

26.09.2011

Kokousaika 26.09.2011 16:00 - 17:03

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rautava, Risto	puheenjohtaja
Bryggare, Arto	varapuheenjohtaja
Ylikahri, Ville	varapuheenjohtaja
Asko-Seljavaara, Sirpa	jäsen
Hakola, Juha	jäsen
Halla-aho, Jussi	jäsen
Helistö, Kimmo	jäsen
Kantola, Tarja	jäsen
Moisio, Elina	jäsen
Ojala, Outi	jäsen
Oker-Blom, Jan	jäsen
Pajamäki, Osku	jäsen
Rauhamäki, Tatu	jäsen
Rissanen, Laura	jäsen
Andersson, Annika	varajäsen

Muut

Krohn, Minerva	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Hiltunen, Rakel	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Pajunen, Jussi	kaupunginjohtaja
Sauri, Pekka	apulaiskaupunginjohtaja
Haatainen, Tuula	apulaiskaupunginjohtaja
Penttilä, Hannu	apulaiskaupunginjohtaja
Räty, Laura	apulaiskaupunginjohtaja
Korhonen, Tapio	rahoitusjohtaja
Tulensalo, Hannu	henkilöstöjohtaja
Sarvilinna, Sami	kaupunginlakimies
Waronen, Eero	viestintäpäällikkö
Teppo, Tiina	päätösvalmisteluyksikön päällikkö
Hari, Olli	Poistui 16:34, Poissa: 837-851§:t kaupunginsihteeri
Hyttinen, Hannu	kaupunginsihteeri
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteeri

26.09.2011

Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
Rautanen, Marja-liisa	kaupunginsihteeri
Rämö, Suvi	hallintosihteeri
Sippola-Alho, Tanja	kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Saarinen, Erja	apulaiskaupunginsihteeri
Summanen, Juha	osastopäällikkö

Postiosoite

PL 1

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

§	Asia	
827	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
828	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
829	Kj/1	V Kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen valinta
830	Kj/2	V Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan jäsenen valinta
831	Kj/3	V Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunnan jäsenen valinta
832	Kj/4	V Taidemuseon johtokunnan varajäsenen valinta
833	Kj/5	V Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan varajäsenen valinta
834	Kj/6	V Talous- ja suunnittelukeskuksen johtosäännön muuttaminen
835	Kaj/1	V Vuokrauserusteiden määrääminen asuintontille ja LPA-tontille Laajasalossa (tontit 49027/1 ja 49018/15)
836	Kaj/2	V Etu-Töölön korttelin nro 13001 ja katualueen (Leppäsuu) sekä kaupunginosan rajan asemakaavan muuttaminen (nro 12012)
837	Kj/3	Virkaan ottamisen vahvistaminen / Helsingin Sataman satamajohtaja Kimmo Mäki
838	Kj/4	Määrärahan myöntäminen kiinteistövirastolle esirakentamiseen ja alueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen (Viikinportti, Hermannin, Leppävaara, Malmi, Salmisaari, Suutarila, Torpparinmäki ja Vallila)
839	Kj/5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
840	Kj/6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
841	Ryj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
842	Sj/1	Eron myöntäminen tietohuoltopäällikkö Leila Lankiselle Tietokeskuksen tilasto- ja tietopalveluyksikön päällikön virasta
843	Kj/2	Tietokeskuksen tietohuoltopäällikön viran nimikkeen muuttaminen tilasto- ja tietopalvelupäälliköksi
844	Sj/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
845	Kaj/1	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: Östersundomin raideliikennevaihtoehdot

26.09.2011

846	Kaj/2	Kruununhaan eräiden tonttien (arvokkaat porrashuoneet) asemakaava-asia (nro 12060)
847	Kaj/3	Lausunto Liikennevirastolle Pisara-radan yleissuunnitelmasta
848	Kaj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
849	Stj/1	Terveyskeskuslääkärin viran perustaminen
850	Stj/2	Virkamuutoksia sosiaalivirastossa
851	Stj/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

26.09.2011

Kj/1

§ 827

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Helistön (varalla Pajamäki) ja Asko-Seljavaaran (varalla Ylikahri) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Helistön (varalla Pajamäki) ja Asko-Seljavaaran (varalla Ylikahri) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

26.09.2011

Kj/2

§ 828

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

26.09.2011

Kj/1

§ 829

V Kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen valinta

HEL 2011-002274 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen valita Laura Rissasen Ulla-Marja Urhon uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Rauhamäki Tatu: Vastaehdotus: Laura Rissanen

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen valita _____
Ulla-Marja Urhon uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto valitsi 19.1.2011 (asia 6) Tatu Rauhamäen (Kok.) Ulla-Marja Urhon henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon toimikaudeksi 2011-2012.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvnro

FI02012566

26.09.2011

Kj/1

14.9.2011 (asia 9) kaupunginvaltuusto valitsi Tatu Rauhamäen varsinaiseksi jäseneksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon, joten Ulla-Marja Urholle olisi valittava uusi henkilökohtainen varajäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/2

§ 830

V Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan jäsenen valinta

HEL 2011-004289 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne

1. myöntää Cata Mansikka-aholle vapautuksen suomenkielisen työväenopiston johtokunnan jäsenen luottamustoimesta
2. valita _____ uudeksi jäseneksi suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäne tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne

1. myöntää Cata Mansikka-aholle vapautuksen suomenkielisen työväenopiston johtokunnan jäsenen luottamustoimesta
2. valita _____ uudeksi jäseneksi suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäne tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/2

Esittelijä

Cata Mansikka-aho (Kok.) pyytää 13.9.2011 vapautusta suomenkielisen työväenopiston johtokunnan jäsenen luottamustoimesta.

Kaupunginvaltuusto valitsi 14.1.2009 (asia 5) Cata Mansikka-ahon jäseneksi suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan toimikaudeksi 2009-2012. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi jäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/3

§ 831

V Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunnan jäsenen valinta

HEL 2011-004270 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Teppo Eskeliselle vapautuksen liikennelaitos-liikelainlaitoksen johtokunnan jäsenen luottamustoimesta
2. valita Markku Saarisen uudeksi jäseneksi liikennelaitos-liikelainlaitoksen johtokuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Teppo Eskeliselle vapautuksen liikennelaitos-liikelainlaitoksen johtokunnan jäsenen luottamustoimesta
2. valita Markku Saarisen uudeksi jäseneksi liikennelaitos-liikelainlaitoksen johtokuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/3

Esittelijä

Teppo Eskelinen (Vas.) pyytää 30.8.2011 vapautusta liikennelaitosliikelayoksen johtokunnan jäsenen luottamustoimesta.

Kaupunginvaltuusto valitsi 14.1.2009 (asia 5) Teppo Eskelisen jäseneksi liikennelaitosliikelayoksen johtokuntaan toimikaudeksi 2009-2012. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi jäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/4

§ 832

V Taidemuseon johtokunnan varajäsenen valinta

HEL 2011-004268 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Kauko Aaltoselle vapautuksen taidemuseon johtokunnan varajäsenen luottamustoimesta
2. valita Jukka Liukkosen Kirsi-Leena Hellen uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi taidemuseon johtokuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Kauko Aaltoselle vapautuksen taidemuseon johtokunnan varajäsenen luottamustoimesta
2. valita Jukka Liukkosen Kirsi-Leena Hellen uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi taidemuseon johtokuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/4

Esittelijä

Kauko Aaltonen (Vas.) pyytää 10.8.2011 vapautusta taidemuseon johtokunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Kaupunginvaltuusto valitsi 14.1.2009 (asia 5) Kauko Aaltosen Kirsi-Leena Hellen henkilökohtaiseksi varajäseneksi taidemuseon johtokuntaan toimikaudeksi 2009-2012. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi varajäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/5

§ 833

V Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan varajäsenen valinta

HEL 2011-004259 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Anna Jernille vapautuksen Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan varajäsenen luottamustoimesta
2. valita Janina Mackiewiczin Mikael Sjövallin uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Oker-Blom Jan: Vastaehdotus: Janina Mackiewicz Sjövallin uudeksi varajäseneksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Anna Jernille vapautuksen Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan varajäsenen luottamustoimesta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/5

2. valita _____ Mikael Sjövallin uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Anna Jern (Sfp) pyytää 13.9.2011 vapautusta Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Kaupunginvaltuusto valitsi 3.2.2010 (asia 6) Anna Jernin Mikael Sjövallin henkilökohtaiseksi varajäseneksi Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi varajäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/6

§ 834

V Talous- ja suunnittelukeskuksen johtosäännön muuttaminen

HEL 2011-004022 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa talous- ja suunnittelukeskuksen johtosäännön 1 ja 8 §:n 1.1.2012 alkaen seuraavasti:

1 §

Toimiala

Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskus vastaa kaupunginhallituksen alaisena virastona kaupungin keskitetystä taloussuunnittelusta ja -hallinnosta sekä avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajistoa hallinnon yleisessä kehittämisessä, sisäisessä valvonnassa, tietotekniikan hyödyntämisessä ja elinkeinopolitiikassa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi virasto vastaa konsernitason harmaan talouden seurannasta ja torjunnasta.

Lisäksi virasto avustaa kaupunginjohtajistoa aluerakentamisen ohjauksessa ja asunto-ohjelman valmistelussa.

8 §

Varainhallinnan toimiala

Osasto huolehtii rahoitukseen, sijoitustoimintaan, maksuvalmiuteen ja henkilöstökassatoimintaan liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi osasto huolehtii konsernitason harmaan talouden seurannasta ja torjunnasta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 25551
petra.vanska-sippel(a)hel.fi

Liitteet

1 Tasken voimassaoleva johtosääntö.pdf

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/6

Kaupunginhallitus päättäneen esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa talous- ja suunnittelukeskuksen johtosäännön 1 ja 8 §:n 1.1.2012 alkaen seuraavasti:

1 §

Toimiala

Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskus vastaa kaupunginhallituksen alaisena virastona kaupungin keskitetystä taloussuunnittelusta ja -hallinnosta sekä avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajistoa hallinnon yleisessä kehittämisessä, sisäisessä valvonnassa, tietotekniikan hyödyntämisessä ja elinkeinopolitiikassa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi virasto vastaa konsernitasoisesta harmaan talouden seurannasta ja torjunnasta.

Lisäksi virasto avustaa kaupunginjohtajistoa aluerakentamisen ohjauksessa ja asunto-ohjelman valmistelussa.

8 §

Varainhallinnan toimiala

Osasto huolehtii rahoitukseen, sijoitustoimintaan, maksuvalmiuteen ja henkilöstökassatoimintaan liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi osasto huolehtii konsernitasoisesta harmaan talouden seurannasta ja torjunnasta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus päätti 8.6.2011 (§ 604) kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhteistyössä sääntötoimikunnan kanssa valmistelevaan talous- ja suunnittelukeskuksen johtosääntöön tarpeelliset muutokset niin, että harmaan talouden seurannan ja torjunnan konsernitasoinen vastuu on talous- ja suunnittelukeskuksella. Khs ilmoittaa, että Kvstolle nyt tehty esitys on valmisteltu yhteistyössä sääntötoimikunnan kanssa. Johtosäännön 1 ja 8 §:iin on niitä muutoin muuttamatta lisätty seuraavat lauseet: 1 §:ään lause "Lisäksi virasto vastaa konsernitasoisesta harmaan talouden seurannasta ja torjunnasta" sekä 8 §:ään lause "Lisäksi osasto huolehtii konsernitasoisesta harmaan talouden seurannasta ja torjunnasta".

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/6

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 25551
petra.vanska-sippel(a)hel.fi

Liitteet

1 Tasken voimassaoleva johtosääntö.pdf

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

§ 835

**V Vuokrausperusteiden määrittäminen asuintontille ja LPA-tontille
Laajasalossa (tontit 49027/1 ja 49018/15)**

HEL 2011-000442 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin nro 49027 tontin nro 1 ja korttelin nro 49018 suunnitellusta tontista nro 15 tontille 49027/1 luovutettavan määrääjän lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2015 seuraavin ehdoin:

1. Asuintontin (A) 49027/1 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 29 euroa.

Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta vuokraa ei peritä.

Tonteille mahdollisesti rakennettavien liike-, toimisto- tai vastaavien tilojen osalta peritään asuintilan maanvuokran suuruista maanvuokraa.

2. Autopaikkatontista (LPA) 49018/15 tontille 49027/1 luovutettavan määrääjän vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana tonttinelio-metrihintana 1 euroa.
3. Muuten noudatetaan tavanomaisia asuintonttien vuokrausehtoja, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Liitteet

1	Sijaintikartta
2	Kartta tonteista
3	Kiinteistölautakunnan muistio 31.5.2011
4	Kiinteistölautakunnan päätös 31.5.2011

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin nro 49027 tontin nro 1 ja korttelin nro 49018 suunnitellusta tontista nro 15 tontille 49027/1 luovutettavan määräalan lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 seuraavin ehdoin:

1. Asuintontin (A) 49027/1 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 29 euroa.

Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta vuokraa ei peritä.

Tonteille mahdollisesti rakennettavien liike-, toimisto- tai vastaavien tilojen osalta peritään asuintilan maanvuokran suuruista maanvuokraa.

2. Autopaikkatontista (LPA) 49018/15 tontille 49027/1 luovutettavan määräalan vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana tonttinelio-metrihintana 1 euroa.
3. Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

Laajasalossa on tontilla 49027/1 käynnistymässä Sato-Rakennuttajat Oy:n hanke vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa varten Hitas I - ehdoin. Tontille tulee siksi vahvistaa vuokrauserusteet.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Voimassa olevan asemakaavan mukaan tontti kuuluu asuinrakennusten korttelialueeseen (A). Tontin pinta-ala on 3 200 m² ja rakennusoikeus 3 000 k-m². Tontin korkein sallittu kerrosluku vaihtelee rakennusaloittain ollen 2 tai 7. Kaavamääräysten mukaan alle kolmikerroksisten rakennusten rakennusalalla kaikkiin asuntoihin tulee olla suora sisäänkäynti ulkoa pihalta tai sivukäytävän kautta. Tontin autopaikkavelvoite määräytyy normin 1 ap /95 k-m² sekä 1 vieraspaikka / 1 000 k-m² mukaan.

Autopaikat sijoitetaan tontille auton säilytyspaikan rakennusalalle tai pysäköimisalueelle, minkä lisäksi kuusi A-tontin autopaikkaa saa sijoittaa autopaikkatontille (LPA) 49018/15.

Tontti 49027/1 on vuokrattu Asunto Oy Helsingin Yliskylänpuistolle 2.5.2011 (196 §) lyhytaikaisesti rakennusluvan hakemista varten Hitas I -ehdoin.

Tontin 49027/1 osoite on Koulutanhua 4. Tontti on merkitty rekisteriin.

Ehdotetut vuokrausperusteet

Tontti 49027/1 sijaitsee keskeisellä paikalla Laajasalon Yliskylässä hyvien liikenneyhteyksien varrella. Laajasalon ostoskeskuksen palvelut sijaitsevat tontin välittömässä läheisyydessä.

Tontin vuokra esitetään määrättäväksi pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 29 euroa. Nykyhintatasossa vuokra vastaa 524 euron kerrosneliömetrihintaa, jolloin maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin olisi noin 2,10 euroa/m²/kk.

Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta vuokraa ei peritä.

Tonteille mahdollisesti rakennettavien liike- ja toimistotilojen osalta perittäisiin asuintilan maanvuokraa vastaavaa vuokraa.

Autopaikkatontista perittävän vuokran perusteeksi esitetään vakiintuneesti sovellettua virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaa 1 euron tonttinelioetrihintaa.

Esitetyt vuokrausperusteet vastaavat alueella aiemmin sovellettua hintatasoa.

Vuokrasopimus esitetään tehtäväksi noin 60 vuodeksi eli 31.12.2075 saakka jatkuvaksi vuokrakaudeksi.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kaj/1

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Kartta tonteista
- 3 Kiinteistölautakunnan muistio 31.5.2011
- 4 Kiinteistölautakunnan päätös 31.5.2011

§ 836

V Etu-Töölön korttelin nro 13001 ja katualueen (Leppäsuu) sekä kaupunginosan rajan asemakaavan muuttaminen (nro 12012)

HEL 2011-001230 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneenä hyväksyä 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) korttelin nro 13001 ja katualueen (tason -2.0 yläpuolella) sekä kaupunginosan rajan (muodostuu uusi 4. kaupunginosan, Kampin, kortteli nro 4013) asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 4.11.2010 päivätyn ja 28.6.2011 muutetun piirustuksen nro 12012 mukaisena.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakartta nro 12012
- 2 Havainnekuvia
- 3 Vuorovaikutusraportti
- 4 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen vahvistaminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvnro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto päättäneenä hyväksyä 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) korttelin nro 13001 ja katualueen (tason -2.0 yläpuolella) sekä kaupunginosan rajan (muodostuu uusi 4. kaupunginosan, Kampin, kortteli nro 4013) asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 4.11.2010 päivätyn ja 28.6.2011 muutetun piirustuksen nro 12012 mukaisena.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Rautatiekadun, Eteläisen Rautatiekadun ja Lapinlahden rajaamassa korttelissa Marian sairaalan pohjoispuolella.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan asuntolatyypisten kerrostalojen korttelialueeksi kaavoitetun tontin sekä katualueeksi kaavoitetun aukion osan muuttaminen asuinkerrostalojen korttelialueeksi, jolle rakennetaan 5- ja 7-kerroksiset asuinkerrostalot. Kaavamuutoksella alue liitetään Kampin kaupunginosaan, jolloin muodostuu uusi kortteli 4013. Osoitteista selkeytetään liittämällä lyhyt Rautatiekatu sen jatkeena olevaan Pohjoiseen Rautatiekatuun. Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan myös kiinteistön autopaikkojen ja jätehuollon sijoittaminen tontille maanalaisiin tiloihin.

Esittelijä

Lähtökohdat

Päätökset

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 26.11.2009 palauttaa em. mainitun alueen asemakaavan muutosehdotuksen nro 11935 uudelleen valmisteltavaksi siten, että rakennusten ilme ja pintamateriaalit luovat vahvan kantakaupunkimaisen kokonaisuuden. Uuden suunnitelman tulee olla kantakaupunkiin sopiva ja toimia siltana uuden ja vanhan rakennuskannan välillä. Uudessa suunnitelmassa tulee säilyttää kaavaehdotukseen sisältyvä pudotettu rakennusoikeus.

Kiinteistölautakunta on 21.12.2004 alkaen varannut tontin 13001/1 Paavo Nurmen Säätiölle vapaarahoitteisten, vanhuksille tarkoitettujen vuokra-asuntojen rakentamista varten.

Kaavoitustilanne

Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003, tullut kaava-alueella voimaan 23.12.2004) alue on asumiseen tai toimitiloina käytettävää kerrostalovaltaista aluetta sekä kaupunkipuistoa. Alue rajautuu pääkatuun, jonka toisella puolella on virkistysalue, sekä pääliikennekadun maanalaiseen osuuteen, jonka päällä on kaupunkipuisto. Tontti on pääosin yleiskaavan kaupunkipuiston aluetta. Alue on

kuitenkin kaavoitettu asumiseen jo ennen yleiskaavan voimaan tuloa ja yleis-kaavan tavoitteen mukainen virkistysyhteys säilyy.

Alueella on voimassa 29.11.1995 ja 25.2.1998 vahvistetut asemakaavat.

Mechelininaukio on merkitty katuaukioksi. Rautatiekatu ja Eteläinen Rautatiekatu ovat katualuetta, jonka alle saadaan sijoittaa huolto- ja varastotiloja sekä autopaikkoja, ja jonka ali saadaan johtaa eri tasossa ja-lankulku- ja ajoneuvoliikenne sekä satamarata.

Tontti 13001/1 on asuntolatyypisten asuinkerrostalojen korttelialuetta (AKS). Tontin rakennusoikeus on 6 800 kerrosalaneliömetriä, joka vastaa tonttitehokkuutta $e = 3.21$. Rakennuksen korkeus on kaavassa määritelty korkeusasemilla +29.6...+32.6, joka vastaa kyseisellä rakennuspaikalla 5–6-kerroksista asuintaloa.

Osalla aluetta on voimassa myös 22.10.1980 vahvistettu maanalainen metron asemakaava.

Maanomistus

Alue on kaupungin omistuksessa.

Alueen yleiskuvaus ja rakennettu ympäristö

Alue on tällä hetkellä rakentamaton ja toimii Rautatiekadun toisella puolella sijaitsevan korttelin 13414 rakentamisen vuoksi työmaan väliaikaisena tukikohtana. Mechelininkadun länsipuolella sijaitsee hautausmaa-alue. Alueen eteläpuolella on Marian sairaala-alue, joka poistuu sairaalakäytöstä. Tilalle on kaavailtu terveyskeskusta ja tilojen muuttamista asuinkäyttöön. Alueen itäreunassa sijaitsee entinen ratakuilu, jonka muuttamista kevyen liikenteen väyläksi valmistellaan parhaillaan.

Alueen eteläpuolella sijaitsevan Marian sairaalan päärakennus ja itäpuolella sijaitsevat Eteläisen Rautatiekadun varren rakennukset on suojeltu voimassa olevissa asemakaavoissa.

Alueen maanpinnan korkeus on pääosin n. +13,0...+13,5 m ja entisen satamaradan ratakuilun kohdalla n. +6,4 m. Ratakuilun muutostöiden yhteydessä sen lopullinen korkeus kaava-alueella tulee olemaan n. +8,3...+9,4 m. Suurin osa alueesta on sorapäällysteistä ja osa on kestopäällystetty liikenteen tarpeisiin. Ratakuilun varren luiskalla kasvaa puita ja luonnontilaista vesakkoa.

Ympäristöhäiriöt

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kohteessa on todettu olevan pilaantunutta maata. Alueen maaperä puhdistetaan ja kunnostetaan asunto- ja katurakentamisen yhteydessä. Katurakentaminen on parhaillaan käynnissä. Ratakuilun osalta pilaantuneiden maiden kunnostuksesta huolehtii Liikennevirasto.

Aluetta rajaavista kaduista Mechelininkatu on pääkatuna vilkasliikenteisin. Mechelininkadun vuorokausiliikenne on n. 35000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Rautatiekadun (n. 6000) ja Lapinlahdenkadun (n. 4600) liikennemääriä voidaan pitää tyypillisinä kantakaupungin pääkaduille johtavilla kaduilla. Ratakuilun itäpuolella sijaitsevan Eteläisen Rautatiekadun vuorokausiliikennemäärä (n. 500) on vähäinen.

Tavoitteet

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa korttelin 13001 ja Mechelininaukion osan muuttaminen kantakaupunkia täydentäväksi asuinkerrostalojen korttelialueeksi ja liittää kortteli ympäristön kevyen liikenteen verkostoon. Tavoitteena on myös selkeyttää osoitteistoa liittämällä lyhyt Rautatiekatu jatkeena olevaan Pohjoiseen Rautatiekatuun sekä liittämällä muodostettava kortteli Kampin kaupunginosaan.

Asemakaavan muutoksen sisältö

Asemakaavan muutoksessa rakentamaton asuntolatyypin kerrostalojen korttelialue (AKS) muutetaan ja laajennetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Kaavamutoksella muodostuu uusi kortteli nro 4013. Muodostettava kortteli liitetään 4. kaupunginosaan (Kamppi). Lyhyt Rautatiekatu liitetään Pohjoiseen Rautatiekatuun.

Asemakaavan muutosehdotus on laadittu viitesuunnitelman pohjalta. Rakennusmassojen suunnat jatkavat Pohjoisen Rautatiekadun ja Lapinlahdenkadun suuntia osittain sisäänvedettynä täydentäen ja selkeyttäen moninaista kaupunkirakennetta.

Mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on 1,41 ha, josta asuinrakennusten korttelialuetta on 0,25 ha ja katualuetta 1,16 ha. Tontin rakennusoikeus on 6 200 k-m² (e = 2.54), joka 600 k-m² vähemmän kuin voimassa olevassa asemakaavassa.

Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Asuntolatyypin kerrostalojen korttelialue ja katualueeksi kaavoitetun aukion osa on muutettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Tällöin muodostuu uusi kortteli 4013, jolle rakennetaan 5- ja 7-kerroksiset asuinkerrostalot, joita yhdistää yksikerroksinen rakennus.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvnro

FI02012566

Rakennusten rakennusala on määritelty viitesuunnitelman mukaisesti. Mittakaavaltaan rakennukset on sovitettu viereisten asuinrakennusten ja Marian sairaalan korkeuksiin.

Rakennusten katutasossa tulee olla liike-, toimisto- tai työtilaa yhteensä vähintään 350 m².

Rakennuksen pääasiallisena julkisivumateriaalina tulee käyttää kolmi-kerrosrappausta. Rakennuksen maantasokerrokset tulee varustaa ikkunoilla.

Korttelin pysäköintitilat sijoitetaan korttelipihan ja rakennusten alle kahteen tasoon rakennettavaan pysäköintihalliin. Pysäköintitilaan on rakennettava autopaikkoja asuntoja varten 1 autopaikka/125 k-m² ja liike- ja toimistotiloja varten 1 autopaikka/350 k-m².

Autopaikkoja tai jätehuollon tiloja ei saa sijoittaa pihamaalle.

Tontille on sijoitettava kulkuyhteys jalankulku- ja polkupyöräilyväylälle.

Liikenteestä johtuvan meluhaitan ehkäisemiseksi on rakennusten ulkovaipan ääneneristävyyden liikennemelua vastaan oltava Pohjoisen rautatiekadun varrella ja Mechelininkadun suuntaan vähintään 35 dBA. Mahdollisimman usean asunnon tulee suuntautua melulta suojaisamman sisäpihan suuntaan.

Tontin keskiosan leikki- ja oleskelualueelle tulee istuttaa puita ja pensaita

Tontille tulee mahdollistaa Pohjoisen Rautatiekadun varrella porrasyhteys liikenneverkon maanalaisista tiloista.

Katualue

Katualueella sijaitseva aukio on rakennettava materiaaleiltaan ja yksityiskohdiltaan korkeatasoisesti. Materiaalina tulee käyttää luonnonkiveä.

Liikenne

Maanalaiseen pysäköintitilaan johtava ajoluiska sijoitetaan eteläisemmän rakennuksen suuntaisesti ja kulku sinne on Lapinlahdenkadulta kuten myös pihalle suuntautuva huolto- ja hälytysajoneuvoliikenne.

Entinen ratakuilu muutetaan kevyen liikenteen väyläksi. Väylälle on suora yhteys rakennuksen kellarikerroksesta.

Yhdyskuntatekninen huolto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Kaava-alueella on olemassa oleva teknisen huollon verkosto. Asemakaavan toteuttaminen edellyttää tontilla sijaitsevan sekavesiviemärin siirtoa.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Olemassa olevan tiedon mukaan alueen maaperä on kitkamaata, jossa kallionpinta on lähellä maanpintaa. Rakennukset perustetaan maan tai kallion varaan. Alueella sijaitsee yhteiskäyttötunneli sekä metron kääntöraide. Rakentaminen ei saa aiheuttaa vaaraa maanalaisille tiloille.

Maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus on selvitettävä ennen rakennusluvan myöntämistä. Tontti ja sen välitön ympäristö on kunnostettava ennen rakennuksen käyttöönottoa.

Ympäristöhäiriöt

Suunnittelualueelle kohdistuvaa liikennemelua on arvioitu mallintamalla. Mallinnuksessa on käytetty suurimpia arvioituja liikenneennusteita alueen ympäristössä. Laskennan mukaan Pohjoisen Rautatiekadun puoleisille julkisivuille kohdistuu päiväaikana suurimmillaan hieman alle 65 dB keskiäänitaso. Rakennusmassojen ja ratakuilun rajaamalla alueella alitetaan melutason ohjearvo ulkona, joten sinne voidaan hyvin sijoittaa ulko-oleskelualueita.

Kaavassa on annettu rakennukselle julkisivun ääneneristävyysvaatimus, jolla varmistetaan katuliikennemelun osalta hiljaiset ja viihtyisät asuinhuoneet. Parvekkeet on määrätty lasitettaviksi niiden käytettävyyden ja viihtyisyyden parantamiseksi. Mahdollisimman usean asunnon tulee suuntautua melulta suojaisamman sisäpihan suuntaan.

Nimistö

Nimistötoimikunta päätti 16.9.2009 esittää Rautatiekadun uudeksi nimeksi Pohjoinen Rautatiekatu. Nimistötoimikunnan perusteluna on Pohjoisen Rautatiekadun jatkeena olevan lyhyen Rautatiekadun liittäminen Pohjoiseen Rautatiekatuun osoitteiden selkeyttämiseksi.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön ja kaupunkikuvaan

Asutokortteli on kaupunkikuvallisesti ja liikenteellisesti hyvin näkyvällä paikalla ja tulee muodostamaan alueelle uuden kaupunkijulkisivun. Asemakaavan muutoksen mukaiset asuinrakennukset lisäävät alueen asuntotarjontaa ja eheyttävät keskeneräistä kaupunkikuvaa.

Muutosehdotuksen mukainen rakentaminen säilyttää näkymiä Lapinlahden suuntaan enemmän kuin voimassa olevan kaavan mahdollistama rakentaminen.

Vaikutukset liikenteeseen

Uuden korttelin 4013 ajoneuvoliikenne on Lapinlahdenkadulta. Pysäköinti sijoitetaan korttelipihan ja rakennusten alle. Uusien asukkaiden tulevilla ajoneuvoliikenteellä ei ole suurta vaikutusta liikennemää-rään.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, turvallisuuteen ja eri väestöryhmien toimintamahdollisuuksiin lähiympäristössä

Asuntorakentaminen edellyttää pilaantuneen maaperän kunnostamista. Entisen ratakuilun kunnostaminen ja kehittäminen jalankulku- ja polku-pyöräilyväyläksi lisää alueen turvallisuutta ja kevyen liikenteen yhteyksiä.

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Asemakaavan muutoksen toteuttamisesta ei koidu kustannuksia kaupungille. Alueen katurakenteiden ja teknisen huollon verkoston järjestelyt on esitetty alueen muissa aikaisemmissa suunnitelmissa.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivätty 11.11.2005).

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 26.11.2009 palauttaa asemakaavan muutosehdotuksen nro 11935 uudelleen valmisteltavaksi.

Osallisille lähetettiin uusi asemakaavan muutosluonnos (kirje päivätty 21.9.2010).

Asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos olivat nähtävänä kaupunkisuunnitteluvirastossa 27.9.–15.10.2010.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä Helsingin Energian, pelastuslaitoksen, ympäristökeskuksen, rakennusviraston, rakennusvalvontaviraston,

kiinteistöviraston tonttiosaston sekä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa.

Hanke oli käsiteltävänä kaupunkikuvaneuvottelukunnassa 1.9.2010. Kaupunkikuvaneuvottelukunta piti suunnitelmaa lähtökohdiltaan mielenkiintoisena ja lupaavana. Lausuntonaan neuvottelukunta päätti puoltaa suunnitelmaa eräin huomautuksin.

Ympäristökeskus ilmoitti (14.10.2010), että suunnitellulla rakennusten massoittelulla leikki- ja oleskelualue on hyvin suojattu liikenteen melulta. Kaavamääräys parvekkeiden lasittamisesta on hyvä, koska etenkin eteläisemmän rakennuksen läntisemmät parvekkeet ovat hyvin meluisia. Kaavamääräys, jonka mukaan asuntoja ei saa suunnata yksinomaan Pohjoiselle Rautatiekadulle päin, on aiheellinen. Asuntojen olisi hyvä avautua myös hiljaisemman julkisivun suuntaan. Kaavamääräys ääneneristävydestä tulisi ulottaa myös Mechelininkatuun suuntautuvaan julkisivuun.

Vastine

Ympäristökeskuksen ilmoittamat asiat on otettu huomioon kaavaehdotusta laadittaessa.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolle saapui viisi mielipidekirjettä, joista yksi koski osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja neljä asemakaavan muutosluonnosta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu mielipide kohdistui alueen virkistysalueiden vähäisyyteen. Mielipiteessä toivottiin, että tontti 13001/1 Marian sairaalan edessä säilytettäisiin puistomaisena virkistysalueena ja muistona Leppäsuon puutarhasta sekä kukkien myyntipaikkana. Mielipiteessä oltiin myös huolissaan ruuhkaisten katujen varten kaavoitettujen asuintalojen terveellisyydestä.

Kaavaluonnoksesta saadut mielipiteet kohdistuivat rakennusten kokoon ja korkeuteen sekä näkymien peittymiseen. Haluttiin toisaalta avonaisempaa ja matalampaa ja toisaalta korkeampaa ja umpinaisempaa. Mielipiteissä oltiin huolissaan nykyisten näkymien muuttumisesta. Alu-eella haluttiin säilyvän puita ja istutuksia. Turvallisuutta ja siisteyttä tulisi lisätä ja alueen rakentamistyöt tulisi ajoittaa samalle lyhyelle ajalle. Toivottiin autopaikkoja lisää, jotta niitä voitaisiin vuokrata alueen muillekin asukkaille.

Ympäristökeskuksen kannanotto, mielipiteet ja vastineet niihin on selostettu yksityiskohtaisemmin vuorovaikutusraportissa.

Ehdotuksen nähtävillä olo ja lausunnot

Ehdotus on ollut julkisesti nähtävänä 26.11. - 27.12.2010, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Ehdotusta vastaan ei ole tehty muistutuksia.

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa kiinteistölautakunta, ympäristölautakunta, yleisten töiden lautakunta, pelastuslaitos ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Lausunnot

Ympäristölautakunnan mielestä suunnitteluratkaisulla saadaan pihatilat suojattua hyvin melulta. Melutilanteen vuoksi tulisi kaikkien asuntojen suuntautua myös hiljaisemman julkisivun suuntaan, mikä tarkoittaa pienten asuntojen sijoittamista pelkästään pihan puolelle. Ehdotukseen tulee ottaa kaavamääräys, jonka mukaan asuntoja ei suunnata yksinomaan Pohjoiselle Rautatiekadulle päin.

Kiinteistölautakunta toteaa mm., että tontti on varausehtojen mukaan tarkoitus myydä. Myynnistä päätetään erikseen myöhemmin esimerkiksi kaavan tultua voimaan.

Pelastuslaitoksen mukaan porrasyhteyden tulee olla palo-osastoitu liikenneverkon maanalaisista tiloista ja sen tulee olla erillinen rakennuksen porrashuoneista.

Yleisten töiden lautakunta esittää tutkittavaksi jatkosuunnittelun yhteydessä jalankulkijoiden ja polkupyöräilijöiden yhteydet nykyisestä katuverkosta Baanalle. Lisäksi tulisi tutkia, etteivät hulevedet pääse ratakuilusta virtaamaan kellariin.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että asemakaava on hyvin laadittu ja täyttää sille asetetut vaatimukset valtaosin. Mikäli rakennuksen yksikerroksiseen osaan sijoitetaan asuntoja, määräys rakenteiden ääneneristävyydelle tulee ulottua koskemaan myös sitä. Muutoin kaavaratkaisu on tyydyttävä melun ja ilmanlaadun osalta.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Asemakaavan muutosehdotukseen on Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon johdosta tehty seuraavat muutokset:

- Rakennuksen yksikerroksiseen osaan on merkitty rakennusala, jolle saa sijoittaa vain liike-, toimisto- ja niihin verrattavia tiloja.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

- Asemakaavamääräyksiä on täsmennetty niin, että rakennuksen katutasoon Rautatiekadun ja Lapinlahdenkadun varrella ei saa sijoittaa asuntoja.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakartta nro 12012
- 2 Havainnekuvia
- 3 Vuorovaikutusraportti
- 4 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen vahvistaminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

26.09.2011

Kj/3

§ 837

Virkaan ottamisen vahvistaminen / Helsingin Sataman satamajohtaja Kimmo Mäki

HEL 2011-000171 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kaupunginvaltuuston 14.9.2011 tekemän päätöksen diplomi-insinööri Kimmo Mäen ottamisesta Helsingin Sataman satamajohtajan virkaan 1.4.2012 lukien.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 25551
petra.vanska-sippel(a)hel.fi

Otteet

Ote

Virkaan otettu

Helsingin Satama

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto,
täytäntöönpano
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen vahvistaa kaupunginvaltuuston 14.9.2011 tekemän päätöksen diplomi-insinööri Kimmo Mäen ottamisesta Helsingin Sataman satamajohtajan virkaan 1.4.2012 lukien.

Esittelijä

Kvsto päätti 14.9.2011 (§ 142) ottaa diplomi-insinööri Kimmo Mäen Helsingin Sataman satamajohtajan virkaan 1.4.2012 lukien.

Samalla Kvsto päätti, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes kaupunginhallitus on henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella vahvistanut viranhaltijan ottamisen. Selvitys on esitettävä kahden kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksi saannista lukien.

Kj toteaa, että Kimmo Mäki on 6.9.2011 työterveyskeskuksen antamalla todistuksella osoittanut olevansa terveystensä puolesta sopiva virkaan.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/3

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 25551
petra.vanska-sippel(a)hel.fi

Otteet

Ote

Virkaan otettu

Helsingin Satama

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto,
täytäntöönpano
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 14.09.2011 § 142

HEL 2011-000171 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti ottaa DI Kimmo Mäen Helsingin Satama -liikelaitoksen satamajohtajan avoimeksi tulevaan virkaan (vakanssi nro 071000) 1.4.2012 lukien kaupungin HAY-palkkausjärjestelmän mukaisin kokonaispalkkaeduin, joka on tällä hetkellä 8 361,93 euroa kuukaudessa.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes kaupunginhallitus on henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella vahvistanut viranhaltijan ottamisen. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksi saannista lukien.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 25551
petra.vanska-sippel(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 22.08.2011 § 695

HEL 2011-000171 T 01 01 01 01

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/3

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneenä ottaa DI Kimmo Mäen Helsingin Satama -liikelaitoksen satamajohtajan avoimeksi tulevaan virkaan (vakanssi nro 071000) 1.4.2012 lukien kaupungin HAY-palkkausjärjestelmän mukaisin kokonaispalkkaeduin, joka on tällä hetkellä 8 361,93 euroa kuukaudessa.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneenä, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes kaupunginhallitus on henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella vahvistanut viranhaltijan ottamisen. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksi saannista lukien.

Käsittely

22.08.2011 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Tulensalo Hannu

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 25551
petra.vanska-sippel(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitoksen jk 09.08.2011 § 55

HEL 2011-000171 T 01 01 01 01

Päätös

Johtokunta päätti esittää lausuntonaan kaupunginhallitukselle, että DI Kimmo Mäki valittaisiin satamajohtajan avoimeksi tulevaan virkaan (vakanssi nro 071000) 1.4.2012 lukien kaupungin HAY-palkkausjärjestelmän mukaisin kokonaispalkkaeduin, joka on tällä hetkellä 8.361,93 euroa kuukaudessa. Edelleen johtokunta päätti esittää, että Mäki valittaisiin satamajohtajan viransijaiseksi satamajohtaja Heikki Nissisen ollessa vuosilomalla 1.10.2011 - 31.3.2012.

Esittelijä

vs. talousjohtaja
Päivi Huttunen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/3

Lisätiedot

Päivi Huttunen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: +358931033502
paivi.huttunen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/4

§ 838

Määrärahan myöntäminen kiinteistövirastolle esirakentamiseen ja alueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen (Viikinportti, Hermannin, Leppävaara, Malmi, Salmisaari, Suutarila, Torpparinmäki ja Vallila)

HEL 2011-001266 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kiinteistövirastolle vuoden 2011 talousarvion alakohdalta 8 01 02 10, muu esirakentaminen

- 256 000 euroa Hermannissa sijaitsevien tonttien yleislouhintaan

Edelleen kaupunginhallitus päätti myöntää kiinteistövirastolle vuoden 2011 talousarvion alakohdalta 8 01 02 11, esirakentaminen, alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet

- 53 000 euroa Viikinportissa sijaitsevan tontin maaperän kunnostamiseen,
- 200 500 euroa Espoon Leppävaarassa sijaitsevan alueen maaperän kunnostamiseen,
- 502 000 euroa Malmilla sijaitsevan tontin maaperän puhdistamiseen,
- 58 500 euroa Salmisaarella sijaitsevalla tontilla olevien käytöstä poistettujen rakenteiden poistamiseen,
- 105 000 euroa Suutarilassa sijaitsevien tonttien johtosiirtoihin
- 148 000 euroa Torpparinmäessä sijaitsevien tonttien putki- ja johtosiirtoihin ja
- 88 000 euroa Vallilassa sijaitsevassa puistossa tehtäviin johtosiirtoihin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 79538
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ALUEIDEN RAKENTAMISKELPOISEKSI SAATTAMISEEN TARVITTAVA MÄÄRÄRAHA (VIAIKKI, HERMANNI, LEPPÄVAARA, MALMI, SALMISAARI, SUUTARILA, TORPPARINMÄKI JA VALLILA)

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne myöntää kiinteistövirastolle vuoden 2011 talousarvion alakohdalta 8 01 02 10, muu esirakentaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

- 256 000 euroa Hermannissa sijaitsevien tonttien yleislouhintaan

Edelleen kaupunginhallitus päättäneen myöntää kiinteistövirastolle vuoden 2011 talousarvion alakohdalta 8 01 02 11, esirakentaminen, alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet

- 53 000 euroa Viikinportissa sijaitsevan tontin maaperän kunnostamiseen,
- 200 500 euroa Espoon Leppävaarassa sijaitsevan alueen maaperän kunnostamiseen,
- 502 000 euroa Malmilla sijaitsevan tontin maaperän puhdistamiseen,
- 58 500 euroa Salmisaareissa sijaitsevalla tontilla olevien käytöstä poistettujen rakenteiden poistamiseen,
- 105 000 euroa Suutarilassa sijaitsevien tonttien johtosiirtoihin
- 148 000 euroa Torpparinmäessä sijaitsevien tonttien putki- ja johtosiirtoihin ja
- 88 000 euroa Vallilassa sijaitsevassa puistossa tehtäviin johtosiirtoihin.

Esittelijä

Kiinteistövirastolla on vireillä useita tonttien luovutuksia sellaisilla alueilla, joilla joudutaan tutkimaan ja puhdistamaan maata ennen niiden luovutuksia tai rakentamisen yhteydessä. Lisäksi aluerakentamisalueiden maaperää joudutaan tutkimaan ja puhdistamaan sekä tekemään alueilla putkisiirtoja ja muita esirakentamistöitä.

Viikinportti

NCC Rakennus Oy on rakentamassa Viikissä Viikinportti 4:n tontille 36189/4 asuinkerrostaloja. Alueen pilaantunut maaperä puhdistettiin maanrakennustöiden yhteydessä kaivuteknisten mahdollisuuksien mukaan. Kaupunginhallitus myönsi 6.6.2011 (§ 578) alueen maaperän puhdistamiseen 180 000 euron määrärahan. Aikaisemmin arvioidut puhdistamiskustannukset ovat ylittyneet, koska pilaantuneen alueen suuren koon vuoksi kaivannon reunoilta jouduttiin poistamaan puhdasta savista maa-ainesta, osin pohjavedenpinnan alapuolelta. Täyttöihin soveltumattoman aines jouduttiin kuljettamaan pois ylijäämämaana. Viikinportin maaperän kunnostamiseen tarvittaisiin vielä 53 000 euron määräraha.

Hermannin

Helsingin kaupunki on myynyt Hermannista tontit 21010/1-4 vapaarahoitteisten asuntojen rakennuttamista varten. Geoteknisen osaston laatiman rakennettavuus selvityksen mukaan tonteilla 21010/1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

ja 2 tuli tehdä yleislouhinta samanaikaisesti tonttien alapuolelle toteutettavan pysäköintilaitoksen louhinnan aikana. Tarjouspyynnön mukaan kaupunki vastaa kustannuksellaan po. asuntotonttien osalta edellytetyistä yleislouhinnoista. Käytyjen neuvottelujen perusteella asuntotuotantotoimisto on teettänyt tasauslouhinnan rakennuttamistehtävät ja louhintatyöt. Rakennuttamistehtävien hoitamiseen ja asuntotuotantotoimiston kilpailuttamaan louhintatyöhön tarvittaisiin 256 000 euron suuruinen määräraha.

Leppävaara

Kaupunki on myynyt Espoon kaupungissa Leppävaarassa sijaitsevasta tontista 49/51204/1 ja Albergan tilasta 49/452/2/1290 määräalat, jotka kuuluvat kortteliin 51335. Alue on aikaisemmin ollut vuokrattuna Neste Oy:lle, joka on puhdistanut alueen vuokrasopimuksen päättyessä.

Uudenmaan ympäristökeskus on hyväksynyt alueen kunnostuksen 2.10.2009. Rakennustöiden yhteydessä alueelta on kuitenkin löytynyt pilaantunutta maata, joka on nykylainsäädännön mukaan poistettava. Kiinteistövirasto tulee neuvottelemaan kunnostuskustannuksien korvaamisesta kaupungille Neste Oy:n kanssa, kun lopulliset kustannukset ovat selvillä. Maaperän puhdistamiseen tarvittaisiin 28.7.2011 päivätyn kustannusarvion mukaan 200 500 euron määräraha.

Malmi

Malmilla tontilla 38213/1 joudutaan kunnostamaan Päiväkoti Viskurin piha-alue tilakeskuksen leikkivälineremontin yhteydessä. Alueen herkän maankäytön vuoksi kunnostustavoitteet ovat tiukat. Kunnostuksen aikataulu on pitkittynyt, koska poistettavan pilaantuneen maa-aineksen määrä on huomattavasti suurempi kuin alustavien tutkimusten perusteella on oletettu. Kunnostuksen aikatauluun on vaikuttanut myös alueelta löydetty ja poistettavat vanhat rakenteet. Piha-alueella sijaitsevan vanhan suojellun piipun puupaalut saattavat vaatia kunnostusta, koska maiden poisto on muuttanut tontin hydrologiaa. Tilannetta seurataan toistaiseksi ja tarvittaessa kunnostukselle haetaan erikseen määrärahaa.

Päiväkodin pihan puhdistamiseen tarvittaisiin Vahanen-Yhtiöiden 19.7.2011 päivätyn kustannusarvion mukaan 481 000 euron määräraha. Lisäksi piipun puupaalujen kunnon ja pohjaveden seurantaan tulee varata 21 000 euroa eli yhteensä 502 000 euroa.

Salmisaari

Salmisaaren toimitilatontti 20048/8 on vuokrattu Technopolis Oyj:lle toimistotalon rakentamista varten. Technopolis Oyj:n urakoitsija

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

havaitti toimistotalon maanrakennustöiden yhteydessä, että maassa oli yllättäen vanhoja ja käytöstä poistettuja Helsingin energiatuotantoon liittyviä tukimuureja ja teräsbetonirakenteita. Technopolis Oyj:n kanssa sovittiin, että kaupunki korvaa puolet kyseisten rakenteiden poistamisesta aiheutuvista ylimääräisistä kustannuksista eli 58 479,19 euroa. Rakennusvirasto on arvioinut korvausvaatimuksen ja arvioinut sen suuruusluokaltaan oikeaksi. Salmisaaresta löytyneiden rakenteiden poistamiseen tarvittaisiin 58 500 euron määräraha.

Suutarila

Suutarilassa tonteille 40222/1-8 ja 40223/1 joudutaan tekemään hulevesiviemäreiden siirtoja asemakaavan muutoksesta johtuen. HSY:n kustannusarviot putkisiirroille ovat Henrik Forsiuksen tien (40222/1-8) osalta 68 992 euroa ja Tullikirjurintien (40223/1) osalta 35 728 euroa. Suutarilan putkisiirtoihin tarvittaisiin 105 000 euron määräraha.

Torpparinmäki

Torpparinmäessä Notaarintien alueella kortteleissa 35161 ja 35162 joudutaan tekemään putkien ja johtojen siirtoja asemakaavan muutoksesta johtuen. HSY:n kustannusarvion mukaan vesijohdon siirtämisestä aiheutuu 90 472 euron kustannukset ja Helen Sähköverkko Oy:n kustannusarvion mukaan kaapelisiirroista 56 715 euron kustannukset. Torpparinmäen putki- ja johtosiirtoihin tarvittaisiin yhteensä 148 000 euron määräraha.

Vallila

Vallilassa Roineenpuiston korttelissa 22534 joudutaan kaukolämpöputki siirtämään uuteen paikkaan asemakaavamuutoksesta johtuen. Koska muutostyö parantaa verkon toiminnallisuutta, Helsingin Energia maksaa putkimateriaalit. Helsingin Energian Lämpöverkkojen kustannusarvion mukaan työn toteutusta varten tarvittaisiin 88 000 euron määräraha.

Esitys

Kiinteistövirasto esittää, että kaupunginhallitus myöntäisi kiinteistövirastolle 1 411 000 euron määrärahan (alv 0 %) käytettäväksi alueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen seuraavasti:

- 53 000 euroa Viikinportin maaperän puhdistamisen jatkamiseen,
- 256 000 euroa louhintatöihin Hermannissa ,
- 200 500 euroa maaperän puhdistamiseen Leppävaarassa,
- 502 000 euroa maaperän puhdistamiseen Malmilla,

- 58 500 euroa maasta löytyneiden rakenteiden poistamiseen Salmisaaresta,
- 105 000 euroa putki- ja johtosiirtoihin Suutarilassa,
- 148 000 euroa putki- ja johtosiirtoihin Torpparinmäessä ja
- 88 000 euroa putkisiirtoon Vallilassa.

Kaikki esitetyt kustannukset ovat arvonnisäverottomia (alv 0 %) ja kustannusarviot perustuvat konsulttien tekemiin laskelmiin sekä urakoitsijoilta saatuihin tarjouksiin.

Esittelijä toteaa, että Hermannin tonttien yleislouhintaan tarvittava 256 000 euron määräraha voidaan myöntää talousarvion alakohdasta 8 01 02 10, muu esirakentaminen ja muihin kohteisiin tarvittava yhteensä 1 155 000 euron määräraha voidaan myöntää talousarvion alakohdasta 8 01 02 11, esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 79538
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ALUEIDEN RAKENTAMISKELPOISEKSI SAATTAMISEEN TARVITTAVA MÄÄRÄRAHA (VIAIKKI, HERMANNI, LEPPÄVAARA, MALMI, SALMISAARI, SUUTARILA, TORPPARINMÄKI JA VALLILA)

26.09.2011

Kj/5

§ 839

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 38 tekemiä päätöksiä:

Kh:n puheenjohtaja
konsernijaosto
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

21.9.2011

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtaja
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

hallintokeskus

- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus

- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämisspäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- kaupunginkamreeri
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/5

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 38 tekemiä päätöksiä:

Khn puheenjohtaja
konsernijaosto
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

21.9.2011

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtaja
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

hallintokeskus

- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus

- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämisspäällikkö

26.09.2011

Kj/5

- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- kaupunginkamreeri
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

26.09.2011

Kj/6

§ 840

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 38 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 38 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Vallittu Anja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Ryj/1

§ 841

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 37 ja 38 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Yleisten töiden lautakunta	20.9.2011
Ympäristölautakunta	13.9.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Matikainen Kristiina, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saarinen Erja, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 37 ja 38 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Yleisten töiden lautakunta	20.9.2011
Ympäristölautakunta	13.9.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Matikainen Kristiina, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saarinen Erja, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

26.09.2011

Sj/1

§ 842

**Eron myöntäminen tietohuoltopäällikkö Leila Lankiselle
Tietokeskuksen tilasto- ja tietopalveluyksikön päällikön virasta**

HEL 2011-002915 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää tietohuoltopäällikkö Leila Lankiselle eron tietokeskuksen tilasto- ja tietopalveluyksikön päällikön virasta 1.2.2012 lukien.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne myöntää tietohuoltopäällikkö Leila Lankiselle eron tietokeskuksen tilasto- ja tietopalveluyksikön päällikön virasta 1.2.2012 lukien.

Esittelijä

Tietokeskuksen tilasto- ja tietopalveluyksikön päällikön virka on osastopäällikötasoinen, joten eron myöntäminen Leila Lankiselle kuuluu Khn toimivaltaan.

Tietokeskuksen tarkoituksena on julistaa virka haettavaksi, mutta tilasto- ja tietopalvelupäällikön nimikettä käyttäen. Esitys nimikkeen muuttamiseksi on omana asianaan tällä esityslistalla.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/2

§ 843

Tietokeskuksen tietohuoltopäällikön viran nimikkeen muuttaminen tilasto- ja tietopalvelupäälliköksi

HEL 2011-003139 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa tietokeskuksen tilasto- ja tietopalveluyksikön päällikön nimikkeen tilasto- ja tietopalvelupäälliköksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa tietokeskusta julistamaan tilasto- ja tietopäällikön viran haettavaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Otteet

Ote
tietokeskus

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne muuttaa tietokeskuksen tilasto- ja tietopalveluyksikön päällikön nimikkeen tilasto- ja tietopalvelupäälliköksi.

Samalla kaupunginhallitus päättäne kehottaa tietokeskusta julistamaan tilasto- ja tietopäällikön viran haettavaksi.

Esittelijä

Tietokeskus esittää tietohuoltopalvelupäällikön nimikkeen muuttamista tilasto- ja tietopalvelupäälliköksi. Ehdotettu nimike kuvastaa paremmin viran tehtäväkenttää kuin tietohuoltopäällikkö, joka yhdistetään usein tietohallintoon ja tietotekniikkaan. Nimikkeen muutoksella ei ole vaikutusta viran tehtäväkenttään tai palkkaukseen.

Tietokeskuksen tietohuoltopäällikkö Leila Lankisen eronpyyntö virastaan on tällä esityslistalla erillisenä asiana.

Henkilöstökeskus ja talous- ja suunnittelukeskus puoltavat lausunnoissaan nyt esitettyä nimikettä.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Kj/2

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Otteet

Ote
tietokeskus

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Sj/3

§ 844

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 38 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta 20.9.2011
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 20.9.1022
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- johtava rehtori
- apulaisrehtori
- aluerehtori
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Sj/3

- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hyttinen Hannu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 38 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta 20.9.2011
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 20.9.1022
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museujohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- johtava rehtori
- apulaisrehtori

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

Sj/3

- aluerehtori
- taidemuseon johtaja
- tietokeskus:
  - johtaja
  - tutkimuspäällikkö
  - tietohuoltopäällikkö
  - kehittämispäällikkö
- työterveysjohtaja
- Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hyttinen Hannu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

§ 845

**Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: Östersundomin
raideliikennevaihtoehdot**

Pöydälle 26.09.2011

HEL 2011-004106 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:
Moisio Elina: Pöydällepanoehdotus:

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tuomas Rantasen toivomusponsi, Kvsto 6.10.2010
- 2 Kslkn lausunto T. Rantasen toivomusponnosta Östersundomin raideratkaisusta

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 6.10.2010 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 6.10.2010 Helsingin, Vantaan ja Sipoon kuntien yhteisen Östersundomin yleiskaavatyön käynnistämistä Kvsto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Östersundomin raideliikennevaihtoehdoja arvioitaessa selvitetään myös mahdollisen pikaraitiotien liittäminen poikittaisliikenteen raideratkaisuihin." (Tuomas Rantanen, 45-2)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnosta on saatu kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto (31.3.2011), jossa todetaan seuraavaa:

Östersundomin yleiskaavaluonnoksen joukkoliikennematkaisu perustuu Mellunmäestä jatkettuun metrolinjaan ja sen liityntäbussiliikenteeseen. Tämä ei kuitenkaan sulje pois sitä mahdollisuutta, että alueelle rakennetaan tulevaisuudessa poikittainen, Jokeri 3-tason seudullinen pikaraitiolinja.

Vantaa on Östersundomin liikenteen kannalta tärkeä suunta muun muassa siitä syystä, että Kehä III:n käytävän ja Aviapoliksen alueella on runsaasti työpaikkoja. Östersundomin raidevertailun yhteydessä tehtyjen liikenne-ennusteiden mukaan yleiskaava-alueen aamuhuipputunnin joukkoliikennematkoista 13–14 % ja henkilöautomatkoista 21–22 % suuntautuu Vantaalle.

Helsingin seudulla on kolme poikittaisen joukkoliikenteen nk. Jokeri-hanketta, joilla pyritään lisäämään joukkoliikenteen kulkutapaosuutta poikittaisessa liikenteessä. Jokeri 1 (bussilinja 550) kulkee Tapiolasta Itäkeskukseen, jossa sillä on nykyisin vaihtoyhteys metroon. Yhteyden muuttamisesta pikaraitiotieksi on valmistunut alustava yleissuunnitelma vuonna 2009. Jokeri 2 on Myyrmäen ja Vuosaaren välinen runkobussilinja, jonka liikennöinti on tarkoitus aloittaa vuonna 2014. Sillä on vaihtoyhteys metroon Kontulassa ja Mellunmäessä. Myös Jokeri 2:n suunnitelmissa on varauduttu yhteyden toteuttamiseen tulevaisuudessa pikaraitiotienä.

Vuoden 2010 alussa voimaan tulleessa Vantaan yleiskaavassa Jokeri 3 -tason joukkoliikennematkaisu tulee Tikkurilan ja Hakunilan kautta Länsimäentielle ja sitä pitkin Mellunmäen metroasemalle. Yleiskaavamääräyksen mukaan yhteyden kaavamerkintä tarkoittaa ohjeellista joukkoliikenteen runkoyhteyttä, joka voidaan toteuttaa myös raitiotienä.

Östersundomin yleiskaavaluonnoksen joukkoliikenneselvitys sisältää ehdotuksen poikittaisesta runkobussilinjastosta. Yleiskaava-alueen liityntälinjojen tarjontaa täydentämään on Vantaan nykyisestä poikittaislinjasta 56 kehitetty Kehä III:n tason tiheävuorovälinen runkoyhteys, joka tarjoaisi yhteyden Länsi-Vantaalta esimerkiksi Kivistöstä Kehä III:n tasolla Hakunilan kautta Länsisalmeen, Uuden Porvoontien käytävään sekä Vuosaaren suuntaan. Vaihtoyhteys metroon olisi Länsisalmen metroasemalla. Linjan 56 A-haara liikennöisi Länsisalmeista Salmenkallion kautta Vuosaaren ja B-haara Uutta

Porvoontietä Sakarinmäen metroasemalle. Ensi vaiheessa Vuosaaren yhteyden voisi hoitaa Kehä III:n kautta. HSL:ssä tehdään parhaillaan Helsingin seudun bussiliikenteen runkolinjastosuunnitelmaa. Sen yhteydessä selvitetään tarkemmin myös Jokeri 3 -tason bussilinjastovaihtoehdot.

Pikaraitiotie edellyttää riittävän suurta matkakysyntää. Tämän johdosta Jokeri 3 voi olla järkevää toteuttaa ensivaiheessa runkobussiyhteytenä. Yhteys voidaan myöhemmin muuttaa pikaraitiotieksi, jos matkustajamäärät ja -ennusteet perustelevat ratahankkeen toteuttamisen, ja hanke on teknistaloudellisesti toteuttamiskelpoinen. Östersundomin alueen tulevissa asemakaavoissa ja liikennesuunnitelmissa tullaan varautumaan poikittaisiin, Vantaan suunnan runkobussi- ja pikaraitiolinjoihin. Yleiskaavaluonnoksen kaavakartassa ei kuitenkaan ole erikseen merkintää poikittaisesta pikaraitioyhteydestä Vantaan suuntaan.

Esittelijä yhtyy kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnossa mainittuun.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Miliza Ryöti, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 25407
miliza.ryoti(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tuomas Rantasen toivomusponsi, Kvsto 6.10.2010
- 2 Kslkn lausunto T. Rantasen toivomusponnosta Östersundomin raideratkaisusta

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

§ 846

**Kruununhaan eräiden tonttien (arvokkaat porrashuoneet)
asemakaava-asia (nro 12060)**

Pöydälle 26.09.2011

HEL 2011-001197 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:
Moisio Elina: Pöydällepanoehdotus:

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavaehdotuksen nro 12060 kartta, päivätty 9.6.2011
- 2 Valokuvia
- 3 Vuorovaikutusraportti
- 4 Mieli-pidekirjeet
- 5 Muistutukset ja kirjeet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne hyväksyä kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 9.6.2011 päivätyn piirustuksen nro 12060 mukaisen 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin nro 11 tontin nro 6, korttelin nro 14 tontin nro 6, korttelin nro 14 tontin nro 12, korttelin nro 15 tontin nro 4, korttelin nro 16 tontin nro 9, korttelin nro 19 tontin nro 2, korttelin nro 21 tontin nro 1, korttelin nro 22 tontin nro 6 ja korttelin nro 23 tontin nro 10 asemakaavan muutosehdotuksen asetettavaksi nähtäville ja että siitä pyydetään tarvittavat lausunnot.

Esittelijä

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan päätös 27.6.2011 (15 § kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen 16.6.2011 (241 §) ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Kruununhaan eräiden tonttien (arvokkaat porrashuoneet) asemakaava-asiassa (nro 12060)

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 7.10.2010 lähettää 3.12.2009 päivätyn ja 7.10.2010 muutetun 1. kaupunginosan (Kruununhaka) tonttien 11/6, 14/6, 14/12, 15/4, 16/9, 19/2, 21/1, 22/6 ja 23/10 asemakaavan muutosehdotuksen nro 11944 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä ja esittää, etteivät tehdyt muistutukset, saapuneet kirjeet ja annetut lausunnot anna aiheita muihin toimenpiteisiin.

Kaupunginhallitus päätti 10.1.2011 palauttaa em. kaupunginvaltuustoon 19.1.2011 tarkoitetun asian uuteen valmisteluun siten, että hissien rakentaminen porraskäytäviin sallitaan, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti niin, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Päätös syntyi äänin 9–6 (Krohn, Moisio, Oker-Blom, Pajamäki, Puoskari ja Ylikahri). Krohn, Moisio, Pajamäki ja Puoskari ilmoittivat asiasta eriävän mielipiteensä.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on valmisteltu kaupunginhallituksen päätöksen mukainen asemakaavan muutosehdotus nro 12060.

Asemakaavan muutosehdotus nro 12060

Kaupunkisuunnittelulautakunnan esityslistalla 16.6.2011 todetaan seuraavaa:

Tiivistelmä

Tontit sijaitsevat Kruununhaan kaupunginosassa osoitteissa Meritullinkatu 16, Pohjoisranta 10, Kristianinkatu 17, Meritullinkatu 12, Meritullinkatu 29, Maneesikatu 1–3, Liisankatu 17, Mariankatu 12 ja Vironkatu 6.

Käsitellessään Kruununhaan arvokkaita porrashuoneita koskevaa asemakaavan muutosehdotusta nro 11944 kaupunginhallitus päätti 10.1.2011 palauttaa asian uuteen valmisteluun siten, että siinä sallitaan hissien rakentaminen porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Asemakaavan muutosehdotus nro 12060 on valmisteltu kaupunginhallituksen edellä mainitun päätöksen mukaisesti.

Kruununhaan porrashuoneiden kulttuurihistoriallisten arvojen inventointi 2003 osoitti joidenkin porrashuoneiden erityisen merkittävyyden. Niiden arvojen säilymiseksi Kruununhaan yhdeksän tonttia asetettiin rakennuskieltoon keväällä 2004 asemakaavan tarkistamista varten. Päättyessään rakennuskiellon jatkamisesta keväällä 2008 kaupunginhallitus edellytti, että tonteilla tutkitaan hissien

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvnro

FI02012566

rakentamismahdollisuus ilman että porrashuoneiden arkkitehtonisia ja historiallisia arvoja turmellaan.

Rakennukset on voimassa olevissa asemakaavoissa yhtä lukuun ottamatta suojeltu katujulkisivujen ja vesikattojen osalta.

Asemakaavan muutoksen pohjana on ollut vuonna 2003 tehty inventointi ja kesällä 2008 laadittu hissien rakentamista koskeva selvitys.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on suojella kulttuurihistoriallisesti merkittävät asuinkerrostalot ja samalla parantaa niiden esteettömyyttä. Tavoitteena on esittää mahdollisuudet hissien rakentamiseen siten, että arvokkaat porrashuoneet voidaan säilyttää.

Kaupunginhallituksen asettaman tavoitteen mukaisesti hissien rakentaminen porraskäynteihin sallitaan, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Korjaustöiden lähtökohtana tulee ensisijaisesti olla että, arvokkaiden porrashuoneiden tilasarjat, rakenteet ja porrassyökset sekä alkuperäiset tai niihin verrattavat porraskaiteet, lattia-, seinä- ja kattopinnot, sisäovet ja ikkunat, valaisimet ja muut yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen säilytetään. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Aloite

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Lähtökohdat

Kaupunkisuunnittelulautakunnan aikaisemmat päätökset

Käsitellessään syksyllä 2002 (Kslk 26.9.2002) hissien rakentamista Pohjoisranta 10:een kaupunkisuunnittelulautakunta kehotti kaupunkisuunnitteluvirastoa yhteistyössä kaupungin museon kanssa laatimaan inventoinnin koskien Kruununhaan rakennustaiteellisesti arvokkaita porrashuoneita. Kaupunkisuunnitteluvirasto teetti selvityksen, joka valmistui 2003 (Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, Kruunuhaka, rakennustaiteellisesti arvokkaiden porrashuoneiden inventointi).

Kaupunginhallituksen päätöksen (12.5.2008) mukaisesti kaupunkisuunnitteluvirasto teetti kesällä 2008 selvityksen (Vilhelm Helander / Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, Arkkitehdit SAFA, Hissien sijoittaminen eräisiin Kruununhaan asuinkerrostaloihin), jossa tutkittiin hissien rakentamismahdollisuus rakennuskiellossa olevilla tonteilla sijaitseviin kerrostaloihin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puolsi 10.12.2009 asemakaavan muutosehdotusta nro 11944, jossa suojeltiin arvokkaat porrashuoneet ja esitettiin hissien rakentamistavat siten, että arvokkaiden porrashuoneiden arvot säilyisivät.

Hissin rakentaminen ei ollut mahdollista 28:aan porrashuonetilaan, jotka oli edellä mainitun inventoinnin perusteella nimetty arvokkaiksi. Kaikkiin taloihin sai hissien rakentaa muualle, joko rungon ulkopuolelle sisäpihan puolelle tai porrashuoneen viereiseen asuin- tai aputilaan. Kaikkein arvokkaimmiksi inventoinnissa katsottuihin porrashuoneisiin tai niiden yhteyteenkään ei saanut rakentaa hissiä vaan se tuli sijoittaa muualle rakennukseen. Määräys koski tontin 15/4 yhtä ja tontin 19/2 kahta porrashuonetta. Muissa kuin arvokkaiksi luokitelluissa porrashuoneissa hissien sai rakentaa edellä mainittujen vaihtoehtojen lisäksi myös porrashuonetilaan sen ominaispiirteet huomioon ottaen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 7.10.2010 lähettää 3.12.2009 päivätyn ja 7.10.2010 muutetun 1. kaupunginosan (Kruununhaka) tontteja 11/6, 14/6, 14/12, 15/4, 16/9, 19/2, 21/1, 22/6 ja 23/10 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 11944 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä ja esittää, etteivät tehdyt muistutukset, saapuneet kirjeet ja annetut lausunnot anna aiheita muihin toimenpiteisiin.

Lautakunta päätti muuttaa asemakaavan muutosehdotusta seuraavasti:

Lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

- suojelumääräykseen sr-1 on lisätty lause: "Suojelumääräys ei koske huoneistojen sisätiloja."
- tontin rajalla olevan rakennuksen seinää koskevaan määräykseen on lisätty, ettei ikkunoiden avaaminen siihen saa heikentää myöskään paloturvallisuustasoa.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevät vastaukset annetaan kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyihin muistutuksiin.

Päätös syntyi äänestyksen jälkeen.

Merkittiin, että keskustelun kuluessa jäsen Männistö jäsen Palmroth-Leinin kannattamana teki seuraavan palautusehdotuksen:

"Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi niin, että hissien toteuttaminen on aina mahdollista.

Hissi tulee voida toteuttaa joko porrashuoneeseen taloyhtiön yhteisiin tiloihin tai rungon ulkopuolisena rakenteena.

Niissä tapauksissa, joissa ainoa esitetty vaihtoehto on hissien vaatiman tilan ottaminen asunnoista, mahdollistetaan vähintään toinen yllä mainituista vaihtoehtoista."

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 5 (Holopainen, Villanen, Erra, Puura, Soininvaara) – 4 (Johansson, Männistö, Palmroth-Leino, Rauhamäki).

Muut suunnitelmat ja päätökset

Käsitellessään asemakaavan muutosehdotusta nro 11944 kaupunginhallitus päätti 10.1.2011 palauttaa asian uuteen valmisteluun siten, että siinä sallitaan hissien rakentaminen porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Käsitellessään kannanottoa muistutuksiin kaupunginhallitus päätti todeta, että vastauksen antaminen raukeaa kaavan palautuksen johdosta.

Ehdotuksen valmistelu

Asemakaavan muutosehdotus nro 12060 on valmisteltu kaupunginhallituksen 10.1.2011 tekemän päätöksen mukaisesti. Myös porrashuoneita koskevia muita asemakaavamääräyksiä on tarkistettu vastaamaan kyseistä päätöstä. Muilta osin ehdotus on aiemmin valmistellun ehdotuksen nro 11944 kaltainen.

Kaavoitustilanne

Yleiskaava

Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003, tullut kaava-alueella voimaan 23.12.2004) alue on kerrostalovaltaista asumiseen ja toimitiloja varten varattua aluetta. Lisäksi se on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta, jota tulee kehittää siten että sen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Nyt laadittu asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Asemakaavat

Tonteilla voimassa olevat asemakaavat ovat vuosilta 1836 (tontti 11/6), 1978 (tontit 21/1, 22/6 ja 23/10) ja 1980 (tontit 14/6, 14/12, 15/4, 16/9 ja 19/2). Vanhimmassa asemakaavassa ei ole suojelumerkintää. 1978 vahvistetussa asemakaavassa on suojelumerkintä s0, 1980 vahviste-

tussa asemakaavassa suojelumerkintä s. Niiden mukaan rakennusten katujulkisivut ja vesikatot on suojeltu. Suojelu ei koske sisätiloja.

Rakennuskiellot

Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto asemakaavan tarkistamista varten. Päättyessään rakennuskiellon jatkamisesta 12.5.2008 kaupunginhallitus edellytti, että tonteilla tutkitaan hissien rakentamismahdollisuus siten, että porrashuoneiden arkkitehtonisia ja historiallisia arvoja ei turmella, esimerkiksi rakennusten rungon ulkopuolelle.

Maanomistus

Tontit ovat yksityisomistuksessa.

Alueen yleiskuvaus

Kruununhaka kuului valtakunnallisesti merkittäviä kulttuurihistoriallisia ympäristöjä koskevaan inventointiin (Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt, Museovirasto, ympäristöministeriö, 1993). Vuonna 2010 voimaan tulleeseen inventointiin (RKY 2009) Kruununhaka ei sisälly.

Helsingin historiallinen keskusta sijaitsi Kruununhaan kaupunginosassa. Kaupunki siirrettiin sinne 1600-luvun puolivälin tienoilla Vantaanjoen suulta. Kruununhaan nykyinen kaupunkirakenne perustuu J. A. Ehrenströmin 1812 ja 1817 laatimiin asemakaavoihin. Tiiviisti rakennetun kivikaupunginosan rakennuskanta on pääosin 1800-luvun lopulta ja 1900-luvun alusta. Alueen ilme on säilynyt yhtenäisenä. Kruununhaan rakennuskannasta suuri osa on suojeltu asemakaavalla. Suojelumääräys rajoittuu yleensä katujulkisivuun ja vesikattoon.

Asemakaavan muutoksen kohteena olevilla tonteilla sijaitsevat asuin-kerrostalot on rakennettu vuosien 1873 ja 1911 välisenä aikana. Niiden suunnittelijat olivat aikansa nimekkäimpiä arkkitehtejä, muun muassa Theodor Höijer, Gustaf Estlander, Onni Törnqvist (Tarjanne) ja Lars Sonck, sekä taitavia rakennusmestareita, kuten Heikki Kaartinen ja Emil Svensson.

Suojelukohteet

Tausta

Kruununhaan porrashuoneita ja hissien rakentamista koskeva hanke sai alkunsa vuonna 2002 tapauksesta, jossa erääseen Kruununhaan taloyhtiöön (Pohjoisranta 10) haluttiin rakentaa hissi. Kyseinen asuintalo on erityisen arvokas kokonaistaideteos vuodelta 1899 ja sen porrashuone poikkeuksellisen hyvin alkuperäisasussaan säilynyt. Vuoden

1980 asemakaavassa rakennus on suojeltu, mutta tuon ajan kaavoille tyypillisesti vain katujulkisivujensa ja vesikattonsa osalta. Hissisuunnitelma oli sinänsä laadukas, mutta tässä ympäristössä väärä ratkaisu. Uusi hissi olisi rikkonut pahasti eheämuotoisen porrashuoneen ja ollut täysin vieras elementti ilmeeltään ja yksityiskohdiltaan yhtenäisessä tilassa. Museoviranomaiset ja muut suojeluasiantuntijat pitivät hissi-suunnitelmaa soveltumattomana.

Tästä seurasi, että kaupunkisuunnittelulautakunnan kehotuksesta kaupunkisuunnitteluvirasto ja kaupunginmuseo ryhtyivät selvittämään, olisiko Kruununhaassa muitakin yhtä arvokkaita porrashuoneita. Oli tarpeen muodostaa kokonaiskäsitelmä asiasta, jotta kulttuurihistoriallisesti merkittävät porrashuoneet saataisiin suojelun piiriin ja jotta osattaisiin varautua vastaaviin hissihankkeisiin.

Porrashuoneiden kulttuurihistorialliset arvot / inventointi 2003

Kaupunkisuunnitteluviraston teettämässä inventoinnissa (Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2003) käytiin läpi Kruununhaan yli kaksikerroksisten asuintalojen hissittömät porrashuoneet, yhteensä 189 kappaletta. Nämä porrashuoneet sijaitsevat pääosin 1800- ja 1900-luvun vaihteen molemmin puolin rakennetuissa taloissa. Aikakaudelle oli tyypillistä, että talon asukkaiden yhteisen sisätilan suunnitteluun panostettiin erityisesti.

Porrashuoneet kertovat arkkitehtuurin tyylikausien vaihtumisesta. Vanhimmat 1800-luvun puolivälin tienoilla rakennetut hyvin säilyneet porrashuoneet ovat harvinaisia ja jo sinänsä suojelun arvoisia. Uusrenessanssiportaikot ovat runsaasti detaljoituja eheitä kokonaisuuksia. Jugend-ajan porrashuoneet ovat tilallisesti kiehtovia ja täynnä taidokkaita huolellisesti mietittyjä yksityiskohtia. Vain jokunen tutkituista porrashuoneista edustaa 1920-luvun jälkeistä aikaa. Muutamissa porrashuoneissa on uudempia kerrostumia eri korjausvaiheiden jäljiltä, joissain tapauksissa laadukkaitakin.

Portaikoista näkyy myös kunkin ajan rakennustekninen kehitysvaihe, kun vanhimmista massiivisista muuratuista rakenteista ja holvauksista siirryttiin vähitellen teräs- ja rautarakenteisiin ja viimeiseksi teräsbetoniin.

Porrashuoneet kertovat myös menneiden aikojen yhteiskuntajärjestyksestä ja sosiaaliluokkien keskinäisestä hierarkiasta esimerkiksi siten, että herrasväen portaikko ja piianportaat ovat mitoitukseltaan ja ilmeeltään erilaiset.

Inventoinnissa läpikäytyt porrashuoneet arvioitiin ja jaettiin kolmeen luokkaan, joista ylin luokka vielä kolmeen ryhmään (1+, 1, 1-, 2 ja 3) niiden eri ominaisuuksia tutkien ja niiden arvoja punniten. Porrashuo-

neet arvioitiin myös sen mukaan, miten suositeltavaa hissien rakentaminen niihin olisi. Luokkaan 3 luettuihin porrashuoneisiin hissi voitaisiin rakentaa, luokan 2 porrashuoneisiin hissien rakentamiseen tulisi suhtautua suurella varovaisuudella, luokkaan 1 (1+, 1 ja 1-) hissien rakentaminen ei olisi suotavaa.

Tontit, joilla on kaikkein korkeimman 1+ -luokituksen saaneita porrashuoneita, yhteensä yhdeksän tonttia, asetettiin rakennuskieltoon (17.5.2004).

Hissien rakentaminen / selvitys 2008

Koska tiedettiin, että joissakin rakennuskieltoon asetetuissa taloissa oli hissien rakentamissuunnitelmia, haluttiin ennen kaavan laatimista selvittää hissien rakentamistapoja, joissa kulttuurihistorialliset arvot säilyisivät. Myös kaupunginhallitus edellytti tällaisen selvityksen laatimista ehtona rakennuskiellon jatkamiselle keväällä 2008.

Kaupunkisuunnitteluviraston teettämä selvitystyö (Vilhelm Helander / Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, Arkkitehdit SAFA, 2008) perustuu luonnosmaiseen tarkasteluun, valmiisiin hissisuunnitelmiin ei tähdätty. Selvityksessä löydettiin kuhunkin taloon esimerkkiratkaisu, joka säilyttäisi porrashuoneiden arvot.

Selvitys osoitti, että koska kaikki porrashuoneet, yhdessä talossakin, ovat erilaisia, ei standardiratkaisua hissillekään ole. Vaihtoehdoiksi tässä työssä osoittautuivat erilaiset variaatiot rungon ulkopuolisesta hissistä ja hissien sijoittaminen rungon sisään muualle kuin kaikkein arvokkaimpaan porrashuonetilaan.

Hyvä ratkaisumalli on uuden rakenteen sijoittaminen rakennuksen rungon ulkopuolelle, sisäpihan puolelle, mikäli piha on riittävän tilava ja mikäli ratkaisulla ei tarvella rakennustaiteellisia arvoja. Tässä ratkaisussa porrashuoneeseen ei juuri tarvitse kajota, tarvitaan vain hissien oviaukko.

Toiseksi onnistuneeksi ratkaisuksi selvityksessä osoittautui hissien sijoittaminen porrashuoneen yhteydessä olevaan aputilaan kuten varastoon tai vanhoista kerrostaloista joskus löytyvän entisen halkohissin paikalle tai muuhun toissijaiseen tilaan. Läheskään kaikissa tutkituissa tapauksissa ylimääräistä porrashuoneeseen liittyvää tilaa ei kuitenkaan ole. Vastaavasti yhtä hyvä ratkaisu arvokkaan porrashuoneen kannalta on silloin tilan ottaminen asunnoista. Tämä edellyttää tietysti asukkaiden myönteistä suhtautumista. Ratkaisu vaatii riittävien aputilojen olemassaoloa asunnoissa. Monet Kruununhaan asunnot ovatkin suuria. Niissä voi myös olla pääsisäänkäynnin lisäksi keittiösisäänkäynti, jonka yhteyteen hissi voitaisiin rakentaa.

Joissain tapauksissa hissi voidaan sijoittaa kulttuurihistoriallisesti merkittävän porrashuoneen sijasta talon toisen, vähemmän arvokkaan porrashuoneen yhteyteen, yleensä sivu- tai keittiöporrashuoneeseen.

Tässä selvityksessä täyden esteettömyyden saavuttamista ei edellytetty vaan pidettiin riittävänä ratkaisuja, joissa joitakin porrasaskelmia jäisi noustavaksi. Näin on tapauksissa, kun hissillä päästään kerrosten välitasolle ja asuntoihin joudutaan nousemaan puoli kerrosta. Toisaalta monissa kruununhakalaisissa taloissa on jo lähtökohtaisesti ratkaisemattomia tasoeroja. Usein rakennukseen sisään tultaessa on noustava korkeatkin portaat, jotta päästään mahdolliselle ensimmäiselle hissitasanteelle. Vaikka täysin esteetön hissivaihtoehto ei olisikaan mahdollinen eikä siten palvelisi vaikeimmin liikuntarajoitteisia henkilöitä, helpottaisi sellainen kuitenkin useimpien asukkaiden elämää.

Tavoitteet

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on suojella kulttuurihistoriallisesti merkittävät asuinkerrostalot ja samalla parantaa niiden esteettömyyttä. Tavoitteena on osoittaa mahdollisuudet hissien rakentamiseen siten, että arvokkaat porrashuoneet voidaan säilyttää.

Kaupunginhallituksen asettaman tavoitteen mukaisesti hissien rakentaminen porraskäynteihin sallitaan, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Asemakaavan muutoksen sisältö

Asemakaavan muutos perustuu kaupunginhallituksen 10.1.2011 tekemään päätökseen, jolla hissien rakentaminen sallitaan porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettavaa rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset suojellaan. Kyseessä on pieni määrä kaikkein arvokkaimpia, kulttuurihistoriallisesti merkittävään alueeseen kuuluvia rakennuksia yhdeksän kruununhakalaista kerrostaloa. Rakennuksissa on yhteensä 28 kulttuurihistoriallisesti arvokasta porrashuonetta, jotka luetellaan kaavakartassa.

Kaava mahdollistaa hissien rakentamisen kaikkiin porrashuoneisiin kaupunginhallituksen päätöksen edellyttämällä tavalla.

Myös rungon ulkopuoliset tai asuin- tai aputiloihin rakennettavat hissit sallitaan, jolloin kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden porrashuoneiden arvot voidaan säilyttää.

Erityisen laadukkaiden sisäpihojen yhteyteen hissien rakentamista ei sallita.

Kaavassa ei esitetä hissille tarkkaa sijaintikohtaa, vaan se ratkaistaan jatkosuunnittelun yhteydessä kunkin yksittäisen hankkeen kohdalla erikseen.

Asuinrakennusten korttelialue (AK)

Tontit ovat asuinkerrostalojen korttelialuetta. Tonteilla 11/6, 14/6, 16/9, 19/2, 21/1, 22/6 ja 23/10 on merkintä e, jonka mukaan rakennusalueella saa olla liike-, toimisto-, sosiaalisia palvelu- tai näihin verrattavia tiloja kadunvarsirakennuksen ensimmäisessä maanpäällisessä kerroksessa silloin, kun käynti tällaiseen huoneistoon on järjestetty suoraan kadulta. Mikäli erityiset syyt sitä vaativat, saa sosiaalisia palveluja sijoittaa myös muihin kuin ensimmäiseen maanpäälliseen kerrokseen, kuitenkin korkeintaan 20 % tontin sallitusta kerrosalasta.

Rakennusten ullakoille saa rakentaa sallitun kerrosalan lisäksi 100 m² talon omaan käyttöön tulevaa saunatilaa. Kaavaehdotuksessa ei anneta määräyksiä ullakkotilojen asuinkäyttöön ottamisesta, sillä sitä koskevat periaatteet on määritelty ullakkorakentamisen alueellisessa poikkeamispäätöksessä. Sen mukaan Kruununhaassa voidaan ullakoita ottaa asuinkäyttöön avaamalla uusia ikkuna-aukkoja merelle avautuvaa katunäkymää lukuun ottamatta niin katu- kuin sisäjulkisivujen puolelle. Katunäkymien sekä erityisesti aukoiden ja puistojen reunustoiden samoin kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten kohdalla tulee käyttää erityistä harkintaa.

Mikäli tontin rajalla olevan rakennuksen seinä ei rajaudu naapuritontin rajalla olevaan rakennuksen seinään, voidaan siihen avata ikkunoita, mikäli se ei heikennä rakennuksen rakennustaiteellista tai kaupunkikuvallista arvoa.

Kerrosala määritellään toteutuneen mukaisesti.

Suojelukohteet (sr-1)

Kaikkia tonteilla olevia rakennuksia koskee määräys sr-1, jonka mukaan ne ovat rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita. Rakennuksia tai niiden osaa ei saa purkaa eikä niissä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen historiallista arvoa tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä.

Mikäli rakennuksissa on aikaisemmin tehty tällaisia toimenpiteitä, tulee ne korjaus- ja muutostöiden yhteydessä palauttaa alkuperäistoteutuksen mukaisiksi.

Rakennusten julkisivut, vesikatto, ikkunat, ulko-ovet, parvekkeet ja yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen sekä alkuperäiset arvokkaat piharakenteet tulee säilyttää, minkä tulee olla korjaustöiden lähtökohtana. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Arvokkaita porrashuoneita ovat:

tontilla 11/6, porrashuoneet A, B, C ja D

tontilla 14/6, porrashuoneet A, B ja X

tontilla 14/12, porrashuoneet B, C, ja D

tontilla 15/4, porrashuoneet A, B, F ja G

tontilla 16/9, porrashuone A

tontilla 19/2, porrashuoneet A, B ja C

tontilla 21/1, porrashuoneet A ja B

tontilla 22/6, porrashuoneet A, B, C, D, E, F ja G

tontilla 23/10, porrashuone A.

Korjaustöiden lähtökohtana tulee ensisijaisesti olla, että arvokkaiden porrashuoneiden tilasarjat, rakenteet ja porrassyökset sekä alkuperäiset tai niihin verrattavat porraskaiteet, lattia-, seinä- ja kattopinnat, sisäovet ja -ikkunat, valaisimet ja muut yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen säilytetään. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Hissien rakentaminen

Hissin saa rakentaa porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Hissin saa rakentaa kerrosalan lisäksi rakennuksen rungon ulkopuolelle sisäpihan puolelle tai porrashuoneen viereiseen asuin- tai aputilaan. Poikkeuksena edellä olevaan hissiä ei saa rakentaa rungon ulkopuolelle tontilla 11/6 eikä tontilla 15/4 lukuun ottamatta G-porrasta, jonka yhteydessä hissikuilu voi maantasokerroksessa sijoittua osittain rakennuksen rungon ulkopuolelle. Kyseisillä tonteilla sijaitsevien rakennusten sisäpihajulkisivut ovat arkkitehtonisesti siinä määrin laadukkaita ja hyvin alkuperäisasussaan säilyneitä, ettei hissien rakentamista pihalle voida sallia.

Hissiä varten saa tehdä uuden, arkkitehtuurin ominaispiirteisiin hyvin soveltuvan oven

Olemassa olevien hissien kunnostustyöt tulee tehdä porrashuoneiden historialliset arvot ja arkkitehtuurin ominaispiirteet säilyttäen tai palauttaen. Muissa kuin arvokkaiksi luokitelluissa porrashuoneissa hissien saa rakentaa edellä mainittujen vaihtoehtojen lisäksi myös porrashuonetilaan sen ominaispiirteet huomioon ottaen.

Kaupunginhallituksen 10.1.2011 tekemän päätöksen mukaisesti asemakaavaehdotuksen määräyksiä on muutettu seuraavasti:

Määräys:

Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä tai sen arvokkaissa porrashuoneissa saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen tai arvokkaiden porrashuoneiden historiallista arvoa tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä.

on korvattu määräyksellä:

Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen historiallista arvoa tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä.

Määräys:

Mikäli rakennuksessa tai sen arvokkaissa porrashuoneissa on aikaisemmin tehty tällaisia toimenpiteitä, tulee ne korjaus- ja muutostöiden yhteydessä palauttaa alkuperäistoteutuksen mukaisiksi.

on korvattu määräyksellä:

Mikäli rakennuksessa on aikaisemmin tehty tällaisia toimenpiteitä, tulee ne korjaus- ja muutostöiden yhteydessä palauttaa alkuperäistoteutuksen mukaisiksi.

Määräys:

Rakennuksen alkuperäiset tai niihin verrattavat rakenteet, julkisivut, vesikatto, ikkunat, ulko-ovet, parvekkeet ja yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen sekä alkuperäiset arvokkaat piharakenteet tulee säilyttää, minkä tulee olla korjaustöiden lähtökohtana. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti. Suojelumääräys ei koske huoneistojen sisätiloja.

on korvattu määräyksellä:

Rakennuksen julkisivut, vesikatto, ikkunat, ulko-ovet, parvekkeet ja yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen sekä alkuperäiset arvokkaat piharakenteet tulee säilyttää, minkä tulee olla korjaustöiden lähtökohtana. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti. Suojelumääräys ei koske huoneistojen sisätiloja.

Määräys:

Arvokkaiden porrashuoneiden tilasarjat, rakenteet ja porrassyökset sekä alkuperäiset tai niihin verrattavat porraskaiteet, lattia-, seinä- ja kattopinnat, sisäovet ja -ikkunat, valaisimet ja muut yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen tulee säilyttää, minkä tulee olla korjaustöiden lähtökohtana. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

on korvattu määräyksellä:

Korjaustöiden lähtökohtana tulee ensisijaisesti olla, että arvokkaiden porrashuoneiden tilasarjat, rakenteet ja porrassyökset sekä alkuperäiset tai niihin verrattavat porraskaiteet, lattia-, seinä- ja kattopinnat, sisäovet ja -ikkunat, valaisimet ja muut yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen säilytetään. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Määräys

Arvokkaaseen porrashuoneeseen ei saa sijoittaa uutta hissiä vaan se on sijoitettava näistä asemakaavamääräyksistä ilmenevin tavoin.

on korvattu määräyksellä:

Hissien rakentaminen sallitaan porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Poistettut määräykset:

- Hissia ei saa rakentaa tontilla 15/4 porrashuoneeseen B tai sen yhteyteen eikä tontilla 19/2 porrashuoneisiin B ja C tai niiden yhteyteen.

Tämä kaikkein arvokkaimmiksi inventoinnissa todettuja, kokonaistaide-teoksiksi luokiteltuja porrashuoneita koskeva määräys on poistettu, koska se on ristiriidassa kaupunginhallituksen 10.1.2011 tekemän päätöksen kanssa.

Näillä tonteilla hissin saa rakentaa rakennuksiin muualle.

Pihat

Piha-alue on kunnostettava leikki- ja ulko-oleskelualueiksi ympäristöön sopivia materiaaleja ja istutuksia käyttäen. Jäteastiat tulee sijoittaa rakennusrungon sisään. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulee jäteastioille rakentaa ympäristöön sopiva katos tai aitaus.

Maanalaiset tilat ja autopaikat

Autopaikkoja ei saa sijoittaa pihalle. Ne saa sijoittaa rakennusten kellarikerroksiin, autotalleihin ja maanalaisiin pysäköintitiloihin. Maanalaisen pysäköintitilan kattotaso on rakennettava ja istutettava osaksi pihakonaisuutta. Maanalaisten autosäilytyspaikkojen poistoilmaa ei saa johdtaa pihamaalle.

Asemakaavamuutoksen vaikutukset

Kaavan toteuttaminen säilyttää kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten kaupunkikuvalliset, rakennustaiteelliset ja historialliset arvot sekä antaa edellytykset saavutettavuuden parantamiseen.

Asemakaavan muutos sallii hissien rakentamisen kaikkiin porrashuoneisiin, mikäli se teknisesti on mahdollista. Tämä ratkaisu alentaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden porrashuoneitten arvoa.

Asemakaavassa esitetään mahdollisuudet hissien rakentamiseen myös niin, että porrashuoneitten arvot voidaan säilyttää.

Suunnitteluvaiheet

Vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja vuorovaikutus

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 22.12.2008). Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2009 kaavoituskatsauksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Sitä sekä kaavan lähtökohtia ja tavoitteita esiteltiin yleisötilaisuudessa 12.1.2009.

Asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos ovat olleet nähtävänä viraston internetsivuilla ja kaupunkisuunnitteluvirastossa ensin 6.–22.5.2009, jonka jälkeen nähtävilläoloaika jatkettiin asukkaiden pyynnöstä 10.6.2009 saakka. Luonnosta koskevat asukastilaisuudet, joihin kuhunkin kutsuttiin kolme taloyhtiötä, järjestettiin 11., 12. ja 13.5.2009.

Porrashuoneita koskevan inventoinnin, hissiselvityksen sekä asemakaavan muutoksen laadinnan aikana on vuorovaikutukseen panostettu

paljon. Inventointityön (2003) alkamisesta informoitiin ja työn valmistuttua tuloksista tiedotettiin taloyhtiöille. Inventoinnin pohjalta tehtiin myös suomen-, ruotsin- ja englanninkielinen lehtinen, jossa kerrottiin porrashuoneiden arvoista. Hissien rakentamista koskevasta selvityksestä (2008) lähetettiin samoin tiedotuskirje taloyhtiöille. Kaavahankkeen käynnistyessä pidetyssä yleisötilaisuudessa (tammikuu 2009) kerrottiin kaavan tavoitteista ja esiteltiin siihen liittyviä selvityksiä. Tammikuun tilaisuuden jälkeen kaavan laatijat tapasivat vielä erikseen kunkin taloyhtiön edustajia ja kuulivat yksityiskohtaisemmin heidän näkemyksiään. Kaavamuutoksen luonnosvaiheessa talojen asukkaille järjestettyyn kolmeen tilaisuuteen (toukokuu 2009) kutsuttiin kuhunkin kerrallaan ne taloyhtiöt, joihin oli löydetty samankaltainen esimerkki hissiratkaisusta.

Asukkaiden kannanotot ovat jakautuneet varsin tasaisesti kulttuurihistoriallisia arvoja puolustaviin ja hissien rakentamista ajaviin. Asukastilaisuuksissa ja taloyhtiöiden edustajien tapaamisissa esiin tulleita seikkoja on punnittu tarkoin kaavaehdotusta laadittaessa.

Viranomaisyhteistyö

Työn aikaisemmassa vaiheessa 2003–2010 kaavaehdotusta on valmisteltu yhteistyössä kaupunginmuseon ja rakennusvalvontaviraston kanssa.

Asemakaavan muutosluonnosta ja -ehdotusta nro 11944 koskeva mielipiteet, muistutukset ja kannanotot

Kaavamuutoksen aikaisempaan valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse 20 mielipidettä, joista 5 koski osallistumista ja arviointisuunnitelmaa ja 15 asemakaavan muutosluonnosta. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

Julkisen nähtävilläolon (22.1.–22.2.2010) yhteydessä ehdotuksesta jätettiin 15 muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella lähetettiin 4 kirjettä, josta yksi on otsikoitu oikaisuvaatimukseksi.

Muistutuksissa vaadittiin, että kaupunkisuunnittelulautakunnan kaavaehdotusta koskeva päätös kumotaan. Muistuttajat vaativat myös, että Kruununhaan eräitä kortteleita koskevat rakennus- ja toimenpidekiellot kumotaan ja lakkautetaan heti. Useissa muistutuksissa esitettiin, ettei sisätilojen asemakaavalliselle suojelulle ole laillisia perusteita ja että kaavaehdotus heikentää huoneistojen arvoja. Kaavasta aiheutuvat haitat tulisi korvata taloyhtiöille. Kaavan laadinnassa ei ole otettu huomioon asukkaiden mielipiteitä. Selvitykset, joiden pohjalta kaavaehdotus on laadittu, ovat puutteellisia ja perustuvat subjektiivisiin näkemyksiin. Muistutuksissa pidettiin hissien sijoittamista asuntovyöhykkeelle epärealistisena tavoitteena, myöskään pihojen turmeleminen hisseillä ei ole tarkoituksenmukaista. Monissa muistutuksissa todettiin myös, että

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

kaavaehdotus vaikeuttaa kiinteistöjen korjaamista ja vaatimukset alkuperäistoteutuksen palauttamisesta ovat kohtuuttomia, huoneistojen sisätiloja koskeva suojelumääräys ei ole hyväksyttävissä. Muistutuksissa todettiin myös, että kaavaehdotus loukkaa alueen asukkaiden yhdenvertaisuutta ja että se on kaupungin kehittämisstrategian ja muiden kaupungin tavoitteiden vastainen. Lisäksi tuotiin esiin muun muassa pihojen järjestelyä koskevia näkökohtia. Toisaalta muistutuksissa myös todettiin, että kaavaehdotus on maankäyttöä ja rakentamista koskevien säädösten mukainen ja sovittaa hyvin yhteen eri tavoitteet ja arvot ja että kaavaehdotusta on valmisteltu avoimesti ja hyvää hallintotapaa noudattaen.

Muistutusten johdosta suojelumääräykseen sr-1 lisättiin väärinkäsitysten välttämiseksi lause: "Suojelumääräys ei koske huoneistojen sisätiloja."

Kirjeissä esitettiin edellä mainittujen näkökohtien lisäksi, että rakennuskielto romuttaa taloyhtiön suunnitelman rahoittaa kiinteistön korjauksia ullakkorakentamisella.

Oikaisuvaatimukseksi otsikoituun kirjeeseen on vastattu aiemmin. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi (25.2.2010), että kuntalain 91 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta. Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti siten jättää tutkimatta oikaisuvaatimuksen.

Ehdotuksesta antoivat lausunnon kaupungin museo, kiinteistölautakunta, pelastuslautakunta, rakennuslautakunta sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Lausunnoissa puollettiin asemakaavan muutosehdotusta ja pidettiin sitä huolellisesti laadittuna. Lisäksi esitettiin paloturvallisuuskäsitteisiin liittyviä lisäyksiä kaavamääräyksiin. Yhdessä lausunnossa pidettiin ongelmallisena, että suojelutavoitteilla puututaan merkittävästi mahdollisuuksiin lisätä asuinrakennusten esteetöntä kulkua ja että mikäli kaavaratkaisuun päädyttäisiin, pitäisi selvittää suojelusta aiheutuvien lisäkustannusten korvaamista.

Lausuntojen johdosta tontin rajalla olevan rakennuksen seinää koskevaan määräykseen on lisätty, ettei ikkunoiden avaaminen siihen saa heikentää myöskään paloturvallisuustasoa.

./.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet laajemmin.

Asemakaavan muutosehdotuksen uudelleen valmistelu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Asemakaavan muutosehdotus nro 12060 on valmisteltu kaupunginhallituksen 10.1.2011 tekemän palautuspäätöksen mukaisesti. Ehdotusta ei ole valmisteluvaiheessa asetettu mielipiteitä varten nähtäväksi. Aiemmin esitetyt mielipiteet, tehdyt muistutukset ja annetut lausunnot on otettu ehdotuksen valmistelussa mahdollisuuksien mukaan huomioon.

Tilastotiedot

Voimassa oleva asemakaava

Käyttötarkoitus asuinkerrostalojen korttelialue (AK), pinta-ala 9965 m² ja kerrosala 24295 k-m² ja ei määriteltyä käyttötarkoitusta (kerrosala on merkitty kiinteistöviraston arvion mukaan) pinta-ala 1333 m² ja kerrosala 3199 k-m² eli pinta-ala yhteensä 11298 ja kerrosala 27494 k-m².

Asemakaavan muutosehdotus

Käyttötarkoitus asuinkerrostalojen korttelialue (AK), pinta-ala 11298 m² ja kerrosala 38195 k-m².

Jatkotoimenpiteet

Ehdotus koskee valtion ylläpitämään kiinteistörekisteriin kuulumatonta aluetta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, kaupunginmuseon ja Museoviraston sekä muut mahdollisesti tarvittavat lausunnot.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä toteaa, että kaupunginhallituksen asettaman tavoitteen mukaisesti hissien rakentaminen porraskäynteihin sallitaan, mikäli se on teknisesti mahdollista.

Tekninen este hissien rakentamiselle porraskäytävään on vain yhdessä kohteessa. Asunto-osakeyhtiö Solmussa (Liisankatu 17, tontti 22/6) on yksi porrashuone (c), jossa kolmen kerroksen asuinhuoneistot sijaitsevat kahden kerroksen korkuisen salitilan (entinen elokuvateatteri, nykyinen Ristin kilta) yläpuolella. Asiantuntijan (Helander) selvityksen mukaan niihin ei saada järjestetyksi hissiyhteyttä. Yhteensä kolme asuntoa jäisi siis tässä talossa ilman hissiä rakennuksen ominaisuuksien (teknisten syiden) takia.

Kaavaehdotuksen mukaan korjaustöiden lähtökohtana tulee kuitenkin ensisijaisesti olla, että arvokkaiden porrashuoneiden tilasarjat, rakenteet ja porrassyöksyt sekä alkuperäiset tai niihin verrattavat porraskaiteet, lattia-, seinä- ja kattopinnat, sisäovet ja ikkunat,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

valaisimet ja muut yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen säilytetään. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Kaupunginhallituksen kehotuksen mukaan hissit on lisäksi toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei kuitenkaan hyväksynyt kaupunginhallituksen kehotuksen mukaan laadittua esityslistalta ilmenevää kaavaehdotusta vaan palautti sen uudelleen valmisteltavaksi "niin, että hissien rakentaminen on aina mahdollista. Hissit tulee lähtökohtaisesti rakentaa niin, että arvokkaiden porrashuoneiden arvot säilyisivät. Niissä tapauksissa, joissa ainoa esitetty vaihtoehto on ollut hissien vaatiman tilan ottaminen asunnoista, mahdollistetaan hissien toteuttaminen myös porrashuoneeseen taloyhtiön yhteisiin tiloihin tai rungon ulkopuolisena rakenteena."

Päätös syntyi äänin 5 (Holopainen, Villanen, Erra, Puura, Soininvaara) - 3 (Johansson, Männistö, Palmroth-Leino). Varajäsen Simik oli poissa.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päätti ottaa asian kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ja nyt esityslistalta ilmenevä esitys on kaupunkisuunnitteluviraston lautakunnalle esittämän mukainen eli kaupunginhallituksen edellyttämä.

Esittelijä toteaa, että kaavoitusprosessi on ollut monivaiheinen ja eri äänestysten ja ehdotettujen kaavamääräysten tulkinta on vaikeaa. Tarkoitus kuitenkin on, että porraskäytäviin on aina sallittava hissien rakentaminen. Mikäli kaupunginhallitus hyväksyy päätösehdotuksen, asemakaava asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä pyydetään tarvittavat lausunnot.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavaehdotuksen nro 12060 kartta, päivätty 9.6.2011
- 2 Valokuvia
- 3 Vuorovaikutusraportti
- 4 Mieli-pidekirjeet
- 5 Muistutukset ja kirjeet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

§ 847

Lausunto Liikennevirastolle Pisara-radon yleissuunnitelmasta

Pöydälle 19.9.2011

HEL 2011-000685 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Liikennevirastolle seuraavan lausunnon:

Kantakaupungin alittava tunnelirata, Pisara, ja sen maanalaiset asemat ovat tärkeä osa pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmää. Hanke mahdollistaa sekä valtakunnallisen että seudullisen rautatieliikenteen lisäämisen ja monipuolisemman kehittämisen. Se lisää rautatieliikenteen täsmällisyyttä ja välityskykyä. Asemat sijaitsevat lähiliikenteen käyttäjien ja muun joukkoliikenteen kannalta nykytilannetta paremmin, joten matkustajien palvelutaso paranee.

Keski-Pasilan toteutuskilpailun ilmoittautumismenettely on parhaillaan käynnissä ja keskustakorttelin toteutukseen tähtäävä neuvottelumenettely käynnistyy vuoden 2012 alussa. Alueen suunnittelun sekä laajemminkin kaupungin maanalaisten resurssien käytön kannalta on erittäin tärkeää tehdä varsin nopeasti päätös siitä, millainen Pisaran vaihtoehto valitaan jatkosuunnittelun pohjaksi. Samassa yhteydessä tulee tehdä päätös hankkeen jatkosuunnittelun ja sen edellyttämien lisäselvitysten käynnistämisestä.

Kaupunginhallitus on jo aiemmin antanut lausunnon hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja korostaa, että lausunnossa esitetyt näkökohdat tulee ottaa huomioon varsinaisessa suunnittelu- ja toteutusvaiheessa. Sijoituessaan pääkaupungin ydinosaan alle maanalaisena, suurille matkustajamäärille tarkoitettuna rakennushankkeena sen rakentaminen sisältää mittavan määrän erilaisia vaatimuksia ja vaikutuksia, jotka kohdistuvat mm. liikennöinnin sujuvuuteen ja turvallisuuteen, kaupunkikuvaan sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin ja melulle tai värinälle erityisen herkkiin kohteisiin. Ehkä suurimpana haasteena on rakennusaikaisten haittojen hyvä hallinta ja toimenpiteiden koordinointi valtion ja kaupungin eri viranomaisten kesken.

Hankkeen kustannukset

Pisara-radon yleissuunnittelussa on tarkasteltu kolmea hankevaihtoehtoa, joille kullekin on tehty oma yleissuunnitelma:

Vaihtoehto 1 (VE1) Lyhyt tunneli, kolme asemaa

Vaihtoehto 2 (VE2) Pitkä tunneli, kolme asemaa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Vaihtoehto 3 (VE3) Pitkä tunneli, neljä asemaa

Hankkeen kustannusarvio arvioituna toteutusajankohdaksi vuosi 2019, on VE1:lle noin 740 miljoonaa euroa, VE2:lle noin 950 miljoonaa euroa ja VE3:lle noin 1040 miljoonaa euroa.

Pisara-radon vaihtoehtoista hyöty-kustannussuhteeltaan tehokkain on investoinneiltaan edullisin VE1, jonka hyöty-kustannussuhteeksi on laskettu 1,54 ja kaikissa laadituissa herkkyytarkasteluissakin yli yhden. VE2:n hyöty-kustannussuhde on 0,87 ja VE3:n 0,75, minkä vuoksi näitä vaihtoehtoja ei voida pitää yhteiskuntataloudellisesti kannattavina niiden tekijöiden osalta, jotka ovat olleet vertailussa mukana.

Pisara-hankkeen kiinteistötaloudellisia vaikutuksia on arvioitu yleisellä tasolla ja ne sisältyvät pääosin matka-aikahyötyihin. Helsingin jo ennestään tiiviissä kaupunkiympäristössä kiinteistötaloudelliset edut ovat vähäiset, koska siellä rakennusoikeutta ei ole mahdollista merkittävästi enää lisätä. Keski-Pasilan osayleiskaavassa Pasila-terminaalien raiteiden päälle merkitty rakennusoikeus voidaan kuitenkin Pisanan myötä rakentaa maantasoon, jolloin toteutus helpottuu.

Jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä riittävästi huomiota siihen, että kaikki hankkeen vaikutukset, kuten esimerkiksi muutokset rakennetulle ympäristölle ja kunnallistekniikalle, otetaan huomioon hankkeen kustannuksiin sisältyvinä ja siihen, ettei kustannuksia aliarvioida. Haittojen vähentäminen edellyttää toteutukselta erityisratkaisuja ja tavanomaista suurempia rakentamiskustannuksia, joihin kaikkiin ei ole yleissuunnitelmassa varauduttu.

Pisara-radon rakentamiseen liittyy työvaiheita, joita toteuttavia konsultteja ja urakoitsijoita on Suomessa vähän. Myös tällä voi olla vaikutusta hankkeen aikatauluun ja kustannuksiin.

Yleissuunnitelman tiivistelmässä hankkeen jatkotoimenpiteiksi mainitaan yleissuunnitelman ja YVA:n valmistuttua tehtävä rautatieläinen mukainen ratasuunnitelma. Teknisesti vaativassa kohteessa ratasuunnitelma on ehdotettu yhdistettäväksi rakentamissuunnitelmaan, jotta saadaan hyvät ja toimivat ratkaisut ja luotettavat kustannusarviot. Onkin tärkeää, että jatkosuunnitteluun sisältyy teknisten ratasuunnitelmien lisäksi olennaisena osana hankkeen sovittaminen toimivaksi osaksi kaupunkirakennetta ja korkeatasoista kaupunkiympäristöä. Erilaisten erityisselvitysten kustannukset tulee huomioida osana hankkeen kokonaiskustannuksia.

Yleissuunnitelman tiivistelmäraportissa hankkeen jatkotoimenpiteiksi on todettu myös, että Helsingin kaupunki aloittaa tarvittavien asemakaavamuutosten valmistelun sekä asemien toteutukseen liittyvät

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

kiinteistöneuvottelut. Kiinteistöneuvottelut ovat kuitenkin osa ratahanketta ja kuuluvat pääasiallisesti hankkeesta vastaavalle liikennevirastolle, joskin tarvittaessa ja erikseen sopien Helsingin kaupunki voi osallistua neuvotteluihin.

Pisara-hankkeen rakennusaikana sen läheisyydessä tulee olemaan käynnissä useita rakennushankkeita. Hankkeita sopivasti yhteen sovittamalla voidaan saavuttaa hyötyjä molemmille osapuolille tai ainakin vähentää haittoja. Louheen välivarastointiin, loppusijoitukseen ja louheen käsittelyyn olisi alettava etsiä ratkaisuja jo hankkeen varhaisessa vaiheessa yhdessä Helsingin kaupungin kanssa.

Vaihtoehto 1 on kannatettavin vaihtoehto siksi, että se on hyötyjen ja kustannusten taloudellisen vertailun kannalta paras. Sen investointikustannukset ovat pienimmät ja liikenteelliset hyödyt lähimpien vuosikymmenien aikana ovat suurimmat investoinnin arvoon verrattuna. Vaihtoyhteydet Pasilan asemalla ratalinjojen välillä ovat tässä vaihtoehdossa lyhimät. Vaihtoehdon 1 hyöty-kustannussuhde on yleissuunnitelman mukaan 1,54.

Vaihtoehto 3 on eräiltä osin parempi kuin vaihtoehto 1. Tivolitien ja Alppipuiston alueelle sijoittuva vaihtoehdon 1 tunnelisuuaukko jää pois, samoin sen haitalliset vaikutukset katuympäristöön, teknisen huollon verkostoille, nykyisille kallioiloille, virkistyskäytölle ja kulttuuriympäristölle. Käpylän tunnelisuuaukko voidaan suunnitella yleissuunnitelmassa nyt esitettyä tiiviimpään tilaan. Vaihtoehdon 3 tunnelirata ja -asema mahdollistavat Pasilan tornialueen tehokkaamman ja rakennusteknisesti riskittömämmän rakentamisen. Pasilan nykyinen asema voi muodostua tulevina vuosikymmeninä pullonkaulaksi henkilömäärien lisääntyessä ja tunneliasema voi tältä osin helpottaa tilannetta. Vaihtoehdon 3 hyöty-kustannussuhde (0,75) on alle puolet vaihtoehtoon 1 verrattuna. Vaihtoehtojen 2 ja 3 tunnelirata sekä Alppilan ja Pasilan tunneliasemat on mahdollista toteuttaa tarpeen vaatiessa myöhemmin, mikäli niille ja ratatunneleille jätetään maanalaiset varaukset.

Samalla, kun taloudellisesti ja toiminnallisesti voidaan todeta vaihtoehto VE1:n hyvät ominaisuudet, on syytä tuoda esille, että kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta se sisältää monia haittoja, joiden estämiseen tai lieventämiseen hyvällä suunnittelulla tulee voida vaikuttaa. Kaupunginmuseon suorittaman vaihtoehtojen vertailun perusteella kulttuuriympäristön, kaupunkikuvan ja kulttuuriperinnön osalta vähiten haitallisin vaihtoehto olisi luonnollisesti 0+, junaterminaali Pasilassa. Huonoin, eniten kulttuuriympäristöön, kaupunkikuvaan ja maisemaan haittoja tuova vaihtoehto on VE 1 eli lyhyt Pisara-rata. Vaihtoehto 2, Pitkä Pisara-rata, ilman Alppilan

asemaa, olisi huomattavasti parempi vaihtoehto kuin VE 1 ja hieman parempi kuin pitkä Pisara-rata eli VE 3.

Pisara-rata ei ole käytettävissä aivan lähivuosina. Rataa odotellessa ei ole syytä unohtaa sekä rautatie- että muun joukkoliikennejärjestelmän toimivuutta parantavia pienempiä, halvempia ja nopeammin toteutettavia hankkeita. Ne eivät sisälly Pisara-radan yleissuunnitelmaan ja ympäristövaikutusten arviointiin, mutta niitä on syytä pohtia rautateiden hallinnoijien, liikennöitsijöiden ja muiden joukkoliikenneorganisaatioiden kesken.

Hanke on huomattavan suuri ja sen myönteiset vaikutukset ovat suuret. Hankkeella on myös kielteisiä vaikutuksia. Myönteiset vaikutukset kohdistuvat lähinnä joukkoliikenteeseen radan ollessa käytössä. Kielteiset vaikutukset toteutuvat pääasiassa rakentamisen aikana ja niihin on otettu kantaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Tässä lausunnossa otetaan kantaa joihinkin suunnitelmaratkaisuihin ja niiden kielteisiin vaikutuksiin, joita on jatkosuunnittelun kuluessa syytä tarkistaa haittojen lieventämiseksi ja hyötyjen lisäämiseksi.

Rautatiejärjestelmän ja sen kehittämisen vastuu on Liikennevirastolla ja rahoitusvastuu valtiolla.

Joukkoliikennejärjestelmä

Pisara-rata sisältyy Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan HLJ 2011. Hankkeen rakentaminen on välttämätöntä maakuntakaavan toteuttamisen kannalta. Nykyinen raideliikennejärjestelmä ei riitä yli 400 000 uuden asukkaan tarpeisiin seudulla vuoden 2035 tilanteessa.

Ratageometria ei mahdollista Ruskeasuon ja Meilahden suunnasta tulevan maanalaisen rautatien liittämistä myöhemmin tähän rataan Töölön aseman pohjoispuolella. Meilahden alueen yhteyksiä Pasilan ja keskustan suuntiin on siis parannettava muilla keinoin.

Pasilan ja Hakaniemen merkitys raide- ja bussiliikenteen vaihtoasemina kasvaa hankkeen myötä. Molemmilla alueilla on myös suuret kiinteistöaloudelliset kehitysmahdollisuudet. Asemat ja niiden yhteydet on suunniteltava kiinteässä yhteistyössä maankäytön ja joukkoliikenteen suunnittelijoiden ja kiinteistöjen omistajien kanssa.

Kaavoitustilanne ja tilavaraukset

Helsingin yleiskaavassa ja maanalaisessa yleiskaavassa on varauduttu Pisara-radan toteuttamiseen vaihtoehtona 1 mukaisesti. Ratalinjausta on tarkistettu tarkemman suunnittelun myötä. Vauhtitien alueella tunnelin suuaukon sijaintia on tarkistettu parempaan paikkaan. Eläintarhan alueen eteläosassa rata on linjattu Stadionin ja Mäntymäen

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

väliin, joka on edullisempi sijainti kallioperän ja yhdyskuntateknisen huollon tilojen kannalta. Hesperian Esplanadin ja Rautatiekatujen kohdilla linjaus poikkeaa yleiskaavoista korttelin verran, joka johtuu mainitusta linjausmuutoksesta, varautumisesta Töölön metroasemaan sekä raiteenvaihtopaikkojen sijoittamisesta suorille rataosuuksille. Kalliossa ratalinjausta on tarkistettu puolen korttelin verran länteen, jotta rata alittaa Tivolitien ja liittyminen päärataan voidaan toteuttaa mahdollisimman suppeassa tilassa. Vaihtoehdon 1 mukaisen radan sijainnin tarkentuminen ei edellytä yleiskaavojen muuttamista. Vaihtoehtojen 2 ja 3 ratalinjaukset eivät sisälly nykyisiin yleiskaavoihin.

Vaihtoehdon 1 mukainen ratalinjaus aiheuttaa tarvetta nykyisten maanalaisten tilojen muuttamiseen tai rakenteen vahvistamiseen. Lisäksi joitakin toteuttamattomia maanalaisia tilavarauksia on muutettava. Tarpeet on tunnistettu yleissuunnitelmassa ja nämä kustannukset kuuluvat hankkeen kustannuksiin. Merkittäviä muutoksia maanalaisiin tilavarauksiin ei tarvita.

Vaihtoehdoissa 2 ja 3 rata-alue on Käpylän aseman eteläpuolella tarpeettoman laaja. Tulevaisuudessa on varauduttu kääntämään Tuusulanväylän liikennettä radan länsipuolelle ja Veturitielle. Tällöin Käpylän aseman tuntumassa on mahdollista kehittää maankäyttöä, kun Mäkelänkadulle suuntautuva liikenne ja sen haitat vähenevät.

Rautatie ja asemat edellyttävät maanalaista asemakaavaa. Kaikki hankkeeseen kuuluvat maanalaiset osat ja niiden suoja-alueet on syytä liittää asemakaavan alueeseen, mukaan lukien työtunnelit. Asemakaavalla rajoitetaan kiinteistönomistajan oikeuksia ja varmistetaan rautatiehankkeen kriittisten osien toteuttamiskelpoisuus. Monin paikoin kantakaupungin alueella vapaa kallio on niukka ja se on syytä varata hankkeelle mahdollisimman ajoissa.

Useassa kohdassa maanpinnalle päättyvät yhteydet edellyttävät asemakaavan muuttamista. Useassa kohdassa yhteyksiä johdetaan nykyisiin rakennuksiin. Hanke edellyttää rakennuslupaa.

Suunnitelman ja ratkaisujen yleinen laatutaso

Yleissuunnitelmissa on kuvattu korkealaatuinen ja suurten henkilömäärien kuljettamiseen tarkoitettu rautatie. Suunnitelmassa on varauduttu suuriin junapituuksiin sekä tiheään vuoroväliin. Keskustan asemalla on varauduttu avaraan, noin 30 m leveään ja 16 m korkeaan laiturihalliin. Rautatielle on löydetty sijainti rakennetussa kaupunkiympäristössä ja suunnitelman perusteella voidaan vahvistaa sen tilavaraukset. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää runsaasti muutoksia nykyisillä katu- ja puistoalueilla, kunnallistekniikan johtojen siirtoja, johtotunneleiden siirtoja ja muutoksia rakennuksissa. Helsingin keskustan nykyisten maanalaisten tilojen takia rautatie sijaitsee hyvin

syvällä maanpinnasta. Kluuvin kallioruhjeen läpäiseminen on teknisesti varmempaa syvemmällä. Suunnitelman investointikustannukset ovat osaksi näistä syistä nousseet.

Suunnitelman toteuttaminen parantaa myös päärautatieaseman kauko- ja taajamajunaliikenteen toimintavarmuutta. Nämä on otettu huomioon hankkeen taloudellisuutta arvioitaessa ja hyötyjen taloudellinen arvo on arvioitu selvästi suuremmaksi kuin kustannusten arvo.

Ratasuunnitelmavaiheessa tulee varmistua siitä, että asemien, liukuportaiden, välitasojen, jalankulkukäytävien ja muiden osien kapasiteetti mahdollistaa suuret henkilövirrät ja ne ovat toimivia myös häiriötilanteissa.

Ratasuunnitelmavaiheessa tulee tarkistaa myös pintayhteyksien lopulliset ja toteuttamiskelpoiset sijainnit sekä käydä kiinteistötekniset neuvottelut. Tähän on syytä varata riittävä aika. Neuvottelut vaikuttavat myös hankkeen rahoitukseen.

Rautatieasemien laituripituus on 230 m, joka on noin 100 m enemmän kuin Helsingin metrossa nykyään ja noin 2,5-kertainen rakenteilla olevan Länsimetron maanalaisten asemien laiturien pituuteen nähden. Suuret käyttäjämäärät ja pitkät etäisyydet edellyttävät useita turvallisia poistumisyhteyksiä ja omia yhteyksiä pelastustoiminnalle. Laajat kalliotilat rakennetussa ympäristössä edellyttävät huolellista työnsuunnittelua ja varovaista louhintaa.

Asemasuunnitelmat

Päärautatieaseman nykyiset kaupunkijunien laiturit sijaitsevat Elielinaukion pohjoispuolella ja Kaisaniemen puiston laidassa. Pisararadan keskustan asema sijaitsee rakennettujen kortteleiden läheisyydessä Kampin keskuksen ja Forumin välissä. Tämä on kaupunkijunien käyttäjien kannalta tärkeä myönteinen asia. Maanpinnan ja laiturin välillä on kuitenkin yli 50 m korkeusero, minkä haittaa on vähennettävä sujuvilla liukuporras- ja hissiyhteyksillä. Nopea hissi laituritason ja Simonkadun välillä olisi mahdollinen Forumin kohdalla.

Keskustan aseman jalankulkuyhteyksien lopulliset ratkaisut edellyttävät vielä aikaa vieviä neuvotteluja kiinteistöjen kanssa ja vaihtoehtojen suunnittelua. Asemalle on yleissuunnitelmassa esitetty korkealaatuiset yhteydet aseman länsiosasta Kampin keskuksen, Simonkentän ja Lasipalatsinaukion suuntiin, aseman itäosasta Sokoksen, Asematunnelin, Kaivopihan, Kolmensepänaukion ja Forumin suuntiin sekä vielä jalankulkuyhteys rautatieasemalta metroasemalle. Kolmensepänaukiolle suunniteltu avoporras on kaupunkikuvallisessa mielessä ongelmallinen. Mahdollisesti sitä ei voida rakentaa.

Porrasyhteys suositellaan tutkittavaksi liikekiinteistön yhteyteen. Lasipalatsinaukiolle johtavan liukuporrasyhteyden ja siihen liittyvien sisäänkäyntitilojen ja muiden järjestelyjen sijoittaminen korttelialueelle tulee tehdä korttelin muiden kehittämissuunnitelmien ehdoilla siten, että Lasipalatsin korttelin tulevaisuuden kehitysmahdollisuudet säilyvät avoimina.

Töölön, Hakaniemen, Alppilan ja Pasilan maanalaisille asemille on suunnitelmassa löydetty luontevat paikat ja sujuvat yhteydet lukuun ottamatta Pasilan tunneliaseman hankalia vaihtoyhteyksiä Pasilan nykyiselle asemalle. Pisaran eri hankevaihtoehdot vaikuttavatkin eniten juuri Keski-Pasilan asemakaavoitukseen, maankäyttöön ja toteutukseen. Sen vuoksi kaupunginhallitus tuo vielä esiin Keski-Pasilan eri osa-alueiden kaavoitukselliset haasteet, joihin on syytä kiinnittää erityistä huomiota:

Keskustakorttelin asemakaava-alue

Pasilan aseman käyttäjämäärä kasvaa kolminkertaiseksi nykyiseen nähden Keski-Pasilan maankäytön ja Pisaran toteutuksen sekä muun junaliikenteen kasvun myötä. Pasilasta tulee tärkeä joukkoliikenteen vaihtoasema.

Yleissuunnitelman vaihtoehto VE1 on keskustakorttelin asemakaava-alueen osalta selkeästi muita vaihtoehtoja parempi, koska siihen sisältyvät maanpäälliset raiteet tarjoavat lyhyemmät siirtymäajat ja -matkat muihin joukkoliikennedyhteyksiin. VE1 myös liittyy kiinteämmin osaksi keskustakorttelin liikekeskuksen palveluita.

Tunnelivaihtoehdoissa VE2 ja VE3 maanalainen osa Pisara-asemaa sijoittuu huomattavasti etämmälle keskustakorttelin muista joukkoliikennedyhteyksistä ja keskustakorttelin palveluista. Vaihtoehtojen VE2 ja VE3 huonommat joukkoliikenteenvaihtoyhteydet vähentävät Pasilan aseman käyttöä vaihto-asemana, millä on selvä vaikutus keskustakorttelin liikekeskuksen ja muun Keski-Pasilan kehitykseen.

Pisara-radan ratkaisut ja toteutusaikataulu vaikuttavat Pasilan asemarakennukseen ja sen maanalaisiin tiloihin. Keskustakorttelin toteutus ja sen yhteydessä tehtävät Pasilan aseman ensimmäisen vaiheen muutokset on tarkoitus aloittaa vuonna 2015. Keskustakorttelia ja siihen sisältyvää Pasilan asemaa kehitettäessä on varmistettava liikennevirtojen sujuvuus erilaisin laituri-, tasonsiirtolaite- ja kulkuyhteyksijärjestelyin. Pisaran toteuttaminen edellyttää huolellisen suunnittelun lisäksi sopimuksia toteutus- ja käyttökustannuksista liikenneviraston, Helsingin kaupungin, keskustakorttelin toteuttajan sekä Pasilan aseman omistajan kesken.

Tornialue

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Keski-Pasilan tornialueen asemakaava-alueella ja sen eteläpuolella VE1:n edellyttämät kaksi uutta pintaraidetta vaikuttavat huomattavasti itäisimpien tornien toteutukseen, seudullisen kevyenliikenteen väylän järjestelyihin ja Eläintarhan ala-asteen piha-alueeseen. VE1:n maanpäälliset raiteet sijaitsevat erittäin lähellä suunniteltua tornialuetta, mikä vaatii hyvän melun ja värinän torjunnan suunnittelun. Seudullinen kevyenliikenteen väylä on siirrettävä kulkemaan yhden tornitalon alta, joka aiheuttaa ratkaisuille teknisiä haasteita ja nostaa kustannuksia. Myös koulun alueella joudutaan kulkuyhteydet pihalle järjestämään uudelleen.

Yleissuunnittelu Pisara-vaihtoehdon VE1 osalta perustuu oletukseen, että ensimmäisessä toteutusvaiheessa ei ole vielä välttämätöntä rakentaa uusia maanpäällisiä lisäraiteita Nordenskiöldinkadun ja Pasilan aseman välille. Lisäraiteet rakennetaan vasta Lentoradan liikennöinnin käynnistyessä, jolloin tornialueen itäiset rakennukset ovat jo valmiit. Riskit merkittävistä taloudellisista vaikutuksista jäävät tämän oletuksen mukaisesti tornialueelle pieniksi. Järjestely pakottaa kuitenkin tornialueen itäosat VE1:ssä määrättyyn toteutusjärjestykseen ja aikatauluun, rakenteiden yhteensovitukseen, rakennevarauksiin ja rakenneratkaisuihin.

Yleissuunnittelussa ei ole otettu kantaa sellaiseen rakentamisjärjestykseen, jossa VE1:n mukaiset lisäraiteet toteutetaan kaikki kerralla ennen itäisen tornialueen toteutusta. Tällöin tornien toteutettavuus muuttuisi huomattavasti heikommaksi ja tornien sijaintia jouduttaisiin kenties siinä tapauksessa muuttamaan ja pohjapinta-alaa pienentämään, mikä ei ole toivottavaa.

Maisemalliset ja kaupunkikuvalliset suunnitelmat

Pasilan entisen alaratapihan rataa, jolta jatkossakin liikennöidään veturitallien alueelle, ei ole käsitelty varikkokäytön kannalta. Mikäli aluetta käytetään kaupunkirataliikenteen tarpeisiin, edellyttää se sähköistystä ja monenlaista muuta rakentamista, mistä seuraa maisemaa heikentäviä vaikutuksia historialliselle alueelle. Nordenskiöldinkadun sillan muutostarpeet on käsitelty suunnitelmassa.

Rautatietunneleiden suuaukoille on yleissuunnitelmassa löydetty toteuttamiskelpoiset sijainnit. Suuaukkorakenteita, niiden läheisyydessä olevia siltoja, tukimuureja, portaikkoja ja muita rakenteita on suunniteltu yleissuunnitelmassa vasta alustavalla tasolla, eivätkä ne vielä vastaa alueen vaatimaa kaupunkikuvallista laatutasoa.

Kaupunginhallitus korostaa, että vaikutukset kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön tulee arvioida tähän erikoistuneen asiantuntijan tai asiantuntijaryhmän toimesta. Jatkosuunnitelmissa tulee ottaa huomioon, että merkittävien maisema- ja

kulttuurihistoriallisten arvojen vuoksi alueelle on tehtävä erityisratkaisuja, joiden rakennuskustannukset ovat todennäköisesti tavanomaista suurempia. Kaupungin rakennusvalvonta tulee aikanaan edellyttämään tunnelin maanpäällisten osien pääsuunnittelijalta korkeinta rakentamismääräysten mukaista eli AA-tasoa. Kaikki muutkin vastuulliset erityisalojen suunnittelijat on syytä kytkeä hyvissä ajoin hankkeeseen, koska heidän henkilökohtaiset kelpoisuutensa tullaan arvioimaan rakennuslupakäsittelyssä.

Sekä Eläintarhan alue että Alppipuisto kuuluvat kaupungin arvokkaimpiin historiallisiin puistoihin. Myös Eläintarhan alueella sijaitsevan Vauhtitien kaupunkikuvallinen yleisilme heikkenee huomattavasti. Seuraavassa suunnitteluvaiheessa on tehtävä korkeatasoinen rautatien reuna-alueiden, suuaukkojen ja puistojen kokonaissuunnitelma ja selvästi yleissuunnitelmatasoa paremmat ja monipuolisemmat kuvasovitteet. Suunnitelmien tulee pohjautua ympäristöhistorialliseen selvitykseen. Vauhtitien sillan suunnittelusta on syytä järjestää kilpailu.

Louhittavien ja uudestaan katettavien alueiden sijainti sekä poistettava kasvillisuus puuttuvat ympäristösuunnitelmista.

Kohdissa, joissa tunnelia joudutaan louhimaan avokaivantona puisto-alueilla, ympäristösuunnitelmaa ei ole esitetty lainkaan. Esimerkiksi Olympiastadionin kaakkoispuolella esitetty pitkä avolouhittava alue Hammarskjöldintien ja Olympiastadionin etukentän välillä on kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävä alue.

Kaikki maanpäälliset rakenteet tulevat kulttuurihistoriallisesti merkittävälle tai kaupunkikuvallisesti näkyville ja keskeisille paikoille, joten niiden yksityiskohtaiseen suunnitteluun tulee jatkossa paneutua huolella. Vanhassa kaupunkirakenteessa on käytettävä ensisijaisesti avoportaita niissä kohdissa, missä hissi ei ole välttämätön, esimerkiksi Töölöntorin länsipuolella.

Töölön aseman molemmat sisäänkäynnit sijoittuvat valtakunnallisesti arvokkaihin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Töölöntorin sisäänkäynneissä on varauduttava jatkossakin Töölön metroaseman rakentamiseen. Stadionin sisäänkäynnissä on otettava huomioon toistuva tarve suurten yleisötapahtumien henkilövirtojen hallintaan. Ratkaisut on tehtävä kulttuuriympäristön ehdoin.

Keskustan alueelle suunniteltu asema ja siihen liittyvät rakenteet sijoittuvat nekin pääasiassa valtakunnallisesti merkittävälle alueelle. Kolmensepänaukiolle ei ole suositeltavaa sijoittaa minkäänlaisia maanpäällisiä porras- tai muita rakennelmia. Myös Sammonpuistikko ja Hakaniemen torin ympäristö ja Vallilan puutalokokonaisuus ovat paikkoja, joihin tulevien maanpäällisten rakenteiden suunnittelussa

tulee ottaa tarkoin huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat. Mikäli vaihtoehto 3 toteutetaan, Alppilan puutaloalueen läheisyyteen suunniteltu sisäänkäynti tulee sijoittaa muualle kuin Siuntionkadun ehjään miljööseen.

Jalankulun ja pyöräilyn ratkaisut

Jalankulku ja pyöräily on otettu suunnitelmassa huomioon. Asemat on suunniteltu esteettömiksi. Pyöräpysäköintiä on mahdollista järjestää jonkin verran sisäänkäyntien läheisyyteen. Jokaiselle asemalle on rakennettava pyöräpysäköintimahdollisuus, mutta jokaisen sisäänkäynnin yhteyteen se ei liene mahdollista. Jokaisen aseman laituritasolle tulee päästä isolla hissillä, joka mahdollistaa esimerkiksi potilaspöytä- ja polkupyörien kuljetuksen. Keskustan aseman tai päärautatieaseman ympäristössä voidaan selvittää myös pyöräkeskusta, sillä keskustaan päättyy paljon pyöräliikennettä.

Nordenskiöldinkadun ja Pasilan aseman välistä pyörätietä ei ole suunniteltu riittävällä tarkkuustasolla vaihtoehdossa 1.

Pelastus- ja tunneliturvallisuus, riskinarviointi

Pisara-rata on pelastusturvallisuuden kannalta poikkeuksellinen hanke. Yleissuunnitteluvaiheessa on paneuduttu riittävästi pelastautumisen ja pelastustoiminnan edellytyksiin. Suunnitelman laatutasoa voidaan pitää yleisesti ottaen hyvänä. Kokonaisuuden toimivuuden kannalta yksityiskohdat ovat tärkeitä ja niihin on paneuduttava myös jatkossa riittävästi. Hyvä ja oikea-aikainen yhteistyö Helsingin palo- ja pelastusviranomaisien kanssa on erittäin tärkeää.

Työn aikana on tunnistettu ja arvioitu erilaisia riskejä. Lisäksi on tehty suunnitteluvaiheen tarkkuudella riskienhallintasuunnitelma ja turvallisuusselvitys.

Kunnan velvollisuus rakentaa yleinen väestönsuoja liikkuvan väestön suojaamiseksi on poistettu laista. Töölön alueella on runsaasti vanhoja rakennuksia, joissa ei ole väestönsuojia. Yleinen väestönsuoja on toteutettavissa parhaiten suunnitellun Töölönkadun pysäköintilaitoksen osana. Yleissuunnitelmassa esitetty väestönsuoja on vaikea toteuttaa ja sen normaaliajan käyttö on vaikea järjestää. Hakaniemen ja Rautatien metroasemat ovat tällä hetkellä väestönsuojia ja ne on myös säilytettävä. Keskustan uuden aseman yhteyteen suunniteltu väestönsuoja sijaitsee syvällä ja hankalassa paikassa eikä sen ilmanvaihto- ja porrasyhteyksiä ole suunniteltu.

Ratatunneleihin ja asemille on suunniteltu periaatetasolla riittävät yhteydet ja järjestelyt pelastustoiminnan kannalta. Yksityiskohdissa on vielä runsaasti työtä. Asemilla on varauduttu järjestämään

työtunneleiden kautta yhteys ajoneuvoille laitureiden läheisyyteen, jolloin kaikkea poikkeus- ja huoltotilanteissa tarvittavaa kalustoa ei tarvitse kuljettaa ratatunneleita tai hissi- ja porrasyhteyksiä pitkin. Työtunnelit on tällöin rakennettava pysyviksi huolto- ja pelastustunneleiksi.

Keskustassa ja Hakaniemessä nykyiset ja tulevat joukkoliikenteen maanalaiset tilat muodostavat pelastusturvallisuuden kannalta haastavan kokonaisuuden. Asemilla tavoitellaan sujuvia yhteyksiä metron ja rautatien välillä. Asemien välille on rakennettava sellaiset rakenteet, jotka takaavat osastoinnit ilmanvaihdon, vedenpaineen ja väestönsuojakäytön kannalta, ovat toimintavarmat, yksinkertaiset ja nopeasti käyttöön otettavissa, mutta eivät haittaa arkipäivän käyttöä.

Suunnittelussa on otettava lähtökohdaksi onnettomuuksien ehkäisy ja estettävä vahinkojen leviäminen. Suunnitelmissa on varauduttava merivesi-, rankkasade- ja putkirikkotulviin. Yleinen periaate on, että junien häiriötilanteissa matkustajia ei päästetä tunneleihin, vaan heidät siirretään junissa asemille tai tunneliosuuden päihin. Tunneleihin pelastaudutaan lähinnä savua ja muita kaasuja pakoon. Tällöin on tärkeää päästä nopeasti turvalliseen tunneliin ja sitä kautta turvallisesti maan pinnalle. Etäisyys maan pinnalle on suuri ja portaikoissa on oltava riittävä määrä lepotasoja. Ratatunnelit ovat pelastusturvallisuuden kannalta hankalasti yhteydessä toisiinsa asemien välissä sijaitsevilla raiteenvaihtopaikoilla. Palo- ja vedenpaineosastoinnin järjestäminen näihin kohtiin on käytännössä hankalaa. Tästä syystä koko järjestelmän suunnittelussa on otettava huomioon kaikenlainen onnettomuuksien välttäminen turvallisilla suunnitteluratkaisuilla, materiaalivalinnoilla ja liikennöinnillä.

Suunnitelmaan ei sisälly sivuraiteita, joille voitaisiin ohjata vikaantunut kalusto pois muun liikenteen tieltä. Jatkosuunnittelun yhteydessä tällaisille sivuraiteille tulee etsiä paikat jostakin radan tunneliosuuden ulkopuolelta. Sen sijaan radan tai kaluston vikatilanteissa liikenteen hoitoa helpottaa se, että jokaiselle asemavälille on järjestetty raiteen vaihdon mahdollistavat vaihdeyhteydet. Nämä raiteenvaihtopaikat ovat huomattavasti tiheimmässä, kuin olemassa olevilla kaupunkiradoilla.

Lopullisen järjestelmän hyvä turvallisuustaso ei takaa rakentamisen aikaista turvallisuustasoa. Hakaniemen alueella etäisyys metroasemaan, metrotunneleihin ja mereen on pieni. Alueen maanpinnan korkeusasema on suurelta osin alle +3,0. Alueen maaperä on suurelta osin hiekkaista täytemaata, jonka vedenjohtavuus on hyvä ja joka huuhtoutuu herkästi veden mukana. Nämä on otettava huomioon pintayhteyksien työnaikaisissa rakenteissa, riskit on hallittava tarkasti ja työn aikana on seurattava riittävässä määrin rakenteisiin kohdistuvia kuormituksia. Esimerkkeinä mainittakoon

pohjavedenpaine tukisevien ympärillä, louhintatärinän vaikutukset, siirtymät ja vuotovesien määrä. Samat periaatteet pätevät suurelta osin myös keskustan aseman alueella. Sekä Hakaniemessä että keskustassa on myös puisia pohjarakenteita, mistä syystä jatkosuunnittelun aikana on selvitettävä riittävän tarkasti pohjaveden käyttäytyminen ja työn aikana on varmistuttava arviointien oikeellisuudesta.

Suunnitelmaan sisältyy useita savunpoistokuiluja. Kuilut tulee sijoittaa siten, että ne eivät muodosta riskiä erilaisissa tulvatilanteissa ja ettei savukaasuja pääse asuinrakennuksiin tai muihin maanalaisiin tiloihin.

Rakentamisen suunnittelu

Rakentamisen suunnittelu on ollut yleissuunnittelussa vähäistä. Ajotunneleille on pyritty etsimään toteuttamiskelpoiset ratkaisut, mutta siinä ei ole täysin onnistuttu. Tätä työtä olisi syytä jatkaa jo ennen ratasuunnitelman käynnistämistä. Ajotunnelit on tarkoitus jättää pysyviksi huolto- ja pelastustunneleiksi. Ajotunnelit on syytä suunnitella siten, että ne voivat jäädä pysyviksi ja niiden kautta voidaan rakentaa tulevaisuudessa myös muita maanalaisia rakennus-hankkeita.

Rakennushanke on vaativa. Suunnittelulle, maa-, kallio- ja pohjavesitutkimuksille, seurannalle, nykyisten tunneleiden siirroille, vahvistuksille, lupamenettelyille, varsinaiselle rakentamiselle ja käyttöönoton valmistelulle on syytä varata riittävästi aikaa. Näin vaativaa rautatietä ei ole Suomessa ennen rakennettu näin vaativassa ympäristössä. Rakentaminen toteutuu vaiheittain ja eri vaiheet tulisi ajoittaa optimaalisesti. Alueella on käynnissä muitakin rakennushankkeita, joten louhinnan ja betonitöiden ajoitukset on sovittava useiden rakennushankkeiden kesken. Joillakin alueilla maanpäälliset toiminnot voivat rajoittaa louhintakatkojen määrää. Stadionin etukentän avokaivanto on niin laaja, että Stadionilla ei käytännössä voida järjestää suur tapahtumia rakennustyön aikaan. Hankkeen kiviainestuotto on niin suuri, että louhinnan pääurakoita ei kannata käynnistää ennen kuin kalliokiviaineksen lopullinen sijoituspaikka on selvillä ja luvat saatu.

Hanke edellyttää korkealaatuisia kallioperätutkimuksia, joiden kapasiteettia on Suomessa vain rajallisesti. Tutkimukset tulee käynnistää riittävän aikaisessa vaiheessa. Sama koskee pohjavesiseurantaa ja pehmeikköalueiden painumaseurantaa.

Hanke vaikuttaa rakennusaikana raitioliikenteeseen. Mannerheimintien Runeberginkadun sekä Kaivokadun risteyksien kautta kulkevat kaikki raitiolinjat lukuun ottamatta linjaa 1. Työn aikaiset ja mahdollisimman hyvin lopputilannetta palvelevat järjestelyt tulee sopia HKL:n kanssa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Työtukikohtia ei ole suunniteltu. Töölössä sellaiset on järjestettävissä Töölöntorille ja Hesperian esplanadille. Keskustan ja Hakaniemen alueella ei ole helposti käyttöön otettavia työtukikohtia. Lasipalatsinaukiolle voidaan sijoittaa toimisto- ja sosiaalitilaa, mikäli alueelle rakennetaan liukuporraskuilu.

Yhteistyö häiriöille herkkien kohteiden kanssa

Hankkeeseen liittyy luettelo tärinälle altistuvista ns. herkkien väestönosien terveydenhuollon kohteista. Luettelo vaatii seuraavia korjauksia ja tarkennuksia: Hesperian sairaala-alueella toimii Helsingin kaupungin Kivelän sairaala ja HUS/HYKS:n Psykiatriakeskus. Kivelän sairaalassa (Sibeliuksenkatu 12- 14) toimii Töölön terveysasema, Töölön hammashoitola, Kivelän psykiatrian poliklinikka, kaupunginsairaalan fysioterapiayksikkö ja kotisairaala sekä sosiaaliviraston vanhustenkeskus. Kallion terveysasema sijaitsee Kallion virastotalossa (Toinen linja 4 A), jossa sijaitsee myös Kallion hammashoitola ja useita sosiaaliviraston palvelupisteitä.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Pisara-ratatyömaan lähellä sijaitsevia terveyspalvelujen toimijoita kuullaan ennakkoon ja heidän kanssa sovitaan muun muassa tiedottamisen yhteyshenkilöistä, rakentamisen aikatauluista ja toiminnan edellyttämistä rakennustyön häiriötekijöihin liittyvistä rajoituksista. Tällä taataan, että rakennustyö ei aiheuta kohtuutonta haittaa terveyspalveluiden toimipisteille ja palveluiden käyttäjille.

Jatkosuunnittelusta

Asemakaavoitus

Yleissuunnittelun kuluessa on kerätty perustiedot ja asemakaavatyö voidaan käynnistää nopeasti. Ensimmäisessä vaiheessa on syytä laatia maanalainen asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos koko ratalinjalle. Alue jaetaan tämän jälkeen useampaan osaan, joille laaditaan erilliset maanalaiset asemakaavat tärkeysjärjestyksessä. Aluejakoon ja suunnittelujärjestykseen vaikuttavat muun muassa ajotunneliyhteydet, ennakoidut urakkaosuudet ja osuuksien rakennustöiden vaatima aika. Maanpäälliset asemakaavojen muutokset tehdään erikseen tapauskohtaisesti.

Käyttöoikeus, kiinteistötekniikka

Kiinteistöt ulottuvat myös kallioperään. Radan vaikutusalueella on useita satoja kiinteistöjä. Kallio- ja maaperätutkimusten tekemiseksi ja rakennusluvan saamiseksi tulee olla riittävät oikeudet. Vaikka rautatie ja asemat ovat maanalaisia, kuuluu suunnitelmaan paljon maanpäällisiä rakenteita. Näiden lopullinen sijoituspaikka tulee sopia

kiinteistöjen omistajien kanssa. Kiinteistöillä saattaa olla myös sellaisia maanalaisia osia, jotka eivät tällä hetkellä ole tiedossa, esimerkiksi porareikiä.

Uusien rautatieasemien kiinteistöjen hallintaa ei ole toistaiseksi käsitelty suunnittelun yhteydessä.

Rakennettu ympäristö

Yleissuunnitelmaa tehtäessä käytettiin rakennusvalvontaviraston arkiston piirustuksia ja tietojen taso on monin paikoin heikko. Kantakaupungin alueella rakennuskanta on vanhaa ja piirustusten arkistointi on puutteellista. Rakennuksiin on tehty paljon muutoksia. Seuraavassa suunnitteluvaiheessa on varauduttava useissa kohteissa rakennusmittauksiin, jotka tehdään yhteistyössä kiinteistöjen omistajien kanssa. Tulosten arkistoinnista on sovittava rakennusvalvonnan kanssa etukäteen.

Sama koskee vanhimpia kalliotunneleita. Niiden sijainti on mitattu harvalla pistevälillä. Tarkempia tunneleiden sijaintitietoja ja kallion laatutietoja niiden ympäristössä on hankittava yhteistyössä tunneleiden omistajien kanssa.

Rakentamisen ja pysyvän toiminnan vaikutukset nykyisiin kalliotiloihin ja niiden käyttöön voivat olla huomattavia. Esimerkiksi Tivolitien kohdalla ratatunneli törmää Munkkisaaren-Mäntymäen-Kyläsaaren -tunneliviemäriin. Suunnitelmassa on esitetty tunneliyhteys korvattavaksi pumppaamalla, mutta se ei ole käytännössä mahdollista. Lisäksi Mäntymäen alueella ratatunneli risteää läheltä uutta Mäntymäen ja Pasilan välistä tunneliviemäriä. Rautatietunnelin vaikutus viemäröintiin on selvitettävä yhteistyössä HSY:n vesihuollon kanssa mahdollisimman pian, jotta tilavaraukset voidaan kiinnittää ja uuden tunneliviemärin suunnittelua jatkaa. Lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota riittävään tilojen ilmanvaihdon ja vedenpaineen osastointiin. Rakennustyön aikana ei ole syytä tinkiä turvallisuustasosta, sillä rakennustyö kestää pitkään ja tunneliverkostossa vaikutukset ulottuvat pitkälle.

Pisara-rataa rakennetaan suurelta osin rakennetussa ympäristössä. Kaikki rakennuskannan ja toiminnan erityispiirteet eivät tule esille suunnittelun aikana. Suunnittelu- ja rakennusvaiheissa on tiedotettava riittävästi, jotta henkilöt ja yritykset voivat tunnistaa itseään koskevia vaikutuksia. Alueella on taidemuseoita, joiden kokoelmien kannalta automaattisten sammutuslaitteistojen laukeamiset voivat olla kohtalokkaita. Sairaalat ja muita herkkien laitteiden käyttäjiä onkin jo tunnistettu yleissuunnittelun aikana.

Rakentaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Hankkeen suunnittelun ja rakentamisen tarvitsema aika on arvioitu noin 10 vuodeksi. Vastaavanlaista rautatietä ei Suomessa ole vielä rakennettu. Radalla otetaan käyttöön uudenlaista tekniikkaa, mm. opastinjärjestelmissä, tunnelin valvontajärjestelmissä, mahdollisesti myös junien automaattinen sammutusjärjestelmä. Rakentamisen aikana ei välttämättä turvallisuussyistä pystytä ensimmäisessä vaiheessa avaamaan kaikkia sellaisia tunneliyhteyksiä, jotka olisivat rakentamisen kannalta edullisia, mutta jotka heikentäisivät maanalaisten tilojen turvallisuustasoa. Runkomelu- ja tärinähaitan takia asuinkortteleiden alueella rajataan työaikoja. Alueella on melko paljon erilaisia herkkiä toimintoja ja tärinä tulee pitää pienenä. Keskustan aseman alueella lousintamäärä on suuri, mutta todennäköisesti ajotunneliyhteydet muodostuvat melko pitkiksi. Sama koskee työtukikohtien etäisyyttä työkohteista. Tällaiset seikat vaikuttavat epäedullisesti suunnittelu- ja rakennustyön työmääriin, tehokkuuteen, nopeuteen ja kustannustasoon. Tavoitteet suunnittelun, rakentamisen ja järjestelmän testauksen vaatimalle ajalle tulee pitää realistisina.

Kustannusarvioissa on arvioitu joitakin osia tehtäväksi myöhemmin. Esimerkiksi Eläintarhan koulun ympäristössä tulee muuttaa ajoneuvoyhteyksiä ja tehdä tukimuureja siinä vaiheessa, kun Pasilan asemalta rakennetaan kaukoliikenteen rautatie lentoasemalle ja Nordenskiöldinkadun ja Pasilan asemalle tarvitaan uudet raiteet itäreunaan. Tällaiset varaukset on syytä tarkistaa heti seuraavan suunnitteluvaiheen alussa.

Vuorovaikutus

Suunnitteluun ja asemakaavatyöhön kuuluu olennaisena osana tiedottaminen ja vuorovaikutus asukkaiden, toimijoiden ja omistajien kanssa. Tämä hoidetaan yhteistyössä hankkeesta vastaavan ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Hankkeen rakentamisen haitalliset vaikutukset ovat melko suuret, mutta hyvällä tiedottamisella vähennetään niistä koettavaa haittaa.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus pitää Pisara-rataa valtakunnallisesti ja seudullisesti tärkeänä joukkoliikennehankkeena.

Pisara-hankkeen toteutus edellyttää liittymistä jo olemassa oleviin rakenteisiin ja kiinteistöihin. Parhaan lopputuloksen saavuttaminen merkitsee tiivistä yhteistyötä kiinteistön omistajien, valtion ja kaupungin viranomaisten sekä radan suunnittelijoiden ja rakentajien kesken. Prosessin onnistumisen varmistamiseksi neuvotteluihin ja sopimusten laatimiseen on varattava riittävästi aikaa. Sopimukseen pääseminen saattaa aiheuttaa myös toteutusvelvoitteita tai korvauksia, jotka kasvattavat hankkeen kustannuksia.

Yleissuunnitelman mukaan Pisara-radän suunnitelmavaihtoehto VE1 on hyöty-kustannussuhteeltaan selvästi paras ja siten myös todennäköisin toteutusvaihtoehto. Myös Keski-Pasilan kannalta VE1 on parhaiten sovitettavissa muuhun kokonaisuuteen, mutta sen toteuttaminen edellyttää, että jatkosuunnitteluissa ja Keski-Pasilan osapuolten välisissä sopimuksissa varmistetaan tornialueen ja sen ympäristön toteutettavuus.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Pisara-radän osalta tehdään päätös yhdestä jatkosuunnitteluvaihtoehdosta mahdollisimman pian, jolloin jatkossa ainoastaan tämän vaihtoehdon toteutukseen varaudutaan Keski-Pasilassa ja muualla Helsingissä.

On välttämätöntä, että kaikki hankkeesta aiheutuvat muutokset rakennettuun ympäristöön sekä yhdyskuntateknisen huollon verkostoille ja joukkoliikenteen järjestelmille otetaan huomioon hankkeen kustannuksiin sisältyvinä. On myös tärkeää, että jatkosuunnitteluun sisältyy teknisen ratasuunnitelmien lisäksi olennaisena osana hankkeen sovittaminen toimivaksi osaksi kaupunkirakennetta ja korkeatasoista kaupunkiympäristöä.

Kaupunginhallitus painottaa, että Pisara-rata on koko Suomen junaliikennettä ja erityisesti Helsingin rajojen ulkopuolista seutua hyödyttävä hanke. Radasta aiheutuvat kustannukset ovat niin ollen valtion kustannusvastuulla.

Yleissuunnitelma on ollut ratalain 22 §:n mukaisesti nähtävillä 13.5.-13.6.2011. Yleissuunnitelmasta jätettiin kaksi muistutusta: Juha Korhonen (K2) sekä Pasilan rotaryklubin Pasila-komitea (K3). Kaupunginhallitus esittää vastineena muistutuksiin seuraavaa:

Kaupunginhallitus on samaa mieltä muistutuksen K2 esittäjän kanssa Pisara-radän vaihtoehdon 1 haitallisista ympäristöllisistä ja kulttuurihistoriallisista vaikutuksista Eläintarhan ja Alppipuiston alueilla. Pääradan itäreunaan Pasilan aseman ja Eläintarhan koulujen väliin sijoittuva ratatunnelin suuaukko on aikaisimmissa tarkasteluissa todettu erittäin hankalaksi kevyenliikenteen yhteyksien, suunnitellun tornitalojen korttelialueen, nykyisten koulujen korttelialueen, Keski-Pasilan ja Teollisuuskadun välisen katuyhteyden sekä Mäntymäki-Pasila-Vallila tunneliviemärin kannalta. Muistutuksessa esitetyt tekniset seikat tulee tutkia Liikennevirastossa. Muistutuksesta ei käy ilmi, miten Vauhtitien ylittävä silta olisi vältettävissä tässä vaihtoehdossa. Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan ratatunnelin pidentäminen ja suuaukon vieminen ahtaaseen tilaan Pasilan aseman eteläpuolelle ei ole perusteltua, sillä erilaisten haitallisten vaikutusten summa on huomattavasti suurempi kuin haitalliset ympäristövaikutukset Alppipuistossa, jotka ratkaisulla vältettäisiin. Myöskään

raidekapasiteetti ei lisääny siihen nähden, että Nordenskiöldinkadun ja Pasilan aseman välille rakennetaan uudet raiteet toisessa toteutusvaiheessa.

Muistutus K3 koskee pääasiassa Pisara-radan vaikutusten arviointia. Muistutuksessa esitetyt näkemykset vertailuasetelmasta ja vertailuun sisällytettävistä seikoista olisi tullut tuoda esille jo kesällä 2010, jolloin ympäristövaikutusten arviointiohjelma oli nähtävillä kahden kuukauden ajan. Muistutuksessa esitetyt näkemykset vaikutusten vertailuista ja puutteista olisi tullut tuoda esille keväällä 2011, jolloin ympäristövaikutusten arviointiselostus oli nähtävillä 28.3.-27.5.2011 välisen ajan. Molemmilla kerroilla mielipiteet olisi tullut toimittaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka toimi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteysviranomaisena. Tällä tavoin mielipiteet olisi voitu ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa ja arvioinnin toteutumista pohdittaessa. Kaupunginhallitus ei ota kantaa muistutuksen niihin seikkoihin, jotka liittyvät vertailuasetelmaan ja vaikutusten arviointiin, sillä arviointi on tehty arviointiohjelman mukaisesti.

Kaupunginhallitus on samaa mieltä Pasilan keskeisestä asemasta metropolialueella ja erityisesti sen liikennejärjestelmän solmupisteenä. Keskustan uuden maanalaisen rautatieaseman sijainti on taas määräytynyt rakentamattoman kallioresurssin ja maankäyttösuunnitelmissa esitettyjen tilavarausten perusteella. Asema on myös hyvin syvällä. Yhdystunneleiden ja pintayhteyksien mahdollisimman hyvien ratkaisujen löytäminen edellyttää vielä paljon suunnittelutyötä.

Keskustan kaukoliikenteen ja lähiliikenteen rautatieasemien toteuttamista mahdollisimman lähelle toisiaan ei nähdä välttämättömäksi, jos vaihdot Pasilan asemalla ovat sujuvat. Sen sijaan sekä kauko- että lähiliikenteen yhteyksien tulee olla mahdollisimman sujuvat kauko- ja lähiliikenteen busseihin, metroon ja raitiovaunuihin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneviraston lausuntopyyntö 29.4.2011 Pisararadan yleissuunnitelmasta
- 2 Pisara-radan yleissuunnitelman tiivistelmä
- 3 Juha P Korhosen muistutus 27.5.2011
- 4 Pasilan rotaryklubin Pasila-komitean muistutus 10.6.2011

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Otteet

Ote

Muistutuksen tekijät
Talous- ja suunnittelukeskus
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Helsingin Energia -liikelaitos
Yleisten töiden lautakunta
Terveyskeskus
Sosiaalivirasto
Rakennusvalvontavirasto
Pelastuslautakunta
Opetusvirasto
Liikuntavirasto
Liikennelaitos-liikelaitos (HKL)
Kiinteistövirasto
Kaupunginmuseo
Ympäristökeskus
Helen Sähköverkko Oy

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Liikennevirastolle seuraavan lausunnon:

Kantakaupungin alittava tunnelirata, Pisara, ja sen maanalaiset asemat ovat tärkeä osa pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmää. Hanke mahdollistaa sekä valtakunnallisen että seudullisen rautatieliikenteen lisäämisen ja monipuolisemman kehittämisen. Se lisää rautatieliikenteen täsmällisyyttä ja välityskykyä. Asemat sijaitsevat lähiliikenteen käyttäjien ja muun joukkoliikenteen kannalta nykytilannetta paremmin, joten matkustajien palvelutaso paranee.

Keski-Pasilan toteutuskilpailun ilmoittautumismenettely on parhaillaan käynnissä ja keskustakorttelin toteutukseen tähtäävä neuvottelumenettely käynnistyy vuoden 2012 alussa. Alueen suunnittelun sekä laajemminkin kaupungin maanalaisten resurssien käytön kannalta on erittäin tärkeää tehdä varsin nopeasti päätös siitä, millainen Pissaran vaihtoehto valitaan jatkosuunnittelun pohjaksi. Samassa yhteydessä tulee tehdä päätös hankkeen jatkosuunnittelun ja sen edellyttämien lisäselvitysten käynnistämisestä.

Kaupunginhallitus on jo aiemmin antanut lausunnon hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja korostaa, että lausunnossa esitetyt näkökohdat tulee ottaa huomioon varsinaisessa suunnittelu- ja toteutusvaiheessa. Sijoituessaan pääkaupungin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

ydinosan alle maanalaisena, suurille matkustajamäärille tarkoitettuna rakennushankkeena sen rakentaminen sisältää mittavan määrän erilaisia vaatimuksia ja vaikutuksia, jotka kohdistuvat mm. liikennöinnin sujuvuuteen ja turvallisuuteen, kaupunkikuvaan sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin ja melulle tai tärinälle erityisen herkkiin kohteisiin. Ehkä suurimpana haasteena on rakennusaikaisten haittojen hyvä hallinta ja toimenpiteiden koordinointi valtion ja kaupungin eri viranomaisten kesken.

Hankkeen kustannukset

Pisara-radan yleissuunnittelussa on tarkasteltu kolmea hankevaihtoehtoa, joille kullekin on tehty oma yleissuunnitelma:

Vaihtoehto 1 (VE1) Lyhyt tunneli, kolme asemaa

Vaihtoehto 2 (VE2) Pitkä tunneli, kolme asemaa

Vaihtoehto 3 (VE3) Pitkä tunneli, neljä asemaa

Hankkeen kustannusarvio arvioituna toteutusajankohdaksi vuosi 2019, on VE1:lle noin 740 miljoonaa euroa, VE2:lle noin 950 miljoonaa euroa ja VE3:lle noin 1040 miljoonaa euroa.

Pisara-radan vaihtoehtoista hyöty-kustannussuhteeltaan tehokkain on investoinneiltaan edullisin VE1, jonka hyöty-kustannussuhteeksi on laskettu 1,54 ja kaikissa laadituissa herkkyytarkasteluissakin yli yhden. VE2:n hyöty-kustannussuhde on 0,87 ja VE3:n 0,75, minkä vuoksi näitä vaihtoehtoja ei voida pitää yhteiskuntataloudellisesti kannattavina niiden tekijöiden osalta, jotka ovat olleet vertailussa mukana.

Pisara-hankkeen kiinteistötaloudellisia vaikutuksia on arvioitu yleisellä tasolla ja ne sisältyvät pääosin matka-aikahyötyihin. Helsingin jo ennestään tiiviissä kaupunkiympäristössä kiinteistötaloudelliset edut ovat vähäiset, koska siellä rakennusoikeutta ei ole mahdollista merkittävästi enää lisätä. Keski-Pasilan osayleiskaavassa Pasila-terminaalien raiteiden päälle merkitty rakennusoikeus voidaan kuitenkin Pisanan myötä rakentaa maantasoon, jolloin toteutus helpottuu.

Jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä riittävästi huomiota siihen, että kaikki hankkeen vaikutukset, kuten esimerkiksi muutokset rakennetulle ympäristölle ja kunnallistekniikalle, otetaan huomioon hankkeen kustannuksiin sisältyvinä ja siihen, ettei kustannuksia aliarvioida. Haittojen vähentäminen edellyttää toteutukselta erityisratkaisuja ja tavanomaista suurempia rakentamiskustannuksia, joihin kaikkiin ei ole yleissuunnitelmassa varauduttu.

Pisara-radan rakentamiseen liittyy työvaiheita, joita toteuttavia konsultteja ja urakoitsijoita on Suomessa vähän. Myös tällä voi olla vaikutusta hankkeen aikatauluun ja kustannuksiin.

Yleissuunnitelman tiivistelmässä hankkeen jatkotoimenpiteiksi mainitaan yleissuunnitelman ja YVA:n valmistuttua tehtävä rautatielain mukainen ratasuunnitelma. Teknisesti vaativassa kohteessa ratasuunnitelma on ehdotettu yhdistettäväksi rakentamissuunnitelmaan, jotta saadaan hyvät ja toimivat ratkaisut ja luotettavat kustannusarviot. Onkin tärkeää, että jatkosuunnitteluun sisältyy teknisten ratasuunnitelmien lisäksi olennaisena osana hankkeen sovittaminen toimivaksi osaksi kaupunkirakennetta ja korkeatasoista kaupunkiympäristöä. Erialaisten erityisselvitysten kustannukset tulee huomioida osana hankkeen kokonaiskustannuksia.

Yleissuunnitelman tiivistelmäraportissa hankkeen jatkotoimenpiteiksi on todettu myös, että Helsingin kaupunki aloittaa tarvittavien asemakaavamuutosten valmistelun sekä asemien toteutukseen liittyvät kiinteistöneuvottelut. Kiinteistöneuvottelut ovat kuitenkin osa ratahanketta ja kuuluvat pääasiallisesti hankkeesta vastaavalle liikennevirastolle, joskin tarvittaessa ja erikseen sopien Helsingin kaupunki voi osallistua neuvotteluihin.

Pisara-hankkeen rakennusaikana sen läheisyydessä tulee olemaan käynnissä useita rakennushankkeita. Hankkeita sopivasti yhteen sovittamalla voidaan saavuttaa hyötyjä molemmille osapuolille tai ainakin vähentää haittoja. Louheen välivarastointiin, loppusijoitukseen ja louheen käsittelyyn olisi alettava etsiä ratkaisuja jo hankkeen varhaisessa vaiheessa yhdessä Helsingin kaupungin kanssa.

Vaihtoehto 1 on kannatettavin vaihtoehto siksi, että se on hyötyjen ja kustannusten taloudellisen vertailun kannalta paras. Sen investointikustannukset ovat pienimmät ja liikenteelliset hyödyt lähimpien vuosikymmenien aikana ovat suurimmat investoinnin arvoon verrattuna. Vaihtoyhteydet Pasilan asemalla ratalinjojen välillä ovat tässä vaihtoehdossa lyhimät. Vaihtoehdon 1 hyöty-kustannussuhde on yleissuunnitelman mukaan 1,54.

Vaihtoehto 3 on eräiltä osin parempi kuin vaihtoehto 1. Tivolitien ja Alppipuiston alueelle sijoittuva vaihtoehdon 1 tunnelisuuaukko jää pois, samoin sen haitalliset vaikutukset katu ympäristöön, teknisen huollon verkostoille, nykyisille kallio tiloille, virkistyskäytölle ja kulttuuriympäristölle. Käpylän tunnelisuuaukko voidaan suunnitella yleissuunnitelmassa nyt esitettyä tiiviimpään tilaan. Vaihtoehdon 3 tunnelirata ja -asema mahdollistavat Pasilan tornialueen tehokkaamman ja rakennusteknisesti riskittömämmän rakentamisen. Pasilan nykyinen asema voi muodostua tulevina vuosikymmeninä

pullonkaulaksi henkilömäärien lisääntyessä ja tunneliasema voi tältä osin helpottaa tilannetta. Vaihtoehdon 3 hyöty-kustannussuhde (0,75) on alle puolet vaihtoehtoon 1 verrattuna. Vaihtoehtojen 2 ja 3 tunnelirata sekä Alppilan ja Pasilan tunneliasemat on mahdollista toteuttaa tarpeen vaatiessa myöhemmin, mikäli niille ja ratatunneleille jätetään maanalaiset varaukset.

Samalla, kun taloudellisesti ja toiminnallisesti voidaan todeta vaihtoehto VE1:n hyvät ominaisuudet, on syytä tuoda esille, että kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta se sisältää monia haittoja, joiden estämiseen tai lieventämiseen hyvällä suunnittelulla tulee voida vaikuttaa. Kaupunginmuseon suorittaman vaihtoehtojen vertailun perusteella kulttuuriympäristön, kaupunkikuvan ja kulttuuriperinnön osalta vähiten haitallisin vaihtoehto olisi luonnollisesti 0+, junaterminaali Pasilassa. Huonoin, eniten kulttuuriympäristöön, kaupunkikuvaan ja maisemaan haittoja tuova vaihtoehto on VE 1 eli lyhyt Pisara-rata. Vaihtoehto 2, Pitkä Pisara-rata, ilman Alppilan asemaa, olisi huomattavasti parempi vaihtoehto kuin VE 1 ja hieman parempi kuin pitkä Pisara-rata eli VE 3.

Pisara-rata ei ole käytettävissä aivan lähivuosina. Rataa odotellessa ei ole syytä unohtaa sekä rautatie- että muun joukkoliikennejärjestelmän toimivuutta parantavia pienempiä, halvempia ja nopeammin toteutettavia hankkeita. Ne eivät sisälly Pisara-radan yleissuunnitelmaan ja ympäristövaikutusten arviointiin, mutta niitä on syytä pohtia rautateiden hallinnoijien, liikennöitsijöiden ja muiden joukkoliikenneorganisaatioiden kesken.

Hanke on huomattavan suuri ja sen myönteiset vaikutukset ovat suuret. Hankkeella on myös kielteisiä vaikutuksia. Myönteiset vaikutukset kohdistuvat lähinnä joukkoliikenteeseen radan ollessa käytössä. Kielteiset vaikutukset toteutuvat pääasiassa rakentamisen aikana ja niihin on otettu kantaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Tässä lausunnossa otetaan kantaa joihinkin suunnitelmaratkaisuihin ja niiden kielteisiin vaikutuksiin, joita on jatkosuunnittelun kuluessa syytä tarkistaa haittojen lieventämiseksi ja hyötyjen lisäämiseksi.

Rautatiejärjestelmän ja sen kehittämisen vastuu on Liikennevirastolla ja rahoitusvastuu valtiolla.

Joukkoliikennejärjestelmä

Pisara-rata sisältyy Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan HLJ 2011. Hankkeen rakentaminen on välttämätöntä maakuntakaavan toteuttamisen kannalta. Nykyinen raideliikennejärjestelmä ei riitä yli 400 000 uuden asukkaan tarpeisiin seudulla vuoden 2035 tilanteessa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Ratageometria ei mahdollista Ruskeasuon ja Meilahden suunnasta tulevan maanalaisen rautatien liittämistä myöhemmin tähän rataan Töölön aseman pohjoispuolella. Meilahden alueen yhteyksiä Pasilan ja keskustan suuntiin on siis parannettava muilla keinoin.

Pasilan ja Hakaniemen merkitys raide- ja bussiliikenteen vaihtoasemina kasvaa hankkeen myötä. Molemmilla alueilla on myös suuret kiinteistöaloudelliset kehittymismahdollisuudet. Asemat ja niiden yhteydet on suunniteltava kiinteässä yhteistyössä maankäytön ja joukkoliikenteen suunnittelijoiden ja kiinteistöjen omistajien kanssa.

Kaavoitustilanne ja tilavaraukset

Helsingin yleiskaavassa ja maanalaisessa yleiskaavassa on varauduttu Pisara-radon toteuttamiseen vaihtoehdon 1 mukaisesti. Ratalinjausta on tarkistettu tarkemman suunnittelun myötä. Vauhtitien alueella tunnelin suuaukon sijaintia on tarkistettu parempaan paikkaan. Eläintarhan alueen eteläosassa rata on linjattu Stadionin ja Mäntymäen väliin, joka on edullisempi sijainti kallioperän ja yhdyskuntateknisen huollon tilojen kannalta. Hesperian Esplanadin ja Rautatiekatujen kohdilla linjaus poikkeaa yleiskaavoista korttelin verran, joka johtuu mainitusta linjausmuutoksesta, varautumisesta Töölön metroasemaan sekä raiteenvaihtopaikkojen sijoittamisesta suorille rataosuuksille. Kalliossa ratalinjausta on tarkistettu puolen korttelin verran länteen, jotta rata alittaa Tivolitien ja liittyminen päärataan voidaan toteuttaa mahdollisimman suppeassa tilassa. Vaihtoehdon 1 mukaisen radan sijainnin tarkentuminen ei edellytä yleiskaavojen muuttamista. Vaihtoehtojen 2 ja 3 ratalinjaukset eivät sisälly nykyisiin yleiskaavoihin.

Vaihtoehdon 1 mukainen ratalinjaus aiheuttaa tarvetta nykyisten maanalaisten tilojen muuttamiseen tai rakenteen vahvistamiseen. Lisäksi joitakin toteuttamattomia maanalaisia tilavarauksia on muutettava. Tarpeet on tunnistettu yleissuunnitelmassa ja nämä kustannukset kuuluvat hankkeen kustannuksiin. Merkittäviä muutoksia maanalaisiin tilavarauksiin ei tarvita.

Vaihtoehtoissa 2 ja 3 rata-alue on Käpylän aseman eteläpuolella tarpeettoman laaja. Tulevaisuudessa on varauduttu kääntämään Tuusulanväylän liikennettä radan länsipuolelle ja Veturitielle. Tällöin Käpylän aseman tuntumassa on mahdollista kehittää maankäyttöä, kun Mäkelänkadulle suuntautuva liikenne ja sen haitat vähenevät.

Rautatie ja asemat edellyttävät maanalaista asemakaavaa. Kaikki hankkeeseen kuuluvat maanalaiset osat ja niiden suoja-alueet on syytä liittää asemakaavan alueeseen, mukaan lukien työtunnelit. Asemakaavalla rajoitetaan kiinteistönomistajan oikeuksia ja varmistetaan rautatiehankkeen kriittisten osien toteuttamiskelpoisuus.

Monin paikoin kantakaupungin alueella vapaa kallio on niukka ja se on syytä varata hankkeelle mahdollisimman ajoissa.

Useassa kohdassa maanpinnalle päättyvät yhteydet edellyttävät asemakaavan muuttamista. Useassa kohdassa yhteyksiä johdetaan nykyisiin rakennuksiin. Hanke edellyttää rakennuslupaa.

Suunnitelman ja ratkaisujen yleinen laatutaso

Yleissuunnitelmissa on kuvattu korkealaatuinen ja suurten henkilömäärien kuljettamiseen tarkoitettu rautatie. Suunnitelmassa on varauduttu suuriin junapituuksiin sekä tiheään vuoroväliin. Keskustan asemalla on varauduttu avaraan, noin 30 m leveään ja 16 m korkeaan laiturihalliin. Rautatielle on löydetty sijainti rakennetussa kaupunkiympäristössä ja suunnitelman perusteella voidaan vahvistaa sen tilavaraukset. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää runsaasti muutoksia nykyisillä katu- ja puistoalueilla, kunnallistekniikan johtojen siirtoja, johtotunneleiden siirtoja ja muutoksia rakennuksissa. Helsingin keskustan nykyisten maanalaisten tilojen takia rautatie sijaitsee hyvin syvällä maanpinnasta. Kluuvin kallioruhjeen läpäiseminen on teknisesti varmempaa syvemmällä. Suunnitelman investointikustannukset ovat osaksi näistä syistä nousseet.

Suunnitelman toteuttaminen parantaa myös päärautatieaseman kauko- ja taajamajunaliikenteen toimintavarmuutta. Nämä on otettu huomioon hankkeen taloudellisuutta arvioitaessa ja hyötyjen taloudellinen arvo on arvioitu selvästi suuremmaksi kuin kustannusten arvo.

Ratasuunnitelmavaiheessa tulee varmistua siitä, että asemien, liukuportaiden, välitasojen, jalankulkukäytävien ja muiden osien kapasiteetti mahdollistaa suuret henkilövirrät ja ne ovat toimivia myös häiriötilanteissa.

Ratasuunnitelmavaiheessa tulee tarkistaa myös pintayhteyksien lopulliset ja toteuttamiskelpoiset sijainnit sekä käydä kiinteistötekniset neuvottelut. Tähän on syytä varata riittävä aika. Neuvottelut vaikuttavat myös hankkeen rahoitukseen.

Rautatieasemien laituripituus on 230 m, joka on noin 100 m enemmän kuin Helsingin metrossa nykyään ja noin 2,5-kertainen rakenteilla olevan Länsimetron maanalaisten asemien laiturien pituuteen nähden. Suuret käyttäjämäärät ja pitkät etäisyydet edellyttävät useita turvallisia poistumisyhteyksiä ja omia yhteyksiä pelastustoiminnalle. Laajat kalliotilat rakennetussa ympäristössä edellyttävät huolellista työnsuunnittelua ja varovaista louhintaa.

Asemasuunnitelmat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Päärautatieaseman nykyiset kaupunkijunien laiturit sijaitsevat Elielinaukion pohjoispuolella ja Kaisaniemen puiston laidassa. Pisara-radan keskustan asema sijaitsee rakennettujen kortteleiden läheisyydessä Kampin keskuksen ja Forumin välissä. Tämä on kaupunkijunien käyttäjien kannalta tärkeä myönteinen asia. Maanpinnan ja laiturin välillä on kuitenkin yli 50 m korkeusero, minkä haittaa on vähennettävä sujuvilla liukuporras- ja hissiyhteyksillä. Nopea hissi laituritason ja Simonkadun välillä olisi mahdollinen Forumin kohdalla.

Keskustan aseman jalankulkuyhteyksien lopulliset ratkaisut edellyttävät vielä aikaa vieviä neuvotteluja kiinteistöjen kanssa ja vaihtoehtojen suunnittelua. Asemalle on yleissuunnitelmassa esitetty korkealaatuiset yhteydet aseman länsiosasta Kampin keskuksen, Simonkentän ja Lasipalatsinaukion suuntiin, aseman itäosasta Sokoksen, Asematunnelin, Kaivopihan, Kolmensepänaukion ja Forumin suuntiin sekä vielä jalankulkuyhteys rautatieasemalta metroasemalle. Kolmensepänaukiolle suunniteltu avoporras on kaupunkikuvallisessa mielessä ongelmallinen. Mahdollisesti sitä ei voida rakentaa. Porrasyhteys suositellaan tutkittavaksi liikekiinteistön yhteyteen. Lasipalatsinaukiolle johtavan liukuporrasyhteyden ja siihen liittyvien sisäänkäyntitilojen ja muiden järjestelyjen sijoittaminen korttelialueelle tulee tehdä korttelin muiden kehittämissuunnitelmien ehdoilla siten, että Lasipalatsin korttelin tulevaisuuden kehitysmahdollisuudet säilyvät avoimina.

Töölön, Hakaniemen, Alppilan ja Pasilan maanalaisille asemille on suunnitelmassa löydetty luontevat paikat ja sujuvat yhteydet lukuun ottamatta Pasilan tunneliaseman hankalia vaihtoyhteyksiä Pasilan nykyiselle asemalle. Pisaran eri hankevaihtoehdot vaikuttavatkin eniten juuri Keski-Pasilan asemakaavoitukseen, maankäyttöön ja toteutukseen. Sen vuoksi kaupunginhallitus tuo vielä esiin Keski-Pasilan eri osa-alueiden kaavoitukselliset haasteet, joihin on syytä kiinnittää erityistä huomiota:

Keskustakorttelin asemakaava-alue

Pasilan aseman käyttäjämäärä kasvaa kolminkertaiseksi nykyiseen nähden Keski-Pasilan maankäytön ja Pisaran toteutuksen sekä muun junaliikenteen kasvun myötä. Pasilasta tulee tärkeä joukkoliikenteen vaihtoasema.

Yleissuunnitelman vaihtoehto VE1 on keskustakorttelin asemakaava-alueen osalta selkeästi muita vaihtoehtoja parempi, koska siihen sisältyvät maanpäälliset raiteet tarjoavat lyhyemmät siirtymäajat ja -matkat muihin joukkoliikennedyhteyksiin. VE1 myös liittyy kiinteämmin osaksi keskustakorttelin liikekeskuksen palveluita.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Tunnelivaihtoehdoissa VE2 ja VE3 maanalainen osa Pisara-asemaa sijoittuu huomattavasti etäämmälle keskustakorttelin muista joukkoliikenneyhteyksistä ja keskustakorttelin palveluista. Vaihtoehtojen VE2 ja VE3 huonommat joukkoliikenteenvaihtoyhteydet vähentävät Pasilan aseman käyttöä vaihto-asemana, millä on selvä vaikutus keskustakorttelin liikekeskuksen ja muun Keski-Pasilan kehitykseen.

Pisara-radnan ratkaisut ja toteutusaikataulu vaikuttavat Pasilan asemarakennukseen ja sen maanalaisiin tiloihin. Keskustakorttelin toteutus ja sen yhteydessä tehtävät Pasilan aseman ensimmäisen vaiheen muutokset on tarkoitus aloittaa vuonna 2015. Keskustakorttelia ja siihen sisältyvää Pasilan asemaa kehitettäessä on varmistettava liikennevirtojen sujuvuus erilaisin laituri-, tasonsiirtolaite- ja kulkuyhteysjärjestelyin. Pisan toteuttaminen edellyttää huolellisen suunnittelun lisäksi sopimuksia toteutus- ja käyttökustannuksista liikenneviraston, Helsingin kaupungin, keskustakorttelin toteuttajan sekä Pasilan aseman omistajan kesken.

Tornialue

Keski-Pasilan tornialueen asemakaava-alueella ja sen eteläpuolella VE1:n edellyttämät kaksi uutta pintaraidetta vaikuttavat huomattavasti itäisimpien tornien toteutukseen, seudullisen kevyenliikenteen väylän järjestelyihin ja Eläintarhan ala-asteen piha-alueeseen. VE1:n maanpäälliset raiteet sijaitsevat erittäin lähellä suunniteltua tornialuetta, mikä vaatii hyvän melun ja värinän torjunnan suunnittelun. Seudullinen kevyenliikenteen väylä on siirrettävä kulkemaan yhden tornitalon alta, joka aiheuttaa ratkaisuille teknisiä haasteita ja nostaa kustannuksia. Myös koulun alueella joudutaan kulkuyhteydet pihalle järjestämään uudelleen.

Yleissuunnittelu Pisara-vaihtoehdon VE1 osalta perustuu oletukseen, että ensimmäisessä toteutusvaiheessa ei ole vielä välttämätöntä rakentaa uusia maanpäällisiä lisäraiteita Nordenskiöldinkadun ja Pasilan aseman välille. Lisäraiteet rakennetaan vasta Lentoradan liikennöinnin käynnistyessä, jolloin tornialueen itäiset rakennukset ovat jo valmiit. Riskit merkittävistä taloudellisista vaikutuksista jäävät tämän oletuksen mukaisesti tornialueelle pieniksi. Järjestely pakottaa kuitenkin tornialueen itäosat VE1:ssä määrättyyn toteutusjärjestykseen ja aikatauluun, rakenteiden yhteensovitukseen, rakennevarauksiin ja rakenneratkaisuihin.

Yleissuunnittelussa ei ole otettu kantaa sellaiseen rakentamisjärjestykseen, jossa VE1:n mukaiset lisäraiteet toteutetaan kaikki kerralla ennen itäisen tornialueen toteutusta. Tällöin tornien toteutettavuus muuttuisi huomattavasti heikommaksi ja tornien sijaintia

jouduttaisiin kenties siinä tapauksessa muuttamaan ja pohjapinta-alaa pienentämään, mikä ei ole toivottavaa.

Maisemalliset ja kaupunkikuvalliset suunnitelmat

Pasilan entisen alaratapihan rataa, jolta jatkossakin liikennöidään veturitallien alueelle, ei ole käsitelty varikkokäytön kannalta. Mikäli aluetta käytetään kaupunkirataliikenteen tarpeisiin, edellyttää se sähköistystä ja monenlaista muuta rakentamista, mistä seuraa maisemaa heikentäviä vaikutuksia historialliselle alueelle. Nordenskiöldinkadun sillan muutostarpeet on käsitelty suunnitelmassa.

Rautatietunneleiden suuaukoille on yleissuunnitelmassa löydetty toteuttamiskelpoiset sijainnit. Suuaukkorakenteita, niiden läheisyydessä olevia siltoja, tukimuureja, portaikkoja ja muita rakenteita on suunniteltu yleissuunnitelmassa vasta alustavalla tasolla, eivätkä ne vielä vastaa alueen vaatimaa kaupunkikuvallista laatutasoa.

Kaupunginhallitus korostaa, että vaikutukset kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön tulee arvioida tähän erikoistuneen asiantuntijan tai asiantuntijaryhmän toimesta. Jatkosuunnitelmissa tulee ottaa huomioon, että merkittävien maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen vuoksi alueelle on tehtävä erityisratkaisuja, joiden rakennuskustannukset ovat todennäköisesti tavanomaista suurempia. Kaupungin rakennusvalvonta tulee aikanaan edellyttämään tunnelin maanpäällisten osien pääsuunnittelijalta korkeinta rakentamismääräysten mukaista eli AA-tasoa. Kaikki muutkin vastuulliset erityisalojen suunnittelijat on syytä kytkeä hyvissä ajoin hankkeeseen, koska heidän henkilökohtaiset kelpoisuutensa tullaan arvioimaan rakennuslupakäsittelyssä.

Sekä Eläintarhan alue että Alppipuisto kuuluvat kaupungin arvokkaimpiin historiallisiin puistoihin. Myös Eläintarhan alueella sijaitsevan Vauhtitien kaupunkikuvallinen yleisilme heikkenee huomattavasti. Seuraavassa suunnitteluvaiheessa on tehtävä korkeatasoinen rautatien reuna-alueiden, suuaukkojen ja puistojen kokonaissuunnitelma ja selvästi yleissuunnitelmatasoa paremmat ja monipuolisemmat kuvasovitteet. Suunnitelmien tulee pohjautua ympäristöhistorialliseen selvitykseen. Vauhtitien sillan suunnittelusta on syytä järjestää kilpailu.

Louhittavien ja uudestaan katettavien alueiden sijainti sekä poistettava kasvillisuus puuttuvat ympäristösuunnitelmista.

Kohdissa, joissa tunnelia joudutaan louhimaan avokaivantona puisto-alueilla, ympäristösuunnitelmaa ei ole esitetty lainkaan. Esimerkiksi Olympiastadionin kaakkoispuolella esitetty pitkä avolouhittava alue

Hammarskjöldintien ja Olympiastadionin etukentän välillä on kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävä alue.

Kaikki maapäälliset rakenteet tulevat kulttuurihistoriallisesti merkittävälle tai kaupunkikuvallisesti näkyville ja keskeisille paikoille, joten niiden yksityiskohtaiseen suunnitteluun tulee jatkossa paneutua huolella. Vanhassa kaupunkirakenteessa on käytettävä ensisijaisesti avoportaita niissä kohdissa, missä hissi ei ole välttämätön, esimerkiksi Töölöntorin länsipuolella.

Töölön aseman molemmat sisäänkäynnit sijoittuvat valtakunnallisesti arvokkaihin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Töölöntorin sisäänkäynneissä on varauduttava jatkossakin Töölön metroaseman rakentamiseen. Stadionin sisäänkäynnissä on otettava huomioon toistuva tarve suurten yleisötapahtumien henkilövirtojen hallintaan. Ratkaisut on tehtävä kulttuuriympäristön ehdoin.

Keskustan alueelle suunniteltu asema ja siihen liittyvät rakenteet sijoittuvat nekin pääasiassa valtakunnallisesti merkittävälle alueelle. Kolmensepänaukiolle ei ole suositeltavaa sijoittaa minkäänlaisia maanpäällisiä porras- tai muita rakennelmia. Myös Sammonpuistikko ja Hakaniemen torin ympäristö ja Vallilan puutalokokonaisuus ovat paikkoja, joihin tulevien maanpäällisten rakenteiden suunnittelussa tulee ottaa tarkoin huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat. Mikäli vaihtoehto 3 toteutetaan, Alppilan puutaloalueen läheisyyteen suunniteltu sisäänkäynti tulee sijoittaa muualle kuin Siuntionkadun ehjään miljööseen.

Jalankulun ja pyöräilyn ratkaisut

Jalankulku ja pyöräily on otettu suunnitelmassa huomioon. Asemat on suunniteltu esteettömiksi. Pyöräpysäköintiä on mahdollista järjestää jonkin verran sisäänkäyntien läheisyyteen. Jokaiselle asemalle on rakennettava pyöräpysäköintimahdollisuus, mutta jokaisen sisäänkäynnin yhteyteen se ei liene mahdollista. Jokaisen aseman laituritasolle tulee päästä isolla hissillä, joka mahdollistaa esimerkiksi potilaspöytäparien ja polkupyörien kuljetuksen. Keskustan aseman tai päärautatieaseman ympäristössä voidaan selvittää myös pyöräkeskusta, sillä keskustaan päättyy paljon pyöräliikennettä.

Nordenskiöldinkadun ja Pasilan aseman välistä pyörätietä ei ole suunniteltu riittävällä tarkkuustasolla vaihtoehdossa 1.

Pelastus- ja tunneliturvallisuus, riskinarviointi

Pisara-rata on pelastusturvallisuuden kannalta poikkeuksellinen hanke. Yleissuunnitteluvaiheessa on paneuduttu riittävästi pelastautumisen ja pelastustoiminnan edellytyksiin. Suunnitelman laatutasoa voidaan pitää

Postiosoite

PL 1

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

yleisesti ottaen hyvänä. Kokonaisuuden toimivuuden kannalta yksityiskohdat ovat tärkeitä ja niihin on paneuduttava myös jatkossa riittävästi. Hyvä ja oikea-aikainen yhteistyö Helsingin palo- ja pelastusviranomaisten kanssa on erittäin tärkeää.

Työn aikana on tunnistettu ja arvioitu erilaisia riskejä. Lisäksi on tehty suunnitteluvaiheen tarkkuudella riskienhallintasuunnitelma ja turvallisuus selvitys.

Kunnan velvollisuus rakentaa yleinen väestönsuoja liikkuvan väestön suojaamiseksi on poistettu laista. Töölön alueella on runsaasti vanhoja rakennuksia, joissa ei ole väestönsuojia. Yleinen väestönsuoja on toteutettavissa parhaiten suunnitellun Töölönkadun pysäköintilaitoksen osana. Yleissuunnitelmassa esitetty väestönsuoja on vaikea toteuttaa ja sen normaaliajan käyttö on vaikea järjestää. Hakaniemen ja Rautatien metroasemat ovat tällä hetkellä väestönsuojia ja ne on myös säilytettävä. Keskustan uuden aseman yhteyteen suunniteltu väestönsuoja sijaitsee syvällä ja hankalassa paikassa eikä sen ilmanvaihto- ja porrasyhteyksiä ole suunniteltu.

Ratatunneleihin ja asemille on suunniteltu periaatetasolla riittävät yhteydet ja järjestelyt pelastustoiminnan kannalta. Yksityiskohdissa on vielä runsaasti työtä. Asemilla on varauduttu järjestämään työtunneleiden kautta yhteys ajoneuvoille laitureiden läheisyyteen, jolloin kaikkea poikkeus- ja huoltotilanteissa tarvittavaa kalustoa ei tarvitse kuljettaa ratatunneleita tai hissi- ja porrasyhteyksiä pitkin. Työtunnelit on tällöin rakennettava pysyviksi huolto- ja pelastustunneleiksi.

Keskustassa ja Hakaniemessä nykyiset ja tulevat joukkoliikenteen maanalaiset tilat muodostavat pelastusturvallisuuden kannalta haastavan kokonaisuuden. Asemilla tavoitellaan sujuvia yhteyksiä metron ja rautatien välillä. Asemien välille on rakennettava sellaiset rakenteet, jotka takaavat osastoinnit ilmanvaihdon, vedenpaineen ja väestönsuojakäytön kannalta, ovat toimintavarmat, yksinkertaiset ja nopeasti käyttöönotettavissa, mutta eivät haittaa arkipäivän käyttöä.

Suunnittelussa on otettava lähtökohdaksi onnettomuuksien ehkäisy ja estettävä vahinkojen leviäminen. Suunnitelmissa on varauduttava merivesi-, rankkasade- ja putkirikkotulviin. Yleinen periaate on, että junien häiriötilanteissa matkustajia ei päästetä tunneleihin, vaan heidät siirretään junissa asemille tai tunneliosuuden päihin. Tunneleihin pelastaudutaan lähinnä savua ja muita kaasuja pakoon. Tällöin on tärkeää päästä nopeasti turvalliseen tunneliin ja sitä kautta turvallisesti maan pinnalle. Etäisyys maan pinnalle on suuri ja portaikoissa on oltava riittävä määrä lepotasoja. Ratatunnelit ovat pelastusturvallisuuden kannalta hankalasti yhteydessä toisiinsa

asemien välissä sijaitsevilla raiteenvaihtopaikoilla. Palo- ja vedenpaineosastoinnin järjestäminen näihin kohtiin on käytännössä hankalaa. Tästä syystä koko järjestelmän suunnittelussa on otettava huomioon kaikenlainen onnettomuuksien välttäminen turvallisilla suunnitteluratkaisuilla, materiaalivalinnoilla ja liikennöinnillä.

Suunnitelmaan ei sisälly sivuraiteita, joille voitaisiin ohjata vikaantunut kalusto pois muun liikenteen tieltä. Jatkosuunnittelun yhteydessä tällaisille sivuraiteille tulee etsiä paikat jostakin radan tunneliosuuden ulkopuolelta. Sen sijaan radan tai kaluston vikatilanteissa liikenteen hoitoa helpottaa se, että jokaiselle asemavälille on järjestetty raiteen vaihdon mahdollistavat vaihdeyhteydet. Nämä raiteenvaihtopaikat ovat huomattavasti tiheämmässä, kuin olemassa olevilla kaupunkiradoilla.

Lopullisen järjestelmän hyvä turvallisuustaso ei takaa rakentamisen aikaista turvallisuustasoa. Hakaniemen alueella etäisyys metroasemaan, metrotunneleihin ja mereen on pieni. Alueen maanpinnan korkeusasema on suurelta osin alle +3,0. Alueen maaperä on suurelta osin hiekkaista täytemaata, jonka vedenjohtavuus on hyvä ja joka huuhtoutuu herkästi veden mukana. Nämä on otettava huomioon pintayhteyksien työnaikaisissa rakenteissa, riskit on hallittava tarkasti ja työn aikana on seurattava riittävässä määrin rakenteisiin kohdistuvia kuormituksia. Esimerkkeinä mainittakoon pohjavedenpaine tukiseinien ympärillä, louhintatärinän vaikutukset, siirtymät ja vuotovesien määrä. Samat periaatteet pätevät suurelta osin myös keskustan aseman alueella. Sekä Hakaniemessä että keskustassa on myös puisia pohjarakenteita, mistä syystä jatkosuunnittelun aikana on selvitettävä riittävän tarkasti pohjaveden käyttäytyminen ja työn aikana on varmistuttava arviointien oikeellisuudesta.

Suunnitelmaan sisältyy useita savunpoistokuiluja. Kuilut tulee sijoittaa siten, että ne eivät muodosta riskiä erilaisissa tulvatilanteissa ja ettei savukaasuja pääse asuinrakennuksiin tai muihin maanalaisiin tiloihin.

Rakentamisen suunnittelu

Rakentamisen suunnittelu on ollut yleissuunnittelussa vähäistä. Ajotunneleille on pyritty etsimään toteuttamiskelpoiset ratkaisut, mutta siinä ei ole täysin onnistuttu. Tätä työtä olisi syytä jatkaa jo ennen ratasuunnitelman käynnistämistä. Ajotunnelit on tarkoitus jättää pysyviksi huolto- ja pelastustunneleiksi. Ajotunnelit on syytä suunnitella siten, että ne voivat jäädä pysyviksi ja niiden kautta voidaan rakentaa tulevaisuudessa myös muita maanalaisia rakennus-hankkeita.

Rakennushanke on vaativa. Suunnittelulle, maa-, kallio- ja pohjavesitutkimuksille, seurannalle, nykyisten tunneleiden siirroille, vahvistuksille, lupamenettelyille, varsinaiselle rakentamiselle ja

käyttöönnoton valmistelulle on syytä varata riittävästi aikaa. Näin vaativaa rautatietä ei ole Suomessa ennen rakennettu näin vaativassa ympäristössä. Rakentaminen toteutuu vaihteittain ja eri vaiheet tulisi ajoittaa optimaalisesti. Alueella on käynnissä muitakin rakennushankkeita, joten louhinnan ja betonitöiden ajoitukset on sovittava useiden rakennushankkeiden kesken. Joillakin alueilla maanpäälliset toiminnot voivat rajoittaa louhintakatkojen määrää. Stadionin etukentän avokaivanto on niin laaja, että Stadionilla ei käytännössä voida järjestää suurtaapahtumia rakennustyön aikaan. Hankkeen kiviainestuotto on niin suuri, että louhinnan pääurakoita ei kannata käynnistää ennen kuin kalliokiviaineksen lopullinen sijoituspaikka on selvillä ja luvat saatu.

Hanke edellyttää korkealaatuisia kallioperätutkimuksia, joiden kapasiteettia on Suomessa vain rajallisesti. Tutkimukset tulee käynnistää riittävän aikaisessa vaiheessa. Sama koskee pohjavesiseurantaa ja pehmeikköalueiden painumaseurantaa.

Hanke vaikuttaa rakennusaikana raitioliikenteeseen. Mannerheimintien Runeberginkadun sekä Kaivokadun risteyksien kautta kulkevat kaikki raitiolinjat lukuun ottamatta linjaa 1. Työn aikaiset ja mahdollisimman hyvin lopputilannetta palvelevat järjestelyt tulee sopia HKL:n kanssa.

Työtukikohtia ei ole suunniteltu. Töölössä sellaiset on järjestettävissä Töölöntorille ja Hesperian esplanadille. Keskustan ja Hakaniemen alueella ei ole helposti käyttöön otettavia työtukikohtia. Lasipalatsinaukiolle voidaan sijoittaa toimisto- ja sosiaalitalaa, mikäli alueelle rakennetaan liukuporraskuilu.

Yhteistyö häiriöille herkkien kohteiden kanssa

Hankkeeseen liittyy luettelo tärinälle altistuvista ns. herkkien väestönosien terveydenhuollon kohteista. Luettelo vaatii seuraavia korjauksia ja tarkennuksia: Hesperian sairaala-alueella toimii Helsingin kaupungin Kivelän sairaala ja HUS/HYKS:n Psykiatriakeskus. Kivelän sairaalassa (Sibeliuksenkatu 12- 14) toimii Töölön terveysasema, Töölön hammashoitola, Kivelän psykiatrian poliklinikka, kaupunginsairaalan fysioterapiayksikkö ja kotisairaala sekä sosiaaliviraston vanhustenkeskus. Kallion terveysasema sijaitsee Kallion virastotalossa (Toinen linja 4 A), jossa sijaitsee myös Kallion hammashoitola ja useita sosiaaliviraston palvelupisteitä.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Pisara-ratatyömaan lähellä sijaitsevia terveystalujen toimijoita kuullaan ennakkoon ja heidän kanssa sovitaan muun muassa tiedottamisen yhteyshenkilöistä, rakentamisen aikatauluista ja toiminnan edellyttämistä rakennustyön häiriötekijöihin liittyvistä rajoituksista. Tällä taataan, että rakennustyö ei

aiheuta kohtuutonta haittaa terveystalveluiden toimipisteille ja palveluiden käyttäjille.

Jatkosuunnittelusta

Asemakaavoitus

Yleissuunnittelun kuluessa on kerätty perustiedot ja asemakaavatyö voidaan käynnistää nopeasti. Ensimmäisessä vaiheessa on syytä laatia maanalainen asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos koko ratalinjalle. Alue jaetaan tämän jälkeen useampaan osaan, joille laaditaan erilliset maanalaiset asemakaavat tärkeysjärjestyksessä. Aluejakoon ja suunnittelujärjestykseen vaikuttavat muun muassa ajotunneliyhteydet, ennakoitua urakkaosuudet ja osuuksien rakennustöiden vaatima aika. Maanpäälliset asemakaavojen muutokset tehdään erikseen tapauskohtaisesti.

Käyttöoikeus, kiinteistötekniikka

Kiinteistöt ulottuvat myös kallioperään. Radan vaikutusalueella on useita satoja kiinteistöjä. Kallio- ja maaperätutkimusten tekemiseksi ja rakennusluvan saamiseksi tulee olla riittävät oikeudet. Vaikka rautatie ja asemat ovat maanalaisia, kuuluu suunnitelmaan paljon maanpäällisiä rakenteita. Näiden lopullinen sijoituspaikka tulee sopia kiinteistöjen omistajien kanssa. Kiinteistöillä saattaa olla myös sellaisia maanalaisia osia, jotka eivät tällä hetkellä ole tiedossa, esimerkiksi porareikiä.

Uusien rautatieasemien kiinteistöjen hallintaa ei ole toistaiseksi käsitelty suunnittelun yhteydessä.

Rakennettu ympäristö

Yleissuunnitelmaa tehtäessä käytettiin rakennusvalvontaviraston arkiston piirustuksia ja tietojen taso on monin paikoin heikko. Kantakaupungin alueella rakennuskanta on vanhaa ja piirustusten arkistointi on puutteellista. Rakennuksiin on tehty paljon muutoksia. Seuraavassa suunnitteluvaiheessa on varauduttava useissa kohteissa rakennusmittauksiin, jotka tehdään yhteistyössä kiinteistöjen omistajien kanssa. Tulosten arkistoinnista on sovittava rakennusvalvonnan kanssa etukäteen.

Sama koskee vanhimpia kalliotunneleita. Niiden sijainti on mitattu harvalla pistevälillä. Tarkempia tunneleiden sijaintitietoja ja kallion laatutietoja niiden ympäristössä on hankittava yhteistyössä tunneleiden omistajien kanssa.

Rakentamisen ja pysyvän toiminnan vaikutukset nykyisiin kalliotiloihin ja niiden käyttöön voivat olla huomattavia. Esimerkiksi Tivolitien

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

kohdalla ratatunneli törmää Munkkisaaren-Mäntymäen-Kyläsaaren - tunneliviemäriin. Suunnitelmassa on esitetty tunneliyhteys korvattavaksi pumppaamalla, mutta se ei ole käytännössä mahdollista. Lisäksi Mäntymäen alueella ratatunneli risteää läheltä uutta Mäntymäen ja Pasilan välistä tunneliviemäriä. Rautatietunnelin vaikutus viemäröintiin on selvitettävä yhteistyössä HSY:n vesihuollon kanssa mahdollisimman pian, jotta tilavaraukset voidaan kiinnittää ja uuden tunneliviemäriin suunnittelua jatkaa. Lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota riittävään tilojen ilmanvaihdon ja vedenpaineen osastointiin. Rakennustyön aikana ei ole syytä tinkiä turvallisuustasosta, sillä rakennustyö kestää pitkään ja tunneliverkostossa vaikutukset ulottuvat pitkälle.

Pisara-rataa rakennetaan suurelta osin rakennetussa ympäristössä. Kaikki rakennuskannan ja toiminnan erityispiirteet eivät tule esille suunnittelun aikana. Suunnittelu- ja rakennusvaiheissa on tiedotettava riittävästi, jotta henkilöt ja yritykset voivat tunnistaa itseään koskevia vaikutuksia. Alueella on taidemuseoita, joiden kokoelmien kannalta automaattisten sammutuslaitteistojen laukeamiset voivat olla kohtalokkaita. Sairaalat ja muita herkkien laitteiden käyttäjiä onkin jo tunnistettu yleissuunnittelun aikana.

Rakentaminen

Hankkeen suunnittelun ja rakentamisen tarvitsema aika on arvioitu noin 10 vuodeksi. Vastaavanlaista rautatietä ei Suomessa ole vielä rakennettu. Radalla otetaan käyttöön uudenlaista tekniikkaa, mm. opastinjärjestelmissä, tunnelin valvontajärjestelmissä, mahdollisesti myös junien automaattinen sammutusjärjestelmä. Rakentamisen aikana ei välttämättä turvallisuussyistä pystytä ensimmäisessä vaiheessa avaamaan kaikkia sellaisia tunneliyhteyksiä, jotka olisivat rakentamisen kannalta edullisia, mutta jotka heikentäisivät maanalaisten tilojen turvallisuustasoa. Runkomelu- ja värinähaitan takia asuinkortteleiden alueella rajataan työaikoja. Alueella on melko paljon erilaisia herkkiä toimintoja ja värinä tulee pitää pienenä. Keskustan aseman alueella loughintamäärä on suuri, mutta todennäköisesti ajotunneliyhteydet muodostuvat melko pitkiksi. Sama koskee työtukikohtien etäisyyttä työkohteista. Tällaiset seikat vaikuttavat epäedullisesti suunnittelu- ja rakennustyön työmääriin, tehokkuuteen, nopeuteen ja kustannustasoon. Tavoitteet suunnittelun, rakentamisen ja järjestelmän testauksen vaatimalle ajalle tulee pitää realistisina.

Kustannusarvioissa on arvioitu joitakin osia tehtäväksi myöhemmin. Esimerkiksi Eläintarhan koulun ympäristössä tulee muuttaa ajoneuvoyhteyksiä ja tehdä tukimuureja siinä vaiheessa, kun Pasilan asemalta rakennetaan kaukoliikenteen rautatie lentoasemalle ja Nordenskiöldinkadun ja Pasilan asemalle tarvitaan uudet raiteet

itäreunaan. Tällaiset varaukset on syytä tarkistaa heti seuraavan suunnitteluvaiheen alussa.

Vuorovaikutus

Suunnitteluun ja asemakaavatyöhön kuuluu olennaisena osana tiedottaminen ja vuorovaikutus asukkaiden, toimijoiden ja omistajien kanssa. Tämä hoidetaan yhteistyössä hankkeesta vastaavan ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Hankkeen rakentamisen haitalliset vaikutukset ovat melko suuret, mutta hyvällä tiedottamisella vähennetään niistä koettavaa haittaa.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus pitää Pisara-rataa valtakunnallisesti ja seudullisesti tärkeänä joukkoliikennehankkeena.

Pisara-hankkeen toteutus edellyttää liittymistä jo olemassa oleviin rakenteisiin ja kiinteistöihin. Parhaan lopputuloksen saavuttaminen merkitsee tiivistä yhteistyötä kiinteistön omistajien, valtion ja kaupungin viranomaisten sekä radan suunnittelijoiden ja rakentajien kesken. Prosessin onnistumisen varmistamiseksi neuvotteluihin ja sopimusten laatimiseen on varattava riittävästi aikaa. Sopimukseen pääseminen saattaa aiheuttaa myös toteutusvelvoitteita tai korvauksia, jotka kasvattavat hankkeen kustannuksia.

Yleissuunnitelman mukaan Pisara-radan suunnitelmavaihtoehto VE1 on hyöty-kustannussuhteeltaan selvästi paras ja siten myös todennäköisin toteutusvaihtoehto. Myös Keski-Pasilan kannalta VE1 on parhaiten sovitettavissa muuhun kokonaisuuteen, mutta sen toteuttaminen edellyttää, että jatkosuunnitteluissa ja Keski-Pasilan osapuolten välisissä sopimuksissa varmistetaan tornialueen ja sen ympäristön toteutettavuus.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Pisara-radan osalta tehdään päätös yhdestä jatkosuunnitteluvaihtoehdosta mahdollisimman pian, jolloin jatkossa ainoastaan tämän vaihtoehdon toteutukseen varaudutaan Keski-Pasilassa ja muualla Helsingissä.

On välttämätöntä, että kaikki hankkeesta aiheutuvat muutokset rakennettuun ympäristöön sekä yhdyskuntateknisen huollon verkostoille ja joukkoliikenteen järjestelmille otetaan huomioon hankkeen kustannuksiin sisältyvinä. On myös tärkeää, että jatkosuunnitteluun sisältyy teknisen ratasuunnitelmien lisäksi olennaisena osana hankkeen sovittaminen toimivaksi osaksi kaupunkirakennetta ja korkeatasoista kaupunkiympäristöä.

Kaupunginhallitus painottaa, että Pisara-rata on koko Suomen junaliikennettä ja erityisesti Helsingin rajojen ulkopuolista seutua hyödyttävä hanke. Radasta aiheutuvat kustannukset ovat niin ollen valtion kustannusvastuulla.

Yleissuunnitelma on ollut ratalain 22 §:n mukaisesti nähtävillä 13.5.-13.6.2011. Yleissuunnitelmasta jätettiin kaksi muistutusta: Juha Korhonen (K2) sekä Pasilan rotaryklubin Pasila-komitea (K3). Kaupunginhallitus esittää vastineena muistutuksiin seuraavaa:

Kaupunginhallitus on samaa mieltä muistutuksen K2 esittäjän kanssa Pisara-radan vaihtoehdon 1 haitallisista ympäristöllisistä ja kulttuurihistoriallisista vaikutuksista Eläintarhan ja Alppipuiston alueilla. Pääradan itäreunaan Pasilan aseman ja Eläintarhan koulujen väliin sijoittuva ratatunnelin suuaukko on aikaisimmissa tarkasteluissa todettu erittäin hankalaksi kevyenliikenteen yhteyksien, suunnitellun tornitalojen korttelialueen, nykyisten koulujen korttelialueen, Keski-Pasilan ja Teollisuuskadun välisen katuyhteyden sekä Mäntymäki-Pasila-Vallila tunneliviemäriin kannalta. Muistutuksessa esitetyt tekniset seikat tulee tutkia Liikennevirastossa. Muistutuksesta ei käy ilmi, miten Vauhtitien ylittävä silta olisi vältettävissä tässä vaihtoehdossa. Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan ratatunnelin pidentäminen ja suuaukon vieminen ahtaaseen tilaan Pasilan aseman eteläpuolelle ei ole perusteltua, sillä erilaisten haitallisten vaikutusten summa on huomattavasti suurempi kuin haitalliset ympäristövaikutukset Alppipuistossa, jotka ratkaisulla vältettäisiin. Myöskään raidekapasiteetti ei lisäännä siihen nähden, että Nordenskiöldinkadun ja Pasilan aseman välille rakennetaan uudet raiteet toisessa toteutusvaiheessa.

Muistutus K3 koskee pääasiassa Pisara-radan vaikutusten arviointia. Muistutuksessa esitetyt näkemykset vertailuasetelmasta ja vertailuun sisällytettävistä seikoista olisi tullut tuoda esille jo kesällä 2010, jolloin ympäristövaikutusten arviointiohjelma oli nähtävillä kahden kuukauden ajan. Muistutuksessa esitetyt näkemykset vaikutusten vertailuista ja puutteista olisi tullut tuoda esille keväällä 2011, jolloin ympäristövaikutusten arviointiselostus oli nähtävillä 28.3.-27.5.2011 välisen ajan. Molemmilla kerroilla mielipiteet olisi tullut toimittaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka toimi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteysviranomaisena. Tällä tavoin mielipiteet olisi voitu ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa ja arvioinnin toteutumista pohdittaessa. Kaupunginhallitus ei ota kantaa muistutuksen niihin seikkoihin, jotka liittyvät vertailuasetelmaan ja vaikutusten arviointiin, sillä arviointi on tehty arviointiohjelman mukaisesti.

Kaupunginhallitus on samaa mieltä Pasilan keskeisestä asemasta metropolialueella ja erityisesti sen liikennejärjestelmän solmupisteenä. Keskustan uuden maanalaisen rautatieaseman sijainti on taas määrätynyt rakentamattoman kallioresurssin ja maankäyttösuunnitelmissa esitettyjen tilavarausten perusteella. Asema on myös hyvin syvällä. Yhdystunneleiden ja pintayhteyksien mahdollisimman hyvien ratkaisujen löytäminen edellyttää vielä paljon suunnittelutyötä.

Keskustan kaukoliikenteen ja lähiliikenteen rautatieasemien toteuttamista mahdollisimman lähelle toisiaan ei nähdä välttämättömäksi, jos vaihdot Pasilan asemalla ovat sujuvat. Sen sijaan sekä kauko- että lähiliikenteen yhteyksien tulee olla mahdollisimman sujuvat kauko- ja lähiliikenteen busseihin, metroon ja raitiovaunuihin.

Esittelijä

Liikennevirasto on 3.5.2011 päivätyssä lausuntopyynnössään pyytänyt kaupungilta lausuntoa Pisara-radon yleissuunnitelmasta, pyytänyt asettamaan asiakirjat julkisesti nähtäville ratalain 22 §:n mukaisesti 30 päivän ajaksi muistutusten jättämistä varten ja lisäksi pyytänyt kaupunkia antamaan lausunnon mahdollisten muistutusten johdosta.

Asiassa on pyydetty lausunnot kaupunkisuunnittelulautakunnalta, kiinteistölautakunnalta, yleisten töiden lautakunnalta, liikennelaitosliikelaitselta, talous- ja suunnittelukeskukselta, Helsingin Energia -liikelaitselta ja Helsingin Sähköverkot Oy:ltä, pelastuslautakunnalta, rakennusvalvontavirastolta, kaupunginmuseolta, ympäristökeskukselta, liikuntavirastolta ja terveysvirastolta.

Yleissuunnitelmasta jätettiin kaksi muistutusta ja kaupunkisuunnitteluvirasto on antanut niihin vastineen 22.8.2011. Esitys perustuu saatuihin lausuntoihin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneviraston lausuntopyyntö 29.4.2011 Pisararadan yleissuunnitelmasta
- 2 Pisara-radon yleissuunnitelman tiivistelmä
- 3 Juha P Korhosen muistutus 27.5.2011
- 4 Pasilan rotaryklubin Pasila-komitean muistutus 10.6.2011
- 5 Lausunto Liikennevirastolle Pisararadan... - päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Otteet

Ote

Muistutuksen tekijät
Talous- ja suunnittelukeskus
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Helsingin Energia -liikelaitos
Yleisten töiden lautakunta
Terveyskeskus
Sosiaalivirasto
Rakennusvalvontavirasto
Pelastuslautakunta
Opetusvirasto
Liikuntavirasto
Liikennelaitos-liikelaitos (HKL)
Kiinteistövirasto
Kaupunginmuseo
Ympäristökeskus
Helen Sähköverkko Oy

Otteen liitteet

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2011 § 821

Pöydälle 19.09.2011

HEL 2011-000685 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2011 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus: Helistö Kimmo

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

§ 848

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 36 ja 37 tekemiä päätöksiä:

kaupunkisuunnittelulautakunta	6.9.2011 ja 13.9.2011
kiinteistölautakunta	8.9.2011
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	14.9.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Rämö Suvi, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Sippola-Alho Tanja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 36 ja 37 tekemiä päätöksiä:

kaupunkisuunnittelulautakunta	6.9.2011 ja 13.9.2011
kiinteistölautakunta	8.9.2011
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	14.9.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Rämö Suvi, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Sippola-Alho Tanja, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

§ 849

Terveyskeskuslääkärin viran perustaminen

HEL 2011-003136 T 01 01 00

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Räty

Lisätiedot

Marja-liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Terveyskeskuksen esitys 29.8.2011

Otteet

Ote

Terveyskeskus
Talous- ja suunnittelukeskus
Henkilöstökeskus

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen perustaa 1.10.2011 lukien
terveyskeskuksen kaupunginsairaalaan yhden terveyskeskuslääkärin
viran, jonka tehtäväkohtainen palkka on 4 108, 33 - 4 336,02 euroa
kuukaudessa.

Tiivistelmä

Kaupungin strategiaohjelman 2009 - 2012 tavoitteena on edistää
ikäntyvien asukkaiden toimintakyvyn säilymistä ja tukea kotona
asumista. Kotihoidon lääkäritoiminta ja lääkäriyön tuottaminen
kunnallisiin palvelutaloihin ja sosiaaliviraston
puitesopimusryhmäkoteihin on kaupunginsairaalan vastuulla.

Lisääntyneen asiakasmäärän hoitamiseen tarvitaan yksi uusi
terveyskeskuslääkärin virka. Tarvittava rahoitus sisältyy
sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen väliseen määrärahasiirtoon.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on terveyskeskuksen 29.8.2011 tekemän esityksen mukainen.

Terveyskeskuksen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden määrä on lisääntynyt vuonna 2010 yhteensä noin 600:lla ja määrä kasvaa edelleen. Sosiaaliviraston vanhusten palveluissa laitoshoido vähenee ja palveluasuminen lisääntyy. Tämä muutos merkitsee lääkäripalvelujen vastuun siirtymistä sosiaalivirastolta terveyskeskuksen avoterveydenhuollolle. Vuoden 2011 aikana siirtyy 200 asiakasta kotihoidon lääkäripalvelujen piiriin.

Kotihoidossa on yhteensä 26 lääkärin virkaa. Lisääntyneen asiakasmäärän hoitamiseen tarvitaan yksi uusi terveyskeskuslääkärin virka, jonka kelpoisuusvaatimuksena on erikoislääkärin tai yleislääkärin pätevyys. Tehtäväkohtainen palkka määräytyy pätevyyden perusteella.

Talous- ja suunnittelukeskuksella ja henkilöstökeskuksella ei ole huomautettavaa päätösehdotukseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Terveyskeskuksen esitys 29.8.2011

Otteet

Ote

Terveyskeskus
Talous- ja suunnittelukeskus
Henkilöstökeskus

Otteen liitteet

§ 850
Virkamuutoksia sosiaalivirastossa

Pöydälle 19.9.2011

HEL 2011-000672 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti:

1. Muuttaa 1.10.2011 lukien seuraavan toimen viraksi palkan muuttuessa

Aikuisten palvelujen vastuualue

sosiaalityöntekijä, vakanssi 037564
tehtäväkohtainen palkka 2 903,53 euroa
uusi tehtäväkohtainen palkka 2 924,85 euroa

2. Perustaa 1.10.2011 lukien seuraavan viran nykyisen viran tilalle palkan muuttuessa

Lapsiperheiden palvelujen vastuualue

elätusturvapäällikkö, vakanssi 035101
tehtäväkohtainen palkka euroa 3 222,06
uusi nimike sosiaalityöntekijä
uusi tehtäväkohtainen palkka 2 831,15 euroa

3. Perustaa 1.1.2012 lukien seuraavat virat nykyisten virkojen tilalle palkan muuttuessa

Aikuisten palvelujen vastuualue

15 sosiaalityöntekijän virkaa, vakanssit 026510, 038144, 039078,
038236, 084692, 084691, 038215, 084011, 084357, 035382, 037470,
084341, 026514, 038136 ja 039080
tehtäväkohtainen palkka 2 758,29 euroa
uusi nimike sosiaaliohjaaja, 15 virkaa
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56 euroa

4. Perustaa 1.1.2012 lukien seuraavat virat nykyisten virkojen tilalle palkan pysyessä ennallaan

Aikuisten palvelujen vastuualue

sosiaaliaseman päällikkö, vakanssi 026813
tehtäväkohtainen palkka 3754,52
uusi nimike sosiaaliohjauksen päällikkö

sosiaaliaseman päällikkö, vakanssi 026814
tehtäväkohtainen palkka 3754,52
uusi nimike sosiaalityön päällikkö

Samalla kaupunginhallitus päättin kehottaa sosiaalivirastoa huolehtimaan päätöksen ja oikaisuvaatimusohjeen toimittamisesta niille viranhaltijoille, joita nimikemuutos koskee.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Sosiaalilautakunta
Sosiaalivirasto
Talous- ja suunnittelukeskus
Henkilöstökeskus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne:

1. Muuttaa 1.10.2011 lukien seuraavan toimen viraksi palkan muuttuessa

Aikuisten palvelujen vastuualue

sosiaalityöntekijä, vakanssi 037564
tehtäväkohtainen palkka 2 903,53 euroa
uusi tehtäväkohtainen palkka 2 924,85 euroa

2. Perustaa 1.10.2011 lukien seuraavan viran nykyisen viran tilalle palkan muuttuessa

Lapsiperheiden palvelujen vastuualue

elätusturvapäällikkö, vakanssi 035101
tehtäväkohtainen palkka euroa 3 222,06
uusi nimike sosiaalityöntekijä
uusi tehtäväkohtainen palkka 2 831,15 euroa

3. Perustaa 1.1.2012 lukien seuraavat virat nykyisten virkojen tilalle palkan muuttuessa

Aikuisten palvelujen vastuualue

15 sosiaalityöntekijän virkaa, vakanssit 026510, 038144, 039078,
038236, 084692, 084691, 038215, 084011, 084357, 035382, 037470,
084341, 026514, 038136 ja 039080
tehtäväkohtainen palkka 2 758,29 euroa
uusi nimike sosiaaliohjaaja, 15 virkaa
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56 euroa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

4. Perustaa 1.1.2012 lukien seuraavat virat nykyisten virkojen tilalle palkan pysyessä ennallaan
Aikuisten palvelujen vastuualue

sosiaaliaseman päällikkö, vakanssi 026813
tehtäväkohtainen palkka 3754,52
uusi nimike sosiaaliohjauksen päällikkö

sosiaaliaseman päällikkö, vakanssi 026814
tehtäväkohtainen palkka 3754,52
uusi nimike sosiaalityön päällikkö

Samalla kaupunginhallitus päättäneen kehottaa sosiaalivirastoa huolehtimaan päätöksen ja oikaisuvaatimusohjeen toimittamisesta niille viranhaltijoille, joita nimikemuutos koskee.

Esittelijä

Päätösehdotus on sosiaalilautakunnan esityksen mukainen.

Esitetyt virkamuuotokset perustuvat, kahta toiminnallisista syistä johtuvaa muutosta lukuun ottamatta, sosiaaliasemien kehittämissuunnitelmaan. Tavoitteena on toiminnan kehittäminen siten, että asiakastyön vaikuttavuus ja palvelu sekä työn tuottavuus paranevat. Kehittämistyön ja työnjaon selkiyttämisen arvioidaan onnistuvan ensisijaisesti toimintojen keskitetyn johtamisen, asiakaskunnan segmentoinnin ja henkilöstörakennemuutoksen kautta.

Henkilöstörakennemuutos perustuu arvioon siitä, kuinka monta sosiaalityöntekijää tarvitaan hoitamaan strategisesti keskeisimmät asiakasryhmät. Näitä ovat tällä hetkellä alle 25-vuotiaat ja uudet toimeentulotukea saavat asiakkaat sekä erityisperusteluin 17 % muusta asiakaskunnasta, johon kuuluvat esim. kotouttamisen alkuvaiheessa olevat maahanmuuttajat. Nämä asiakasryhmät muodostavat noin 32 % sosiaaliasemien koko asiakaskunnasta. Heidän asioidensa hoitamiseen arvioidaan tarvittavan 82 sosiaalityöntekijää. Nykyisistä 97 sosiaalityöntekijän vakanssista voidaan näin ollen muuttaa 15 sosiaaliohjaajan vakansseiksi. Huollollisesta sosiaalityöstä vastaavien sosiaaliohjaajien määrä nousee tällöin 87 työntekijään.

Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen kehittämiseksi sosiaalivirastoon on perustettu keskitetysti johdetut omat yksiköt näitä toimintoja varten. Samalla lakkautetaan alueelliset sosiaaliasemat. Uusien yksiköiden päälliköiden virat saadaan lakkautettavista yksiköistä.

Palkkamuuotoksista huolimatta esitetyillä virkamuuotoksilla ei ole kustannusvaikutuksia, koska kaikkia nykyisiä vakansseja ei ole saatu täytetyiksi pätevillä, kokoaikaisilla viranhaltijoilla.

26.09.2011

Talous- ja suunnittelukeskuksella ja henkilöstökeskuksella ei ole huomautettavaa asiasta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Sosiaalilautakunta
Sosiaalivirasto
Talous- ja suunnittelukeskus
Henkilöstökeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2011 § 825

Pöydälle 19.09.2011

HEL 2011-000672 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.09.2011 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus: Ojala Outi

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 30.08.2011 § 330

16.8.2011 pöydälle pantu asia

HEL 2011-000672 T 01 01 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättäisi

1. Muuttaa 1.10.2011 lukien seuraavan toimen viraksi palkan muuttuessa

Aikuisten palvelujen vastuualue

Ruotsinkieliset sosiaalipalvelut

vakanssi 037564 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2 903,53 euroa
uusi tehtäväkohtainen palkka 2 924,85 euroa

Lastensuojelutyössä työskentelevältä sosiaalityöntekijältä vaaditaan virka. Palkka tarkistetaan lastensuojelutyötä tekevän sosiaalityöntekijän tehtäväkohtaisen palkan mukaiseksi.

2. Perustaa 1.10.2011 lukien seuraavan viran nykyisen viran tilalle palkan muuttuessa

Lapsiperheiden palvelujen vastuualue

Perheneuvola ja perheoikeudelliset asiat

vakanssi 035101 elatusturvapäällikkö
tehtäväkohtainen palkka euroa 3 222,06
uusi nimike sosiaalityöntekijä
uusi tehtäväkohtainen palkka 2 831,15 euroa

Tuomioistuinten pyytämien huoltoriitoihin liittyvien selvitysten valmistelutyön resurssit eivät tällä hetkellä vastaa palvelun tarvetta ja mm. tästä syystä huoltoriidat pitkittyvät. Selvitysten tekemisessä käytetään julkista valtaa vahvistettaessa vanhempien välisiä lapsia koskevia sopimuksia. Tähän tehtävään tarvitaan nyt esitettävä sosiaalityön vakanssi. Elatusturvapäällikön vakanssi on vapautunut elatustuen toimeenpanon siirryttyä Kelan hoidettavaksi. Vakanssia varten on määräraha perheneuvola ja perheoikeudelliset asiat toimiston vuoden 2011 käyttösuunnitelmassa, joten muutos ei aiheuta lisäkustannuksia.

3. Perustaa 1.1.2012 lukien seuraavat virat nykyisten virkojen tilalle palkan muuttuessa

Aikuisten palvelujen vastuualue

Sosiaaliohjauksen yksikkö

vakanssi 026510 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2 758,29 euroa
uusi nimike sosiaaliohjaaja

26.09.2011

uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56 euroa

vakanssi 038144 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2 758,29 euroa
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56 euroa

vakanssi 039078 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 038236 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 084692 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 084691 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 038215 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 084011 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 084357 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 035382 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 037470 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 084341 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 026514 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 038136 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 039080 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

4. Perustaa 1.1.2012 lukien seuraavat virat nykyisten virkojen tilalle palkan pysyessä ennallaan
Aikuisten palvelujen vastuualue

Sosiaaliohjauksen yksikkö

vakanssi 026813 sosiaaliaseman päällikkö
tehtäväkohtainen palkka 3754,52
uusi nimike sosiaaliohjauksen päällikkö

Sosiaalityön yksikkö

vakanssi 026814 sosiaaliaseman päällikkö
tehtäväkohtainen palkka 3754,52
uusi nimike sosiaalityön päällikkö

Sosiaalilautakunta käsitteli sosiaaliviraston palveluverkkoasiasa kokouksessaan 23.3.2010. Sosiaaliasemille suunnattiin tuolloin velvoite tehdä esitykset työkäytäntöjen kehittämistä siten, että toimitilat ja henkilöstöresurssit saadaan tehokkaampaan käyttöön. Sosiaaliasemien toiminnan kehittämissuunnitelma on valmistunut huhtikuussa 2011. Suunnitelmassa pidetään tavoitteena toiminnan

kehittämistä siten, että asiakastyön vaikuttavuus ja palvelu sekä työn tuottavuus paranevat. Näihin tavoitteisiin tähdätään sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen professioiden kehittämisen ja keskinäisen työjaon selkiyttämisen avulla. Kehittämistyön ja työjaon selkiyttämisen arvioidaan onnistuvan ensisijaisesti toimintojen keskitetyn johtamisen, asiakaskunnan segmentoinnin ja henkilöstörakennemuutoksen kautta.

Sosiaalijohtaja on päätöksellään 12.8.2011 perustanut aikuisten palvelujen vastuualueelle keskitetysti johdetut sosiaalityön yksikön ja sosiaaliohjauksen yksikön 1.1.2012 lukien. Samalla päätöksellä sosiaalijohtaja on lakkauttanut sosiaaliasemien yksiköt. Yksi sosiaaliaseman päällikön virka esitetään perustettavaksi sosiaaliohjauksen päällikön viraksi ja yksi sosiaaliaseman päällikön virka esitetään perustettavaksi sosiaalityön päällikön viraksi, jotka virat sijoittuvat uusiin yksiköihin.

Henkilöstörakennemuutos perustuu arvioon siitä, kuinka monta sosiaalityöntekijää tarvitaan hoitamaan strategisesti keskeisimmät asiakasryhmät. Näitä ovat tällä hetkellä alle 25-vuotiaat ja uudet toimeentulotukea saavat asiakkaat sekä erityisperusteluin 17 % muusta asiakaskunnasta, johon kuuluvat esim. kotouttamisen alkuvaiheessa olevat maahanmuuttajat. Nämä asiakasryhmät muodostavat noin 32 % sosiaaliasemien koko asiakaskunnasta. Heidän asioidensa hoitamiseen arvioidaan tarvittavan 82 sosiaalityöntekijää. Nykyisistä 97 sosiaalityöntekijän vakanssista voidaan näin ollen muuttaa 15 sosiaaliohjaajan vakansseiksi. Huollollisesta sosiaalityöstä vastaavien sosiaaliohjaajien määrä nousee tällöin 87 työntekijään. Esitetyillä virkamuuksilla ei ole vaikutusta viraston kokonaiskustannuksiin, koska kaikkia nykyisistä vakansseista ei ole saatu täytetyksi pätevillä kokoaikaisilla viranhaltijoilla.

Käsittely

30.08.2011 Ehdotuksen mukaan

Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään siten, että päätösehdotuksen 3.-kohdan Sosiaaliohjauksen yksikkö -kappaleesta poistettiin seuraavat vakanssit:

vakanssi 037318 erityissosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2 758,29 euroa
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2 308,56 euroa

vakanssi 036672 sosiaaliohjaaja
tehtäväkohtainen palkka 2 758,29 euroa
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56 euroa

26.09.2011

vakanssi 035362 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 011144 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

vakanssi 084360 sosiaalityöntekijä
tehtäväkohtainen palkka 2758,29
uusi nimike sosiaaliohjaaja
uusi tehtäväkohtainen palkka 2308,56

Lisäksi esittelijä muutti päätösehdotuksensa viimeisessä, sanalla
"Henkilöstörakennemuutos" alkavassa kappaleessa esiintyvät luvut
seuraavasti:

15 % muutettiin 17 %:ksi

30 % muutettiin 32 %:ksi

"77 sosiaalityöntekijää" muutettiin kuulumaan "82 sosiaalityöntekijää"

"20 sosiaaliohjaajan vakansseiksi" muutettiin kuulumaan "15
sosiaaliohjaajan vakansseiksi"

"92 työntekijään" muutettiin kuulumaan "87 työntekijään".

16.08.2011 Pöydälle

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Irmeli Niittymäki, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 58449
irmeli.niittymaki(a)hel.fi

§ 851
Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 38 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Sosiaalilautakunta 20.9.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Hari Olli, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 38 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Sosiaalilautakunta 20.9.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Hari Olli, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

26.09.2011

Kaupunginhallitus

Risto Rautava
puheenjohtaja

Erja Saarinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Kimmo Helistö

Sirpa Asko-Seljavaara

Osku Pajamäki

Ville Ylikahri

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alvno

FI02012566

26.09.2011

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 827, 829-836, 839-841, 844-849 ja 851 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 828 §

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan

26.09.2011

jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.